

"ESSENTIALLY" ABOVE & BEYOND!

BS"D • Vo. 3 | Issue 11 | No. 110 • MONSEY: Candle Lighting - 4:09 • Shabbos Ends - 5:40 (72 min past shkiah) • December 5, 2020 • 19 Kislev, 5781

רס התורה

DIVREI TORAH FREELY PRINTED & DISTRIBUTED BY RAMAPOST

"בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתיך"

PARSHAS VAYISHLACH

THIS MOTZEI SHABBOS!

AREIVIM'S **20th** ANNUAL DINNER
Giving Back

ENGLISH
DIVREI TORAH

ANFEI EREZ • TIV HAKEHILA • SHVILEI PINCHAS • AREIVIM • MIZMOR L'DOVID
RAV BRAZIL • PENINIM ON THE TORAH • PARSHA PSHETEL • MIGDAL OHR

FOR SPONSORSHIP OPPORTUNITIES, CONTACT MITZVOS@RAMAPOST.COM SEE INSIDE FOR DETAILS >>

FOR ALL YOUR MARKETING NEEDS WE GOT YOUR BACK

TAKE AN EXTRA 10% OFF
WITH MENTION OF THIS AD

WE GO ABOVE & BEYOND & WE DO IT ALL UNDER ONE ROOF

RAMAPOST

MARKETING | DESIGN | PRINT | MAIL

ASK ABOUT OUR DIGITAL + SOCIAL MEDIA MARKETING

info@ramapost.com | www.Ramapost.com | P: 845.369.9600 | F: 845.369.9601 | 382 Route 59 Suite 264, Airmont, NY 10952

AREIVIM'S

20th

ANNUAL
DINNER

Giving Back!

THIS MOTZEI SHABBOS!

December 5th at 7:30

Join the dinner live on areivim.com

To donate now visit www.rayze.it/areivim2020dinner/

Honoring

Mr. Bernard Samet

Mr. and Mrs. Laibel Schwartz

Mr. and Mrs. Joseph Bernfeld

Dinner Journal will be available for download

To sponsor or dedicate
this publication, please
call the Areivim office:
845-371-2760 or email
info@areivim.com

Areivim

LIFELONG SUCCESS

EMERGENCY HOTLINE
Dial: 845-371-2760
or Text: 914-490-8129
and type the word
"EMERGENCY"

845-371-2760 | INFO@AREIVIM.COM | P.O. BOX 166 HILLBURN, NY 10931 | WWW.AREIVIM.COM

To subscribe to the Weekly Email, please email info@areivim.com
and enter "Subscribe" into the subject line.

Please go to www.TorahAnytime.com to listen to Rabbi Shmuel
Gluck, and other popular speakers, on TorahAnytime.

By Rabbi Shmuel Gluck

We often learn a Parsha in the Torah and accept a story without thinking into it. Something bothered me in this Parsha but it is such an obvious question that I would have thought about this question many years before had I focused more on what I was reading.

Eisav is rewarded when the 400 men that came with him to fight Yaakov deserted him. In this merit, 400 of Eisav's descendants escaped Dovid Hamelech when he killed them during one of his battles. So, I wondered, why is Eisav rewarded because non-relatives deserted him? Why is there any merit on Eisav's part?

The answer must be that something about how Eisav acted, and reacted, during the conflict was what caused them to leave. He may have shown reverence, possibly fear. They were reacting to how Eisav acted.

The lesson is that, even if we are unaware, our presence affects how others will act. Therefore, we are responsible to present ourselves in a manner which supports confidence and healthy decisions. A husband can't appear weak during a family crisis, even if, deep down, he is terrified. A wife can't show disappointment to a child, even if her voice sounds upbeat. Don't appear distracted when someone is leaning on you. (Put your cell phones away.) Community leaders can't seem tired or indifferent to Mitzvohs.

We create and destroy without saying a word and this requires people to regulate their moods and how those moods appear to those around them. For doing just that, Eisav saved the lives of 400 of his descendants and we can do the same for our families.

LAYOUT BY RAMAPOST.COM

How Areivim Approaches Klal Yisroel's Children In Honor of Areivim's Upcoming 20th Annual Dinner

By Rabbi Shmuel Gluck

Problem solving is a subtle art that should not be attempted with a sledge hammer. It must be solved with reasoning, not emotion, or you will bring along with you a lot of unnecessary drama. The vast majority of problems can be solved in a way that is much easier (the word easier will be defined in a minute) than people imagine. All they have to do is realize that it is reasonable to believe that solving their problem is within their grasp and look for the simple solution instead of creating brilliant plans. Otherwise, we stress and we don't think as clearly.

My definition of the word "easy" is: anything which people have the control to achieve, regardless of the effort or cost. Anything which requires something which is out of their control is difficult. So, something can be considered to be easy even if it requires parents to lose an hour of sleep every night for a year, because it is something that they can do. It's also easy to completely change how parents run their home because, with guidance, they have the ability to do that as well.

This definition doesn't sit well with many parents, who are able, but unwilling, to consider some suggestions from Mechanchim. When that happens (of course, each situation is different) my

attitude shifts from considering the child to be the sole challenge to considering the parent(s) as being a part of the challenge. In some cases, I push them to ask their Rebbe; they do, and they become team players. In other cases, they see themselves as the center of their world and won't go out of their comfort zone despite the cost to their children's emotional health.

Most parents present themselves as unable, not unwilling to do what is being asked of them. Parents may say that a necessary sum of money is out of their reach or that asking them not to be resentful of their child is unfair. It is difficult to know and/or to convince them that they are capable of generating the necessary money, or emotional strength, and to consider the possibility that they just don't want to.

Problem solving should be subtle and it doesn't require offering the child a lot of fun (although fun isn't bad) or a lot of stimuli. It requires what many consider to be Areivim's signature approach. We listen to a problem, break it down into several manageable parts, create a plan for each individual part, implement it, and then watch the person's life come back together. The parts may include more than the challenges themselves. It may include the parents' Shalom Bayis, dealing with the "good" siblings, mental

PARSHAS VAYISHLACH 5781

illness, personality clashes, and more.

Here are the steps we take when analyzing and implementing the challenges that are brought to us.

1) The first step is analyzing the problem. Is it behavioral (e.g. angry child, maybe a little attitude), medicinal (e.g. is the child bi-polar), or organic (e.g. on the spectrum or personality disorder). While their behaviors may appear to be the same, these require three completely different responses. Responding as if it is behavioral when it is medicinal will waste years of opportunity while the illness progresses, and all those involved will become angrier and more resentful to each other.

Many parents are afraid to analyze a problem out of fear of what they will find. They ignore that they will eventually have to confront the truth so they may as well do it earlier than later. At Areivim, diagnosis is always the first step. If parents will block us from researching a diagnosis, we will step back from helping the family, certain that we won't succeed.

2) Once we understand what makes the person "tick", we create a team and one of the team members is appointed to be the team leader. We can vehemently argue with the team leader but we always listen to him. Who leads? If the diagnosis is medicinal, then the psychiatrist is the team leader. If it's behavioral, it may be an Areivim staff member.

3) Once we have a diagnosis, we begin to formulate an approach and we do so even when the conclusion is inconvenient. For example, a child may need to switch to a school which is not as elite as the one the other children in the family attended. If that's the case, it may be disappointing but it must happen. The solution may require the child to have to leave class once a week to see someone, even if it is as simple as me taking them for lunch, and that may disrupt the parents' schedule.

Often, a parent will insist on an alternative plan because the suggested solution is too daunting. I advise parents: **if you are unwilling to follow an effective plan because it's too challenging, that doesn't mean that we should pursue an ineffective one and certainly not a counterproductive one. Instead, let's wait it out and hope for the best.** This mantra motivates me to have the energy to turn the world over even if most people would apply a simpler band-aid type approach.

4) We then begin to "attack" the problem, often by undertaking multiple small steps. They may include finding him a job (we may initially subsidize the salary (see step 3)). We may find him a younger child to mentor (with caution, of course) to build his self-esteem.

5) While problem solving, we don't overlook the basic creature comforts needed to give them the energy to keep growing. They may not need fun but they definitely need to feel good about themselves and cared for by others. So, we still buy lunch for them and try to offer them as many unexpected privileges as we can, without spoiling them, of course.

6) Our approach is very Torah-based (Chochma U'mussor, Pele Yoe'itz, Akeida, and Malbim). One can never go wrong following the advice of the Torah and our Rabbeim.

7) We are very "cause and effect" oriented and we expect from them a cause and effect relationship. I will look out for them if they look out for me. I will help them, if they make it easy for me to do so. For example, we will buy them food but they have to make a list, clean up, etc. We aren't weak (but we are soft), and we aren't stressed, which may be the case in many homes. Rather, we are balanced.

8) We will talk to parents for 3-6 months on an almost daily basis because we are aware that, eventually, the parents will again take over as active, this time effective, parents. So, we start as early as possible to train them to be more effective. In addition, many can grow in a vacuum but most people need a better environment to succeed. Understanding that, we work on their environment at the same time as we work on them.

9) We have to do all of the above in a manner that makes it look easy, almost spontaneous, to the teens and even to their parents. It's a scary, frustrating process, and any lack of confidence or motivation can destroy an otherwise great plan. Making it look easy is motivational.

Knowing how to problem solve after the problem emerged is obviously important. **Mastering the above skills will help parents help their children before problems surface.** In closing, many people try to present themselves as perfect. The "real" person knows he's not perfect and focuses on constantly assessing his strengths, weaknesses, and needs and has self-evaluated himself before he was a "problem". He then creates a team leader and follows the steps mentioned in this article.

"Problem solving is a subtle art that should not be attempted with a sledge hammer."

Please show your appreciation to Areivim's staff by contributing to our dinner campaign and by watching our virtual dinner which will be **this Motzei Shabbos, December 5th at 7:30 PM at Areivim.com.**

We will be joined by our guest speakers Rabbi Sholom Kaminetzky shlit"a and Rabbi Chaim Dovid Zwiebel. We are also fortunate to have Moshe Storch, the well-known Kumzitz master, join us for the evening.

A COLLECTION OF TORAH THOUGHTS BY

Rabbi Chaim Z. Levitan

ענפי ארז

בס"ד

פרשת וישלח

י"ט כסלו תשפ"א VOL. 1 / ISSUE 63

There are certain Pesukim throughout Tanach that have the Mazel to be widely known. One of those in the Haftorah of Parshas Vayishlach from the Sefer Ovadia. The Navi Ovadia was a Ger from Edom who worked for Achav and Eizevel, and was Zocheh to Nevuah by his actions when Eizevel declared her crusade to murder the נביאי השם. Ovadia hid them in two caves, sparing their lives. The Gemara (Sanhedrin 39b) explains that he hid the one hundred נביאים in two separate caves, mimicking this weeks Parsha as Yaakov split his camp in two so that והיה המחנה הנשאר לפליטה. Ovadia's Nevuah centers on his origin – Edom – and what will befall them at the אחרית הימים when Yisroel will emerge from Galus (Radak 1:1). The Gemara (ibid) uses an analogy of a forest that provides the wood that will be used for the ax that will chop down the very same forest. We unfortunately know this too well from our brothers and sisters, the self-hating Jews, the card carrying members of J-Street – Hashem should have mercy on them and us.

The Pasuk reads: והיה בית יעקב אש ובית יוסף להבה ובית עשו – לקש ודלקו בהם ואכלום the house of Yaakov will be fire, the house of Yosef a flame and the house of Eisav for straw; and they will ignite them and devour them. The rest of the Pasuk is not so famous: ולא יהיה שריד לבית – עשו כי ה' דבר – there will be no survivor to the house of Eisav, for Hashem has spoken. Certainly, part of our familiarity comes from learning the Rashi (30:25) that as soon as Yosef was born, Yaakov felt confident leaving Lavan and confronting Eisav; because Yosef is שטנו של עשו, the nemesis of Eisav, based on the above Pasuk. Yosef has the capability to overcome the power of Eisav. I always describe the Rashi to my

Talmidim, at the risk of revealing how I spent my youth: Yosef is Eisav's kryptonite. The Radak (Ovadia 1:18) explains the Pasuk in light of the Gemara (Bava Basra 123b) שאין עשו נופל אלא ביד יוסף או ביד זרעו של יוסף. The Medrash Rabbah (73:7) had a slightly different wording: מסורת היא שאין עשו נופל אלא ביד בניה של רחל, that it is NOT JUST Yosef that can overpower Eisav, but it is an energy that is vested in the descendants of Rochel. We wonder; what "Ruchnius'dikeh" force are they endowed with that can make the seemingly invincible Eisav fall at their feet?

The first clue comes from the Gemara (Megilah 13b) that lists Rochels strength as being צניעות – usually used to describe a mode of dress – but not here. It is evident from the Gemara that this צניעות means to be silent, to be unobtrusive, to be unnoticed. Long ago, I heard the Mashgiach Reb Nosson Vachtfogel explain (not sure if he meant to explain Rashi there – forgive me it was many, many moons ago) that during the entire Chasuna, where Leah was in the white gown (my modernizing the Vort), where was Rochel (during the smorgasbord etc.)? She was so under the radar, nobody noticed her, as Rashi points out: שלא יתפרסם הדבר שמסר לה סימנין. The words of Chazal (BR"R 71:5) are that Rochel was תפסה פלח השתיקה, she perfected the art of remaining silent. Therefore, she was Zocheh to have Shaul as a descendant, who also had the same talent. After the Navi Shmuel told Shaul that he would be the king, he never told his father of the news. Therefore, Shaul was Zocheh to have Esther, who also remained silent despite all of Achashveirosh's pleading to divulge her origin – אין אסתר מגדת.

The Ksav Sofer (ויצא עמ' רסג') explains that Yaakov

-1-

MOSDOS ZICHRON EREZ was established in 2005 under the leadership of Rav Chaim Zev Levitan and is dedicated to older Bais Medrash bochurim who have chosen to pursue the path of Zevulun while rooted in the tents of Yissoschor. B"v they have had great siyata d'shmaya in enabling these bochurim to shteig and face the world as real Bnei Torah. Rav Levitan's reputation in the chinuch field and his warm and caring personality have led to the tremendous hatzlocho of this wonderful mosod.

For more information please visit WWW.ZICHRONEREZ.COM

RAMAPOST
MARKETING | DESIGN | PRINT | MAIL

לזכות רפואה שלמה: מלכה בת רחל, מיכאל בן שולמית, יעקב משה בן דבורה שירה
אברהם יהודה בן שרה רבקה ומתתיהו ישעיהו בן חנה חניקה

רם התורה

A COLLECTION OF TORAH THOUGHTS BY

Rabbi Chaim Z. Levitan

ענפי ארז

בס"ד

(before Matan Torah) allowed himself to marry two sisters, even though the Torah says that two wives will become צרות to each other, and two sisters should not be put into such a predicament. However, since he saw the love and devotion that Rochel and Leah had for each other, he was confident that these two sisters would not have the problem. Adds the Darash Mordechai (R' Druk pg. 212) how much this was brought out when Rochel asked for the flowers and Leah's response was: המעט קחתך את אישי ולקחת גם דודאי בני? - was it not enough that you took my husband, and now you want my sons flowers? (This dialogue deserves its own article, whatever it may mean.) BUT ROCHEL DOES NOT EVEN RESPOND TO THAT, indicating that the חשש of לצרור did not apply to them. But to me, that is the ultimate שתיקה - hearing something like that, anyone of us would have vehemently responded, probably shouting at the top of our lungs: You mean the husband that I gave you, along with an assortment of other compliments, the kind that would make the protestors in Portland blush. Rochel says nothing. She does not respond to that and she only says let's make a deal etc. What power! What control!

Yosef is the proud recipient of that ירושה. There is a very enigmatic Ramban in Parshas Mikeitz (42:9) that raises the question which literally begs itself: Why, in all those years – working for Potifera and as the Viceroy of Mitzrayim – did Yosef not send a message to Yaakov, who continually mourned for him, that he is alive and well? The Ramban posits that Yosef had some sort of a Cheshbon that his dreams HAD TO COME TRUE – undoubtedly “Himmeldigeh Zachen” – and that, it seems, outweighed Yaakov's anguish which otherwise would have been considered a חטא "חטא" גדול. But to be able to remain silent,

despite his love for his tormented father, required that level of שתיקה.

There is another Ramban (Vayigash 45:27) that teaches us a phenomenal Chiddush and adjusts what we thought we knew. What every Cheder Yingel knows about the selling of Yosef – Yaakov Aveinu NEVER KNEW. Yaakov never knew that the brothers had sold Yosef. He thought that Yosef had gotten lost on the road, abducted and sold, ending up in Mitzrayim. The Ramban puts forth the logical reasoning: WHO should have told him? Certainly not the brothers, who were undoubtedly afraid that their confession would end with a קללה from their father. And Yosef, using an expression you have to love – במוסרו – "ויוסף במוסרו" – הטוב לא רצה להגיד לו" – with his honorable Middos, did not want to tell him! How much depth, how much majesty, how much of his unrivaled character are all conveyed in the words במוסרו הטוב! Let us ponder this for a moment. I have a world class piece of Lashon Hara about my siblings – that's already two strikes – and I'm in a position where I fear no retribution on their part, and I STAY SILENT. What גבורה! Not only that, see Daas Zikainim (48:11) that the beloved, long lost son did not spend the amount of time we would have expected with his father, because he feared the inevitable question of how he ended up in Mitzrayim, and that would subject his brother's to a קללה; and therefore Yosef had to be told by a שליח (see Rashi) of his father's sickness.

So we have learned that Yosef had developed an excellence in the מדת השתיקה with admirable control. We should also note that whenever Yosef got into trouble, it was when he was not silent. He told about his dreams, he told the extra words to the שר המשקים, bringing him צער. There is a Sfas Emes (ויגש תרמ"א) that always astounds me, even though my

-2-

MOSDOS ZICHRON EREZ was established in 2005 under the leadership of Rav Chaim Zev Levitan and is dedicated to older Bais Medrash bochurim who have chosen to pursue the path of Zevulun while rooted in the tents of Yissachor. B"H they have had great siyata d'shmaya in enabling these bochurim to shteig and face the world as real Bnei Torah. Rav Levitan's reputation in the chinuch field and his warm and caring personality have led to the tremendous hatzlocho of this wonderful mosod.

For more information please visit WWW.ZICHRONEREZ.COM

RAMAPOST
MARKETING | DESIGN | PRINT | MAIL

לזכות רפואה שלמה: מלכה בת רחל, מיכאל בן שולמית, יעקב משה בן דבורה שירה
אברהם יהודה בן שרה רבקה ומתתיהו ישעיהו בן חנה חניקה

רם התורה

understanding of it is minimal. The Pasuk describes the background where where Yosef finally ends his charade for his brothers להנצבים לכל להתאפק ולא יכל יוסף להתאפק לכל הנצבים - Yosef could NOT ENDURE in the presence of those that stood before him. The inference of להתאפק is that Yosef would have wanted it to continue, and almost against his will, his better judgment, he could not keep silent any longer. Says the Sfas Emes, the connection between the tears he shed ((45:14) as he kissed Binyomin, were for both the Batei Mikdash that were destroyed in Binyomin's share of Eretz Yisroel. Because IF Yosef could have held out more, there would HAVE NEVER BEEN A חורבן. Yosef felt that, and at that moment his mind was directed to the Churban, and he cried. Astounding ממש. The little that I may understand is that if he could have maintained his שתיקה, it would have forever overcome the power of Eisav to destroy the Mikdash. Let me try and explain.

We know that Eisav's weapon is his mouth – כי ציד – and can convince you of anything – the ultimate con-man. He can sell you the proverbial Brooklyn Bridge twice on the same day and convince you that you really got a good deal the second time. His insincere "Shailos" about Maaser, his bogus כיבוד persuaded some to count him as a credible Tzaddik. His was the דיבור כח, he owned it. So much so, as the Gemara (Sotah 13a) relates, he was able to indoctrinate the שבטים that he had the right to the Kever in Mearas Hamachpeilah that they intended to bury Yaakov in, until חושים בן דן could not tolerate the delay and decapitated Eisav. The עומק of the Gemara, based on a Shmooz I once heard from Rav Chaim Shmuelevitz, is that חושים was deaf and therefore immune to the power of Eisav's mouth – his power only worked on those that could hear his דיבור כח.

Based on the above, we suppose its accurate to say that the superiority that Rochel and her descendants have over Eisav is because the כח השתיקה has supremacy and can overpower the דיבור כח. Maybe that is the point of the Sfas Emes, continuing with that power of שתיקה would have once and for all removed the strength of Eisav to destroy the Mikdash.

There are other chapters to this idea – especially regarding Binyamin – אי"ה we hope to learn them in the future. So what does all this teach me – besides that there is still much Chumash for me to learn and explore? A wise man once said: "It is very rare that you regret something that you DID NOT SAY, it is, however, very common to regret things that WE DID SAY". As a rule, דיבור overrules שתיקה, as the classic dictate from the Gemara (Megillah 18a) מלה בסלע a word is worth a סלע, but משתיקה בתרין, silence is worth two סלעים. The Gaon in Mishlei (11:2) ואת חכמה and the חכמה have צנועים - צנועים חכמה which means "שעיקר החכמה היא ששותקים". It was the צניעות that Rochel bequeathed her children and enabled her and them the כח to defeat Eisav.

We are still in Galus Edom, Eisav's Galus, and it would be beneficial to use our weapon and bring the Geulah speedily בב"א.

Among those who are לישועה,

אמין דאפקה
חיים טובים איתן

טיב הקהילה

בס"ד
'לע"קהילת שבתי בבית ד'

בנשיאות מודורה צר' גמליאל דבינוביץ שליט"א

English Edition

Vayishlach

5781

No.

544.442

טיב המערכת

כי שרית עם אלקים – G-d

When a person stands before a battle or confrontation, the first question he asks himself is, "What are the chances that he will be successful in this war?" And if he sees or thinks that he has a chance to be victorious in this battle, then he continues and maps out his plan of action and tactics he will use to give him the best chance to win this war. But if he thinks his chances for success are slim or he has no chance at all, most likely he will go a different way and he will not enter a war that is 'a losing battle', for what is the purpose of going to war where he is guaranteed defeat?!

And Yaakov was left alone and a man wrestled with him' (32:25). Yaakov Avinu fought with an angel – the guardian angel of Eisav, and amazingly, the angel could not defeat him, 'וירא כי לא יכול לו', 'when he saw that he could not overcome him' (32:26) and ultimately the angel was forced to bless him, 'כי שרית עם אלקים ועם אנשים ותוכל', 'for you have contended with G-d and with men and you have overcome' (32:29). The angel pointed out two outstanding qualities in Yaakov Avinu: 1. For you have contended with G-d and men and 2. And you have overcome. That is, aside from the fact that Yaakov Avinu fought with the angel and won, which is amazing by itself, but there is an added quality, and perhaps no less as great, the fact that Yaakov summoned the strength to battle the angel to begin with, thus upon parting he praised him, 'for you contended with'.

Next week IY"K is Chanukah when we praise Hashem Yisbarach for all the miracles that He performed for our forefathers in those days at this time. Then too, it was a very difficult battle, an illogical war, the strong in the hands of the weak, many in the hands of the few, and besides us thanking Hashem Yisbarach for the victory, we thank Him for the courage of the children of the Chashmonaim to even go out to war, a war which from the outset seemed destined for failure. But they were not afraid and they did not surrender for the war against the yetzer generally takes more strength than an actual battle. A Jew does not surrender to this, and it was regarding this type of war that Chazal have said (Kiddushin 30b) 'Were it not that HaKadosh Baruch Hu helped him, he would not be able to withstand it'. In this war, victory is not dependent on you, even if all chances are that you will fail, you still must go out to war, and for this you will receive reward.

- Tiv HaTorah - Vayishlach

טיב ההשגחה

'על כל נשימה ונשימה' – 'For every breath'

I went to visit my parents in the middle of the day for no special reason, a chance visit without calling first. After asking how they were doing, and we sat and talked for a bit, I stood up to go to work. I walked out the door and something drew me back inside. I went back in and again said 'Shalom' and then I stayed in my parents' house for a few minutes and then something strange happened to me and this happened, my mother began choking on the nuts she was eating and she could not get air into her lungs. She tried to take a breath but could not. My father was paralyzed. My sister ran outside to call an ambulance for help. I called Hatzolah and they guided me how to do the Heimlich maneuver. At one point her head dropped, and she did not speak, but I continued following the instructions until Hatzolah arrived. Suddenly, a small passage of air entered my mother, and she could breathe a little through her nose, but I continued until suddenly my mother said, "I can breathe, I can breathe!!!"

Once we calmed down a little from the episode, we thought of all the *hashgacha* that was here. My very coming to visit, and something inexplicable pushed me back in the house, and I stayed despite trying to leave several times.

With praise and thanks to Hashem Yisbarach Who saved my mother in a truly amazing way.

א.ש.נ.

Moreinu HaRav shlit"א relates: A boy came to me to discuss something important to him and he wanted to drive me to yeshiva when I had to leave. Since he offered to take me, I canceled a ride with someone else who wanted to take me. In the meantime, I sent him to *daven* Mincha in Zichron Moshe. On his way out of the house, he saw my Tefillin on the table in the living room. He realized that he had not yet put on Tefillin today and he asked my permission to use the Tefillin. Of course, I agreed and I thought about the great *hashgacha* as I did not think to offer the Tefillin as he was walking around with his Tzitzis outside and who would have thought that he had not put on Tefillin. Just that day the Tefillin were left on the table so he should see them and be able to put on Tefillin.

After he went down to *daven*, he called me and apologized that his car was loaded with packages and he had no room to take me. I told him that everything was all right, but I felt he did not believe me, and he would cause me to not have a ride.

Not half a minute later someone called me that he was in the area and he wanted to drive so he can talk on the way. I immediately called the boy and told him the *hashgacha*, he was very pleased and freed from the pressure he felt at the moment.

ואלה תלדות עשו הוא אדום: (לו:א)

These are the descendants of Eisav, he is Edom. (36:1)

There is a general rule in the Torah, all its words come to teach something. Even the stories described in it are to guide us on the righteous path. Since this is so, it is incumbent on us to understand the message the Torah is giving us, and to understand the intent of the words.

So, when we come to the end of the parsha and we have a whole chapter that does not mention anything other than the names of Eisav's descendants, we have an amazing question, why do we have to know this? What are these things adding to *avodas Hashem*?

Perhaps the intent is to strengthen our weak knees, that they did not set aside enough time for their Creator, for sometimes, after a person sets aside his time for Torah and *avodah*, his *yetzer* tests him and tells him: "Why do you spend all your time in the Bais Midrash? Are you concerned that you will not find favor and kindness before your Creator when you go out in the street to do business? Look at so and so who are benefiting from this world and it will also be good for them in the World to Come! They *daven* three times a day every day, give *tzedakah*, and everyone knows that they do not transgress the mitzvot! The opposite, who is like them that they seek out the nicest esrog two weeks before Succos? They are among the few who are called up to the Torah on *Yomim Noraim* like it says in Shulchan Aruch, and so on... then, you should be like them, leave the walls of the yeshiva, go into business, and it will be enough for you to just attend a *shiur* between Mincha and Maariv, and that is fine!"

In order to settle the mind of such a person, the Torah set aside this entire chapter to tell him that the *yetzer* did not speak well. The Torah wanted to emphasize the first one who spoke like this, and to learn from his ways how to avoid an enticement like this.

The first one who did this was none other than Yaakov Avinu who earned the title of '*tam yosheiv ohelim*' – 'wholesome, dwelling in tents', since he would spend his entire time sitting in shul or Bais Midrash, at the same time his brother Eisav was busy hunting accumulating wealth, enjoying and supporting himself by trapping animals and selling their meat and hides. Additionally, he received honor and encouragement when he brought tasty dishes that he prepared to honor his father.

It is self-understood that the *yetzer hara* appeared in Yaakov's Bais Midrash and told him the words as it did to the afore-mentioned young man, "Why are you in the Bais Midrash, go out to work. See, even your father is pleased by this since Eisav shows his nature by asking your father Torah questions like "How do you take *maaser* from straw or salt? He gets praised when he brings tasty dishes that he prepares from that which he hunted. Yitzchak hugs him with both arms, he is more pleased than your toiling in Torah."

But as we see, Yaakov paid no attention to this argument, even though he was faced with this challenge for fifty years, from the time they were thirteen until sixty-three, [it was only then that Yitzchak realized that Yaakov was truly righteous, when Yaakov went in to receive the *berachos* and the fragrance of *Gan Eden* accompanied him. In contrast to this, when Eisav entered, he sensed the smoke of Gehinnom.] Still, Yaakov kept himself confined to the Bais Midrash.

Even after this period passed Yaakov still did not see contentment in his lot. True, his *yetzer* did not confront him with the praises of Eisav, since eventually, Eisav lost favor in the eyes of Yitzchak. However, since Eisav was a wealthy man, it was not beyond him to want to kill Yaakov, and Yaakov had to flee, and the result of this was that the *yetzer* once again opened its mouth and argued that had he been a wealthy man like Eisav, it would not have entered his brother's mind to kill him. He would have been concerned that just he was able to afford to kill Yaakov, Yaakov would have paid double to kill Eisav. "See what your plight is now, you are forced to run away and Eliphaz chased after you, and he took everything you had from you, even your clothing..." But Yaakov did not pay attention to the argument of the *yetzer* even now, and he went to spend fourteen years in the yeshiva of Sheim and Eiver.

It was only after that that he went to Lavan's house to establish the Nation of Israel. After spending sixty-four consecutive years of Torah and *avodah*. But it seems to us that Yaakov had no signs of success, the opposite, it seems to us that at the end of the day the advice of Eisav was correct. Most of the time Yaakov exhibited signs of subjugation to Eisav who did not treat him like a brother or a friend. Yaakov sent him nice gifts, declaring 'my lord Eisav your servant Yaakov', and when they met, he bowed to him several times, all signs of subjugation.

If one thinks about this, he will surely wonder and ask, "Is this Torah and its reward?" How is it possible that even after all these many years the righteous Yaakov had to cope with the successes of the wicked Eisav? To the extent that when they met, he had to subjugate himself and lower himself before him? How about the one who wants to follow in the footsteps of Yaakov, and it is then that the *yetzer* directs his attention to those who want to enjoy life? Why did he not also choose to be among the successful who begin and end their lives in success, why should he be jailed in the Bais Midrash whose eyes are usually on those who have?

This is why the Torah saw fit to mention the lineage. In truth it is a continuation of the lowness of Yaakov and success of Eisav. Eisav was indeed successful, but there is a great distance between success and happiness. Yaakov was happy and content with he had, and it did not bother him that he appeared as if he is surrendering.

Yaakov's happiness is this that the Torah wanted to list Eisav's generations. The Torah is saying to him, "Look how Yaakov and Eisav ended up. Yaakov who improved his ways extended his life to generations after him. Like him, his descendants continued to keep the Torah and mitzvot and to this day Yaakov takes a portion of the reward of their mitzvot. Not so with Eisav. He too established families. But Chazal have said (Eichah Rabbah 2:9) 'If they say there is Torah among the nations, do not believe them'. The result of the deeds of their grandfather Eisav was they did not see fit to accept the yoke of the Torah on themselves, the opposite, they settled on Seir so as not to be included with their forefathers. They wanted to cut all ties with their forefathers and their ways. We see that there were some of them who were born through promiscuity *Rachmana litzlan*. If so, then what happened to all the success Eisav saw while alive? His success went for evil, as he only established generations of animals and they earned nothing. Yaakov established people who endure forever.

The Torah wanted to speak to the heart of the challenged, and say to the one who felt it was better in the streets of the city than the yeshiva Bais Midrash: Lift your eyes and look there, what do your children see when you are still learning Torah in the Bais Midrash? And what do their children see when they are running around in the streets? True, some still attend a *shiur* between Mincha and Maariv, and it is possible that they will be rewarded for this as the *yetzer* said. But their children after them will not merit even this, since their father does not put much value on the Torah, and they think and say that it is not worth setting aside a full half-hour for Torah, therefore, their children will not go in their way like them, 'stop your feet from getting in your way'.

“He said, ‘Who are these to you?’”

The Spiritual Battle Waged between Yaakov and Eisav Regarding the Klipah of "לך"

This week, we read parshas Vayishlach. After not having seen his brother for many years, Yaakov Avinu returns with his entire family and household and intends to appease Eisav. We would like to focus on the initial conversation between Yaakov and Eisav at this historic encounter (Bereishis 33, 5): **וַיֵּשָׂא אֶת עֵינָיו וַיִּרְא אֶת הַנָּשִׁים וְאֶת הַיְלָדִים וַיֹּאמֶר מִי אֱלֹהֵי לָךְ, וַיֹּאמֶר הַיְלָדִים** **He (Eisav) looked up and saw the women and children, and he said, “Who are these to you?”** **He (Yaakov) said, “The children whom G-d has graciously given your servant.”**

Twenty-two years had passed since that Pesach night on which Yaakov had entered his father's tent dressed in Eisav's special garments, and had received the Berachos that Yitzchak had intended to bestow upon Eisav. Fearful that Eisav would kill him on account of that ruse, Yaakov was compelled to flee for his life to Charan. Now, after twenty-two years, Yaakov returns to Eretz Yisrael and intends to appease his brother, Eisav. The very first question that Eisav asks Yaakov is: **“Who are these to you?”**—referring to his wives and children. Yaakov replies succinctly: **“The children whom G-d has graciously given your servant.”**

We can only imagine all of the things that the two brothers talked about at this historic encounter. Yet, these two brief questions are what the Torah chose to relate to us. Thus, it is apparent that they convey a profound message. To unveil this profound message, we will explore and delight in the illuminating words of our hallowed teachers, the Rishonim and Acharonim, zy”a.

To begin with, let us present the comment of the Ramban. He expresses his surprise concerning Eisav's question and Yaakov's response. The narrative says: **“He looked up and saw the women and children.”** Presumably, when Eisav asks: **“Who are these to you?”**—he is referring to both the women and the children. Yet, Yaakov's response only addresses the children: **“The children whom G-d has graciously given your servant.”** Why doesn't he mention his wives? The Ramban answers that Yaakov chose not to mention the women out of concern for modesty and propriety. So, by only mentioning the children, it would be obvious to Eisav that the women were his wives and the mothers of the children.

The Spiritual Battle over the Misguided Perception of "לך"

It is with great pleasure that we will follow the lead of the Ramban and explore the moral implications of Eisav's question and Yaakov's profound response. Let us refer to the Mishnah (Avos 3, 7): **“תן לו משלו שאתה ושליך שלו, וכן בדוד הוא אומר כי ממך הכל: (Avos 3, 7): “Give him from what is His; for you and yours belong to Him.” And thus it is said of David (Divrei HaYamim I 29, 14): “For all things come from You, and of Your own we have given to You.”** The Tanna of this Mishnah is admonishing us to dismiss the misguided perception that there are things that belong to us; instead, it is essential that we recognize that **“you and yours belong to Him.”** In other words, everything in our possession comes from HKB”H.

We can suggest that HKB”H conveyed this message to Avraham Avinu after he shattered his father's idols. He wanted

Avraham to understand that it does not suffice to abstain from the actual practice and worship of “avodah-zarah”; but it is also necessary to sanctify one’s thought process by eliminating the false perception that there are things that truly belong to us. Thus, HKB”H says to Avraham (Bereishis 12, 1): “לך” —abandon the misguided belief and perception that there are things that belong to you—“לך”. Specifically, you must abandon: “מארצך וממולדתך ומבית אביך”—the “avodah-zarah” that is prevalent in your country, birthplace and father’s home—the belief in man’s power. Instead, you must go: “אל הארץ אשר”—to the land that I will direct you, to Eretz Yisrael, whose kedushah inculcates in a person the truth that everything he possesses is not actually his but belongs to HKB”H.

Upon further scrutiny, it is apparent that this is the vital message conveyed by the holy Torah in parshas Eikev (Devarim 8, 11): “השמר לך”—take care not to be swayed and influenced by the klipah of “לך”. Then, the Torah elaborates: “פן תאכל ושבעת ובתים טובים תבנה וישבת, ובקרך וצאנך ירביון וכסף וזהב ירבה לך”—it is your numerous possessions and wealth that will make you susceptible and vulnerable to this klipah; “זרם לבבך ושכחת את ה’ אלקיך... ואמרת בלבבך כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה”—as a consequence, you are likely to become haughty, to forget that everything comes from Hashem and to mistakenly believe that you acquired all of your possessions due to your own wherewithal and ingenuity. Therefore, the Torah admonishes us: “וזכרת את ה’ אלקיך כי הוא הנותן לך כח לעשות חיל”—remember Hashem, your G-d; for it is He Who provides you—“לך”—the ability to accumulate wealth.

Accordingly, we can suggest that the wicked Eisav—who was a total heretic, and believed solely in the powers of man—intended to inculcate in Yaakov Avinu the misguided notion of “כוחי ועוצם ידי”—my success and wealth are attributable to my own strength and ingenuity. Therefore, when Eisav saw the abundant possessions, including all the sheep and cattle, that Yaakov had brought with him, his first question was: “מי אלה לך”—who are these to you? He specifically employed the term “לך” implying that Yaakov had acquired all of his wealth due to his own abilities.

Yaakov Avinu, however, perceived the spiritual poison and danger concealed within this question. Hence, he replied quickly and succinctly: They are “the children whom G-d has graciously given your servant.” Since I am the grandson of

Avraham, who heeded the command of “לך לך”, I don’t believe in the concept of “לך”. Rather, I recognize that everything that I have accomplished and acquired was not by natural means or due to my own strength and abilities. Even the children I bore were gifts from Hashem.

In this manner, we can interpret Eisav’s following remarks. Clearly, he did not give up hope of poisoning Yaakov’s thought process with the klipah of “לך”. Therefore, he persisted (Bereishis 33, 8): “ויאמר מי לך כל המחנה הזה אשר בגשתי”—and he asked, “Who is this entire camp that I met to you?” But Yaakov did not fall into his trap: “ויאמר למצוא חן בעיני אדוני”—he replied, “To gain favor in my lord’s eyes.” I brought all of this to please you, and I can part from all of it very easily for the sake of making peace with you. After all, they are not truly mine; they belong to HKB”H. He gave them to me to use as needed.

To which Eisav responds: “יש לי רב אחי יהי לך אשר לך”—I have plenty, my brother; let what you have remain yours. Thus, Eisav expressed the fact that he was willing to forgo all of Yaakov’s gifts; his sole aim was to infect Yaakov with the false, misguided mindset of “לך”. To this end, he says: “יש לי”—I, too, have abundant wealth and possessions; they belong “לי”—to me—because I acquired them with my own hands and abilities. Therefore, since you are my brother, it behooves you to adopt my philosophy: “Let what you have remain yours.” After all, you earned it and acquired it with your own hands and abilities.

Once again, Yaakov Avinu eludes this pitfall by saying (ibid. 11): “קח נא את ברכתי אשר הבאת לך”—please accept my tribute which was brought to you. I know that you will view these gifts as “לך”—belonging to you—seeing as you are a non-believer. I, however, don’t believe in the doctrine of “לך”; I believe wholeheartedly that everything that I possess was given to me by the grace of G-d and was not acquired on my own.

In this manner, we can interpret the passuk related to Eisav’s grandson, Amalek, as follows (Devarim 25, 17): “זכור: את אשר עשה לך עמלק”—remember what Amalek did to you! Note that the passuk specifies “לך”. Remember that Amalek attempted to infect you with the klipah of “לך”; he wanted you to believe in the doctrine of “my strength and the might of my hand.” After all, he followed in the footsteps of his grandfather, Eisav, and adopted his doctrine. So, he, also wanted to corrupt

Yaakov's descendants with the false doctrine of: **"Let what you have remain yours."** In fact, the exponents of the Torah note that the gematria of עמלק equals ר"ם, because the klipah of Amalek inculcates in a person haughtiness and false pride, in keeping with the passuk: **"וְרֵם לִבְךָ וְשָׁכַחְתָּ אֶת ה'**—**your heart will become haughty and you will forget Hashem.**

"It is enough that they raise our children and save us from sin"

Since it is the nature of Torah to be expounded in seventy different ways, I would like to propose my own interpretation regarding Eisav's question and Yaakov's clever response. In the process, we will also reconcile the difficulty raised by the Ramban: Why did Yaakov only answer Eisav with regards to the children but not with regards to the women? Let us refer to what we have learned in the Gemara (Yevamos 63a):

"רבי חייא הוה קא מצערא ליה דביתהו כי הוה משכח מידי, צייר ליה בסודריה ומייתי ניהלה. אמר ליה רב, והא קא מצערא ליה למר, אמר ליה, דיינו שמגדלות בנינו ומצילות אותנו מן החטא."

Rabbi Chiya's wife would aggravate him constantly. Nevertheless, when he found an object that suited her, he would wrap it in a piece of cloth and bring it to her (as a sign of affection). Rav said to him: "But she causes the master much grief!" (Why do you bring her gifts?) He replied: "It is enough that they raise our children and save us from sin." Rashi explains that they prevent us from having improper thoughts.

Thus, we learn that a wife has two exemplary qualities. Firstly, she bears our children and raises them. Secondly, she prevents us from having improper thoughts and sinning. Now, Yaakov Avinu did not require a wife to prevent him from sinning, since he was holy and pure even before he got married. The Torah attests to this in the following passuk (Bereishis 49, 3): **"רְאוּבֵן בְּכוֹרִי אַתָּה כְּחֵי וְרֵאשִׁית אֹנִי"—Reuven, you are my firstborn and my strength and my initial vigor.** According to Rashi, this means that Reuven was conceived from Yaakov's first drop of semen, since Yaakov had not yet had a seminal emission in his lifetime until the conception of Reuven at the age of 84.

Now, Eisav knew his brother well, since they grew up together in their father's house; he knew that his brother was holy and pure. Therefore, when he saw the wives that he had

married, he was shocked. This prompted him to inquire: **"Who are these to you?"** Seeing as you are pure and holy, you don't need a wife to safeguard you from iniquity and sin. So, why did you bother marrying these women? To this, Yaakov replied astutely: They are **"the children whom G-d has graciously given your servant."** In other words, I married these women solely for the second reason—to fulfill the mitzvah of "pru u'rvu," to father children. Since they are righteous women, I am certain that they will raise the children that G-d has blessed me with properly.

לא"ה Is an Anagram for אל"ה

We can now address the Ramban's question. Seemingly, when Eisav saw the women and children, he inquired about both. He wanted to know what their relationship was to Yaakov. Yet, Yaakov's reply only mentioned the children. We find two luminaries who provide a similar explanation—the brilliant Rabbi Yehudah Assad, in Divrei Mahari, and the brilliant Rabbi Shimon Sofer, the son of the Chasam Sofer (which appears in Toras Moshe).

In short, their explanations relate to the passuk (ibid. 29, 17): **"וְעֵינֵי לֵאָה רַכּוֹת"—Leah's eyes were tender.** Rashi explains that she was convinced that she would have to marry Eisav; since Rivkah had two sons and Lavan had two daughters, it was presumed that the older son would marry the older daughter, and the younger son would marry the younger daughter. The probability that she would marry Eisav was abhorrent to her and caused her to cry. Therefore, when Eisav saw that Yaakov had married both Leah and Rachel and had children from both of them, he asked incredulously: **"Who are אל"ה (these) to you?"** Note that the word אל"ה is an anagram for לא"ה. Thus, we can interpret Eisav's question as follows: I understand that you married Rachel, the younger daughter, she was designated for you; but why did you marry Leah, who was designated for me?

In this vein, we can interpret Yaakov's reply: They are **"the children whom G-d has graciously given your servant."** We have learned in the Gemara (Kiddushin 70a): **"Whoever marries a woman that is not suitable for him"** and, similarly, **"whoever marries a woman for the sake of money (financial gain), will have children who are unworthy."** This teaches us that the test to determine whether or not a man married

a proper, suitable woman is to examine the children. If the children are good, proper, upstanding people, it is a sign that the man chose a proper wife. This then is the implication of Yaakov's response to Eisav: You can see that **"the children whom G-d has graciously given your servant"** are proper and upstanding. This should prove to you that it was ordained from above that I should marry Leah, that Leah was also designated to be my mate to complete the complement of twelve shevatim.

Eisav Was Surprised that Yaakov Married Two Wives

It is with great pleasure that we will continue to expound on Eisav's question and Yaakov's answer. Let us refer back to what Yitzchak says to Eisav after realizing that he had bestowed the Berachos upon Yaakov (ibid. 27, 40): **"ואת אחיך תעבד והיה כאשר תריד ופרקת עולו מעל צוואריך—but you shall serve your brother; yet, it shall be that when you will be aggrieved, you may remove his yoke from upon your neck."** Rashi teaches us that the term **"תריד"** is an expression of pain and distress. In other words, Yitzchak meant to say: **When Yisrael will transgress the laws of the Torah, and you will have a claim to be aggrieved over the Berachos that he (Yaakov) took, "You may remove his yoke, etc."**

With this understanding, we can propose that this is the meaning of the passuk: **"He (Eisav) looked up and saw the women and children, and he said, 'Who are these to you?'"** When Eisav realized that Yaakov had married two sisters—Rachel and Leah—something that would be prohibited by the Torah, he was astounded. This prompted him to ask: **"Who are these to you?"** In other words, how did you do something that the Torah is going to prohibit? This gives me cause to be upset and gives me a legitimate claim to the Berachos; hence, all of the sheep and cattle that you brought as a gift are legitimately mine and not yours.

So, to truly comprehend the response of Yaakov Avinu--**"the children whom G-d has graciously given your servant"**—let us introduce an insight presented by the Parashas Derachim (Drush 1) in the name of the Maharash Yafeh. In the Gemara (Sanhedrin 57a), the Rabbis expound on a passuk in the passage pertaining to illicit sexual relations (Vayikra 18, 6): **"איש איש אל כל שאר בשרו לא תקרב, לרבות את הכותים שמוזהרין על העריות כישראל."**

The passuk states: **"Any man shall not approach his close relative to uncover nakedness."** The Gemara deduces that **this comes to include the Kutim; they are warned against illicit sexual relations the same as Jews.** That being the case, how did Yaakov marry two sisters—something that is clearly prohibited by the Torah?

He answers that since Avraham Avinu observed all of the precepts of the Torah, he and his offspring were no longer bound by the laws of the "sons of Noach" but were bound by the laws of Yisrael. Accordingly, Rachel and Leah were born to Betuel the Arami; as such, they were not bound by Jewish law. Therefore, before marrying them, Yaakov Avinu had to convert them according to Jewish law. Halachically, the two sisters were no longer related to one another. In the words of the Gemara (Yevamos 22a): **"גר שנתגייר כקטן שנולד דמוי"—a non-Jew (a proselyte) who converts is considered like a newborn child.** Thus, Yaakov did not transgress any prohibition.

The Parashas Derachim points out that this answer is only valid if we abide by the opinion of the Rishonim who hold that the Avos had the status of a Yisrael even prior to Matan Torah. However, according to the opinion of the Rishonim who hold that they had the status of "sons of Noach," then it was not possible to convert the two sisters and treat them like Jews. In that case, the question remains: How did Yaakov marry two sisters?

Avraham Was Saved from the Fiery Furnace in the Merit of Yaakov

I would now like to present to our royal audience a passage from the Midrash (B.R. 63, 2): **Rabbi Shmuel bar Rav Yitzchak said: Avraham was only saved from the fiery furnace in the merit of Yaakov . . . Avraham was condemned by Nimrod to be burned alive, but HKB"H foresaw that Yaakov was destined to descend from him. He said, "It is worthwhile saving Avraham in the merit of Yaakov." This is the implication of the passuk (Yeshayah 29, 22): "Therefore, thus said Hashem, to the House of Yaakov, who redeemed Avraham"—Yaakov redeemed Avraham.**

The commentaries are perplexed by this Midrash. After all, Avraham Avinu was the first person to publicize the presence of G-d in this world. He withstood ten trying ordeals, the most difficult of which was the ordeal of the Akeidah. He was

prepared to slaughter is only son, whom he fathered at the age of one hundred. Thus, it seems hard to believe that he didn't deserve to be saved in his own merit but was only saved in the merit of his unborn grandson, Yaakov.

The Parashas Derachim (Drush 1) provides us with an answer based on a ruling of the Rambam (Hilchos Melachim 10, 2). He rules that a "son of Noach" is not required to sacrifice his life for the sanctity of Hashem. Additionally, he rules (Hilchos Yesodei HaTorah 5, 4): **If anyone about whom it is said: "Transgress and do not sacrifice your life," sacrifices his life and does not transgress, he is held accountable for his life.** For, he has transgressed the explicit admonition (Bereishis 9, 5): **"ואך את דמכם לנפשותיכם אדרוש"—but I will demand the blood of your souls.**

So, while it is true that Avraham observed all the precepts of the Torah before he was commanded to do so; that only allowed him to accept stringencies upon himself. That did not allow him to sacrifice his life for the sake of the sanctity of Hashem. As we have learned, a "son of Noach" was not commanded to sacrifice his life; in fact, he is prohibited to do so. Thus, it turns out that legally-speaking, Avraham was not allowed to sacrifice his life for the sake of "kiddush Hashem." Therefore, since he did not act in accordance with the law, he did not deserve salvation in his own right but only in the merit of Yaakov.

Clearly, this deserves further explanation. For, it is hard to imagine that Avraham Avinu did not abide by the letter of the law and, therefore, was only saved in the merit of Yaakov Avinu. After all, HKB"H attests to Avraham's virtue in the following passuk (Yeshayah 41, 8): **"אתה ישראל עבדי יעקב אשר בחרתיך זרע"—אברהם אלהיך—but you, Yisrael, My servant, Yaakov, you whom I have chosen, offspring of Avraham, who loved Me . . .**

Yaakov Avinu Determined that They Have the Status of Yisrael

Therefore, it behooves us to reconcile the Midrash's assertion that Avraham was saved from the furnace solely in the merit of Yaakov. Let us refer to an explanation in the Zohar hakadosh (Vayeitzei 146b) related to the Mishnah (Avos 1, 2): **"על שלשה דברים העולם עומד, על התורה ועל העבודה ועל גמילות חסדים, התורה דא יעקב, העבודה דא יצחק, גמילות חסדים דא אברהם. The world stands on three things—on the Torah, on religious**

service and on the performance of acts of kindness. The (pillar of) Torah is Yaakov; (the pillar of) religious service is Yitzchak; (the pillar of) acts of kindness is Avraham. Thus, we learn that Yaakov Avinu is the pillar of Torah. As such, he possesses the power to determine the halachah of any Torah-related issue.

Let us combine this fact with an explanation from the Sefer HaPliah concerning the Baraisa of Rabbi Yishmael: **"וכאן שני כתובים המכחישים זה את זה עד שיבוא הכתוב השלישי ויכריע ביניהם"—and here two passages that contradict each other until a third passage appears and reconciles them.** We can suggest that "midas hachesed" and "midas hadin" represent two viewpoints that contradict and oppose each other. "Midas hachesed" makes every effort to judge a person leniently. "Midas hadin," however, judges a person by the strict letter of the law. Thus, the midah of "Tiferes," which is an amalgamation of "chesed" and "din," represents the third viewpoint that reconciles them and determines the outcome. Therefore, the Gemara teaches (Berachos 43b): **"הלכה כדברי המכריע"—the halachah accords with the viewpoint of the determiner.**

As we know, the midah of Avraham Avinu is "chesed; the midah of Yitzchak Avinu is "din" (or "gevurah"). Thus, they represent **"two viewpoints that oppose each other."** The midah of Yaakov Avinu, however, is "Tiferes." "Tiferes" is an amalgamation of "chesed" and "din"; it combines the best aspects of both midos. Thus, it represents **"the third viewpoint that reconciles them"** and determines the outcome. Therefore, the halachah accords with Yaakov Avinu, the pillar of Torah, who reconciles the differences between Avraham and Yitzchak.

On this basis, we can justify the actions of Avraham Avinu; we can argue that he acted appropriately when he sacrificed his life in the fiery furnace for the sake of "kiddush Hashem." For, from the moment he accepted upon himself to abide by all the mitzvos of the Torah, he relinquished the status of a "son of Noach" and adopted the status of a Yisrael. Not only is a Yisrael permitted to sacrifice his life for the sake of "kiddush Hashem," he is obligated to do so to not worship "avodah-zarah." Yet, at the time of his ordeal, the definitive halachah had not yet been determined; the status of the holy Avos remained in limbo—were they bound by the laws of "sons of Noach" or by the laws of Yisrael? Therefore, Avraham did not deserve to be saved in his own merit.

HKB”H, however, knew that Yaakov Avinu, the pillar of Torah was destined to descend from Avraham. As we know, Yaakov married two sisters—Rachel and Leah—which was clearly prohibited to a “son of Noach.” Thus, it was evident, as explained by the Maharash Yafeh, that he had converted them prior to marrying them. Hence, they no longer had the status of sisters, because, halachically, they were viewed as newborn infants. This demonstrates that Yaakov Avinu determined that prior to Matan Torah, the Avos had the status of Yisrael. Consequently, it became apparent that when Avraham Avinu sacrificed his life for the sake of “kiddush Hashem,” he had acted appropriately. This then is the implication of the Midrash: **Avraham was only saved from the fiery furnace in the merit of Yaakov.**

Following this line of reasoning, let us now interpret Yaakov’s response to Eisav’s inquiry: **“The children whom G-d has graciously given your servant.”** We will rely on a passuk in the Navi (Yeshayah 29, 22): **“לכן כה אמר ה' אל בית יעקב אשר פדה את אברהם לא עתה יבוש יעקב ולא עתה פניו יחזור, כי בראותו ילדיו מעשה ידי בקרבו יקדישו שמי והקדישו את קדוש יעקב ואת אלקי ישראל יעריצו.”** **Therefore, thus said Hashem to the house of Yaakov, who redeemed Avraham: Yaakov will not be ashamed now, and his face will not pale now, when he sees his children, My handiwork in their midst, who will sanctify My name, they will sanctify the Holy One of Yaakov and revere the G-d of Yisrael.**

It appears that we can explain this passuk in keeping with our current discussion. As explained, HKB”H saved Avraham from the furnace in the merit of Yaakov. When Yaakov permitted himself to marry two sisters by converting them first, he ruled that the Avos had the status of Yisrael. Nevertheless, his antagonist, Eisav, could justifiably argue: Who says that Yaakov’s ruling was correct? Therefore, HKB”H provided proof

that Yaakov’s ruling was correct from the fact that all of his children were tzaddikim. For, as we learned from the Gemara above, a man who marries a woman who is not suitable or proper will not have proper, upright offspring.

This then is the message of the passuk: **“Therefore, thus said Hashem to the house of Yaakov, who redeemed Avraham.”** Avraham was only saved from the burning furnace in the merit of Yaakov, who ruled that Avraham had acted in accordance with halachah, because he had the status of a Yisrael. Therefore, HKB”H added the following: **“Yaakov will not be ashamed now, and his face will not pale now”** for having determined that it was permissible to marry the two sisters after their conversions. **“When he sees his children, My handiwork in their midst, who will sanctify My name, they will sanctify the Holy One of Yaakov and revere the G-d of Yisrael”**—the fact that he merited having proper, upright descendants proves that his marriages were proper and in agreement with the halachah.

We can now shed some light on the dialogue that ensued between Eisav and Yaakov: **“He (Eisav) looked up and saw the women and children, and he said, ‘Who are these to you?’”** Eisav was asking Yaakov: How did you marry two sisters, something that would ultimately be prohibited by Torah-law? Furthermore, if you claim that you determined that you have the status of a Yisrael and that you were permitted to convert them, who says that your rendering of the halachah is accurate? To which Yaakov replied: **“The children whom G-d has graciously given your servant.”** The fact that HKB”H favored me with righteous, upright children proves that I was justified in marrying these women, and that they are suitable wives.

Our thanks and blessings are given to those who donated for the publication of our weekly dvar Torah for the merit of **אחינו בני ישראל**

Family Madeb for the
Refuah Shelimah of Lea bat Virgini

Arthur & Randi Luxenberg לזכות
of their wonderfull parents, children and grandson

To receive the mamarim by email: mamarim@shvileipinchas.com

MIZMOR L'DOVID

Divrei Torah Inspired by the Torah Commentaries of
RAV SHIMSHON RAPHAEL HIRSCH ZT"l

A Study of Shabbos #7 – Tehillim and Shabbos - Turn Thursday Into Shabbos *By David Gurwitz*

We continue our exploration of *Tehillim* and *Shabbos*. While it might seem surprising, there are some striking connections between *Rosh Hashanah* and *Shabbos* as seen through the lens of *Tehillim*.

The entire year's life events for the entire world are decreed on *Rosh Hashanah*. Rav Avrohom Chaim Feuer explains the breadth of this: The letters of *Rosh Hashanah* can be re-arranged to spell the words *shores hana'ah*, the source of enjoyment.

So, too, the *bracha* for each day of the upcoming week is directly tied to the prior *Shabbos*. We say in *Lecha Dodi* that *Shabbos* is the source of *bracha*. Since we also count up the days of the week in reference to *Shabbos*, we can actually stay connected to the prior *Shabbos* as well as the upcoming *Shabbos*. As Rabbi Boruch Leff wrote here in the *Yated* a few months ago, the different parts of our souls also enter and leave on different days of the week, three days before and three days after *Shabbos*. Try adding that to the calculation of what *hashpaah* is inherent in the power of each day.

In fact, to bring these two days - *Shabbos* and *Rosh Hashanah* - into an even greater connective focus, it is quite fascinating that the *gematria* of *Rosh Hashanah* (861) equals the value of *Shabbos* (702) *koton* (159). This suggests that *Rosh Hashanah* is a small version of *Shabbos*.

What *kappitel* of *Tehillim* connects these two days? *Tehillim* 81, which states, "*Tiku bachodesh shofar bakeseh leyom chageinu - Blow the shofar at the moon's renewal, at the time appointed for the day of our festivals.*"

Since *Rosh Hashanah* is both the beginning of the month of *Tishrei* and the time of *shofar* blowing, this is the *kappitel* associated with *Rosh Hashanah*. However, this *kappitel* is what we also say on Thursday, *yom chamishi*, day five of the week leading up to *Shabbos*. Why?

Rashi explains in his commentary to *Maseches Rosh Hashanah* 31a that since Hashem made birds and fish on this day, the variety of colors, tastes and shapes brings joy to the world and desire to sing to Hashem.

What is the *kesher* to *Shabbos*?

First, on *Shabbos*, many people eat fish, chicken and meat, in that order, to reflect the *posuk* stating their order in creation.

Second, this *kappitel* for Thursday also prepares us for *Shabbos* two days later with a tremendous hint to *Shabbos*: The *remez* is in the first letters of the words *tiku bachodesh shofar*. They are *sof*, *bais* and *shin*, which spell *Shabbos*. Since *shofar* also means to beautify and *tiku* is cognate to *tikkun*, or establish, we can view this as “*prepare to beautify in a new way*” - perfect for *Shabbos*!

Rabbi Dovid Goldwasser recently told a large audience at the wonderful Thursday night “*cholent and kugel*” lecture series at Rabbi Rottenberg’s *shul* in Monsey (contact me for info or go to www.torahanytime.com to see the lectures) that there were many towns in pre-war Europe where the entire town stayed up on Thursday nights learning in preparation for *Shabbos*.

By the way, this Thursday night series was inspired and begun by one Jew. He was inspired to bring change into his life, and share other potentially life-changing words with others, after hearing Rabbi Wallerstein suggest that we say the entire three paragraphs, rather than just the first, of *Shema* - with its 248 words - at night during *Krias Shema Al Hamitah*. It is a protection of the 248 limbs in the body. The *gematria* of Avrohom is also 248.

Rabbi Ephraim Buchwald of Manhattan’s Lincoln Square Synagogue popularized the “Turn Friday Night into *Shabbos*” initiative that has positively affected Jews all over the world. Then there’s the recent South Africa experience, which turned Friday night into *Shabbos* in Johannesburg for many who had never experienced it before. Such is the power of one Jew to influence the world.

That is essentially what Rav Chaim Volozhiner teaches in his *sefer Nefesh Hachaim*. He explains the power we have in our *davening* and in reciting *brachos* properly to influence levels in the universe that are truly beyond our comprehension. I have the *zechus* to learn both *Nefesh Hachaim* and *Ruach Chaim* - Rav Chaim’s commentary on *Pirkei Avos* - by phone with my oldest son.

While on the subject of very deep ideas, the concept of *ohr ain sof* - the endless light - is also appropriate to consider as we begin our approach to *Chanukah*. This piece is being written predominantly on *Rosh Chodesh Kislev*. As we wrote in our year-long study of the months, *Kislev* can be written as *kis*, pocket, and *lev*, heart. May the *avodah* of this month bring great *bracha* to our pockets and to our hearts.

Ohr ain sof also obviously connects to *Shabbos*, which, as we have mentioned before, is a reflection of this special aspect of light. The *gematria* of *Shabbos* is 702, and the *gematria* of *ohr* is the mirror image, 207. In addition, Hashem hid the original light of creation (and, thus, of *Rosh Hashanah*) for the future use of *tzaddikim*. When we stare at the *Shabbos licht* as we say “*zeicher lemaaseh bereishis*” at *Kiddush* at Friday night, we are hopefully bringing this hidden light - and our desire to bring it out to the world - into greater focus.

With this hint in mind, let’s turn each Thursday into *Shabbos*, at least when we say *Tehillim kappitel* 81. We, too, might want to consider the potentially life-changing and “enlightening” effects of each *Shabbos* by thinking about how it is *Shabbos koton* - actually as big as, or bigger than, *Rosh Hashanah*, every week.

To be continued...

David

PARSHA WITH

Rabbi Shmuel Brazil

YESHIVA ZEEV HATORAH

www.zeevhatorah.org

For sponsorship and to subscribe please email Yaakov@zeevhatorah.org

PARSHAS VAYISHLACH

YAAKOV, NOT YISRAEL, BOWED TO AISAV

When encountering Aisav, Yaakov bowed seven times earthward until he reached his brother.

Chazal in the *Medrash* (Esther Rabba 7,8) write that Haman claimed against Mordechai why is he refusing to bow down in front of him when his great grandfather Yaakov bowed down in front of Esav his great grandfather? Mordechai answered that he is a descendant from Binyamin who did not bow down to Esav in this encounter because he was not yet born. However, this really does not justify Mordechai's refusal to be down before Haman since the bottom line is Binyamin was the son of Yaakov who did bow down before Aisav?

Hagaon Rav Leib Heiman ztl answers this question with a big *yesod* in understanding the difference between Yaakov's two names Yaakov and Yisrael. Yaakov was his name during the period of fathering the eleven *Shevatim*. It was only after his encounter with Aisav, was Yaakov given a new name Yisrael by Hashem. Bereishis 35 9 לא יקרא שמך עוד יעקב כי אם ישראל יהיה שמך ויקרא את שמו ישראל 9. The higher calling of Yisrael symbolizes Yaakov's *tikkun* of the *chait* of *Aitz Hadaas* of spiritual completion and perfection. This level was not granted to him until this moment. With the encounter of Aisav, Yaakov was not yet granted this higher status. So in essence it was Yaakov who bowed to Aisav and all the *Shevatim* except for Binyamin who was not yet born. Binyamin was the only one born after Yaakov acquired the title name Yisrael (Bereishis 35,18).

This is what Mordechai told Haman. Even though Yaakov bowed down to your great grandfather Aisav, nevertheless, Yisrael never bowed down to Aisav. I am from Binyamin whose father was Yisrael not Yaakov who never bowed down to Aisav. I represent perfection and *shelaimus*. I cannot bow down to you.

Sometimes Am Yisrael carries the banner of the name Yaakov from the *lashon* of *aikav* which means heel. It is when we don't realize our special dearness to Hashem that we allow ourselves to be stepped upon and trampled, manipulated and bullied, by the fear mongering outside forces who surround us. Sometimes we carry the banner of Yisrael which contains the letters of ראש לי our heads belong to Hashem. When we possess clarity of vision and purpose we cannot be twisted or forced into subjugating our will for something we do not fully believe in. The beacon of light that we must follow is the *emes* of Yisrael and that cannot be compromised.

Gut Shabbos
Rav Brazil

Parashas Vayishlach

תשפ"א

פרשת וישלח

ויירא יעקב מאד ויצר לו

Yaakov became very frightened, and it distressed him. (32:8)

Chazal (Midrash Rabbah 75:13) expound on Yaakov Avinu's prayer to Hashem, a prayer that was generated by fear of Eisav. Chazal say, *V'raah es Eisav she'hu ba mei'rachok*, "When Yaakov saw Eisav coming from afar," he immediately began praying more passionately, until Hashem assured him that all would be well. He would protect Yaakov. Apparently, the closer Eisav came to Yaakov our Patriarch became more fearful, until he actually saw him from afar, at which point he went all out in terms of the intensity of his prayer. Yaakov's fear of confrontation begs elucidation. It is not as if Yaakov lacked the physical ability to challenge Eisav. Yaakov fought with a Heavenly angel and emerged triumphant. Why was he afraid of Eisav? Furthermore, it seems that he became especially fearful when he saw Eisav from afar. What was it about the *mei'rachok*, "from afar," that inspired Yaakov with such fright?

The *Maggid*, zl, m'Dubno, offers an explanation, employing his signature parable to add pragmatism to the answer. A community off the beaten path did not have a physician to respond to the ailments which its members were experiencing. The only medical professional in the area was the personal physician of the community's ruler. One day, the ruler decided to take a journey. His private physician – who was always on call – went with him. Shortly after the ruler left for his trip, a plague broke out in the community, and, with no physician, the situation appeared hopeless. The ruler, however, had a close friend, a wealthy businessman with whom he had grown up. Whenever the ruler's friend became ill, he would call for the ruler's private physician to provide medical care for him. Concerned for the welfare of the community, the "friend" became "ill" and called for the ruler's physician to come post haste. The doctor came, and, after a thorough examination, determined that he had nothing to be concerned about. The man was well. The man then asked the doctor that since he was here "anyway," could he treat the members of the community who had been stricken with the plague. He did so and then returned to his vacation.

The members of the household (of the ruler's friend) were furious with their father. They knew that he was not ill. Why did he make this ruse in order to have the doctor come to town during his vacation? He explained that while he was not ill, the other members of the community were dangerously ill and suffering. He knew that the doctor would not come for them, so he made him come for him, with the hope of convincing him to treat the other members of the community.

This, explains the *Maggid*, was Yaakov's intention when he saw Eisav "from afar." *Mei'rachok* does not apply to geographical distance, but rather, to a time – in the distant future, when Eisav would utilise his machinations to attack his descendants. Yaakov prayed, "Hashem, I am not frightened for myself. I fear for my descendants who will fall prey to Eisav." We know that our battle with the forces of Eisav/evil have not always been confrontational. At times, they were as *achi*, "my brother," when his descendants embraced us as brothers. How many Jews assimilated and drank from the baptismal font courtesy of Eisav's minions? How many of our people suffered at the cruel hands of Eisav's/Amalek's descendants throughout history? We have only to look back to

World War II to recognise what Yaakov feared. *Horav Michael Weismandel*, zl, writes (*Min Ha'Meitzer*) concerning the Holocaust, "Anyone who was sane should have gone out of his mind (from what occurred to our people), and one who did not lose his mind was not sane to begin with!" This is what Yaakov Avinu feared, this is why he prayed to Hashem to protect us. He did not fear for himself; he feared for us.

והיה המחנה הנשאר לפליטה

Then the remaining camp shall survive. (32:9)

Yaakov Avinu's plan to save his family was based on a three-pronged preparation: battle, prayer, tribute. On the surface, these courses of action appear to be incongruent to one another, with aggression and servility sending contradictory messages. Obviously, prayer is first and foremost – and the only effective means of success. Without Divine intervention, we have no hope for success. Nonetheless, Yaakov took a practical approach to his encounter, knowing full-well that Eisav was angry and that he felt his anger was justified. Our Patriarch was, however, acutely aware that practical solutions succeed *only* when it is the will of Hashem that they succeed. He, therefore, knew that, without prayer, his practical solutions were worthless.

Yaakov sent an impressive material tribute to Eisav, in the hope of assuaging his anger. By doing this, Yaakov was conveying his *daas Torah*, wisdom based upon the Torah, regarding how his descendants should act when they confronted gentile rulers who would not be sympathetic to them. Even, at times, when we feel our cause is just and that bowing down seems obsequious, the Jew must circumvent direct confrontation at all costs. Jewish life is sacrosanct and takes precedence over everything. No one wants to denigrate himself, especially to an enemy who is uncouth and evil, but, if that is what it takes to save a life, to obviate a serious confrontation, then, by all means, give him the "cheque" and "bow down" as you give it. Our identity is neither based upon, nor established by, what the gentiles think of us. It is only based upon Hashem's opinion of us.

Sforno teaches that Eisav's change of heart occurred as a result of Yaakov's (perceived) submission. He adds that had the trouble-makers who lived in the time of the Second *Bais HaMikdash* acted likewise, the *Bais HaMikdash* would not have been destroyed!

The differing ideologies came into play once again during the Holocaust years. The Orthodox Jewish rescue group lived by the axiom of *pikuach nefesh*, the preservation of Jewish life, as the highest priority. The secular Jewish groups were violently opposed to our form of *shtadlanus*, intercession. While the Orthodox ignored the gentile's humiliation and anti-Semitic diatribe, the secular Jew cringed and fought back. He could no longer psychologically tolerate the second-class status to which we had been relegated throughout the millennia. It is not as if it did not bother us. Certainly, it troubled us to be treated as parasites – but life is more important. We were not about to sacrifice our own lives to assuage our ego. The gentile does not define us. A dog barks; a Nazi screams: What really is the difference? The Russians, the Poles, the Germans: they are all the same. If we can buy them off by bowing down, then so be it. What they think of us is only an indication of their lack of intelligence. As

Hebrew Academy of Cleveland

Dedicated to the memory of Ellis Goldberg z"l publisher and distributor of the worldwide edition of Peninim

long as we can serve Hashem and live in peace as observant Jews, we really do not care what they think of us. If we can appease Eisav by bowing down, if a cheque will do the trick and we can go back to serving Hashem – then all we need is the address.

ויותר יעקב לבדו ויאבק איש עמו עד עלות השחר... ויגע בכף ירכו
והוא צלע על ירכו

Yaakov was left alone and a man fought with him until the break of dawn... and he struck Yaakov's thigh... and Yaakov was limping.
(32:25,26,32)

The encounter between Yaakov Avinu and the mysterious man is fraught with questions. First, how can the Torah say that our Patriarch was left alone? A Jew is never alone. Hashem Yisborach is always with us. *Melo kol haaretz k'vodo*, "The entire world is filled with His Glory." Furthermore, Hashem promised Yaakov, *V'Anochi eheyeh imach*, "I will be with you." Yaakov might have been distant from human encounter, but he certainly was not alone. Second, in the battle that ensued between Yaakov and the "ish"/angel of Eisav, why did the angel choose specifically to strike Yaakov's ability to move, i.e. his *gid ha'nashe*, sciatic nerve? Third, was he not afraid to attack Yaakov, the *Bchir haAvos*, chosen, elite of the Avos? Apparently, the angel saw a weakness which encouraged him to fight Yaakov. He saw a chink in Yaakov's spiritual armour. What was it? Last, we rarely find the Torah singling out a *mitzvah* with an explanation, as it does with the prohibition against eating the *gid ha'nashe*. Why is this *mitzvah* different?

The *Avodas Hissashar*, *Horav Yissachar Dov Ber, zl, m'Vebroz*, offers a novel approach to this encounter. He explains that Yaakov was guilty of misused humility. He was too humble, to the point that it (sort of) backfired. Humility is a positive trait as long as it prevents a person from becoming arrogant and also infuses a person with a sense of gratitude. Through the lens of humility, a person comes to realise that: a) whatever success he has enjoyed is a far cry from what is expected of him, b) he has a Benefactor – Hashem, Who has provided him with all that he has. He must never forget this. His life and all of his achievements are gifts to him – gifts which he must always recognise and appreciate.

A truly humble person understands that it is all a gift. He deserves nothing in his life. Thus, he is grateful for whatever he has. Such healthy humility is a positive tool to circumvent arrogance, pride, smugness and vanity. One, instead, rejoices with his lot and is impelled to reiterate his thanks to Hashem.

Humility, however, can ricochet backwards, so that the person feels so puny, insignificant to the point of worthlessness, that he becomes depressed until he hits rock bottom – alone. When a person feels that he is not part of anything, when he feels totally alone – no one cares and worse, *he* does not care – he has misused his humility. Such small-mindedness, such humility, is a detriment to the person and all those around him. One who is alone loses hope. One who has no hope defaults to depression. Such a person has no life.

Yaakov Avinu declared, *Katonti mikol ha'chassodim*; "I have been diminished by all of the kindnesses" (Ibid. 32:11). In his own eyes, the Patriarch felt small as a result of all that Hashem had bestowed upon him. He never thought of his own spiritual achievements. A life of contention with Eisav; pursued by Elifaz and stripped of his material assets; cheated by Lavan for twenty years. In the end, he was the progenitor of an extraordinary family, and he became materially wealthy. Yet, it meant very little to Yaakov, since he measured himself against the barometer which his father and grandfather established. Avraham was thrown into a fiery furnace. Yitzchak stretched out his neck to be sacrificed. Thus, he calculated that Hashem's beneficence to him far outweighed his contribution. He feared that he had received his reward in this world, that Hashem might not want to maintain a future relationship with him.

He would "pay him off" and that would be the end. When such dark thoughts course through one's mind, he begins to feel *alone*. It was only at that low point, when Yaakov felt so abandoned and dejected, that *Eisav's* angel *now* had the ability to strike. When Yaakov's thoughts catalyse a feeling of isolation, friendlessness and abandonment, then Eisav and the forces of evil have the ability to harm us.

This is why the angel failed. He *thought* that Yaakov had truly given up hope. How wrong he was! Our Patriarch had never for one moment relinquished his faith. He battled the negativity, overcame it, and defeated the darkness – Eisav's angel. The angel struck Yaakov's ability to move, because this was his goal: to prevent Yaakov from progressing forward, from growing spiritually.

It was at this point that the light/sun of salvation burst forward and shined brightly for Yaakov, that the Patriarch sensed that he was limping. That small doubt generated by an overactive humility cast a blemish on his faith – represented by the *gid ha'nashe*. This is why we do not eat that *gid*, nerve. When we are stationary/static, dwelling on past indiscretions and misdeeds, we become prey to the depression, grief and sorrows of the past. They pull us down and prevent us from surging forward. This is the most dangerous time. When a soldier is injured on the battlefield, he must not lay there – or else the enemy will finish him off. He must escape and seek medical aid. We must not look back. We must always go forward, pulling ourselves up on the line/rope of hope. The panacea for depression is hope, which generates joy. The angel attempted to immobilise Yaakov. He erred, because he did not know how deeply rooted was Yaakov's faith and how solid was his hope. That one blemish generated darkness and a feeling of abandonment, over which Yaakov quickly triumphed. Can we say that we are that strong?

Veritably, humility and depression are polar opposites, but one error in humility can lead a person to fall into the abyss of depression. Dejection is the result of an accumulation of failures, disappointments and poor decisions. As a result, many of a person's wants and needs are not realised. One who is truly humble believes that he has never deserved that his goals achieve fruition; thus, he is not depressed. Self-effacement in the presence of Hashem defines a humble person. Such a person wants nothing, because he feels that he is nothing.

Horav Shlomo Freifeld, zl, was a *Rosh Yeshivah* who made students. He taught them who they were. In order to succeed in the manner that he did, it was crucial for his *talmid*, student, to become his passion. It was all about the student. To achieve such a relationship requires immense love for the Torah and for the student whom one is imbuing with Torah. It is impossible to acquire this uncanny ability, however, unless one is himself the paragon of humility. I think this is why Moshe *Rabbeinu*, the quintessential *Rebbe of Klal Yisrael*, was accorded the appellation, *anav mi'kol adam*, humblest of men. The two go together. I cite two vignettes concerning *Rav Freifeld* (taken from *Reb Shlomo*, by Rabbi Yisroel Besser).

A student in the *Yeshivah* succumbed to a difficult moral challenge, causing great shame to himself, the *yeshivah* and its *Rosh Yeshivah* and mentor. No one – including the student – questioned that this student would be asked to leave.

The student was sitting in the *bais hamedrash* waiting for his verdict, when he was summoned to the *Rosh Yeshivah's* office. Everyone watched, certain of the outcome. The student himself, although expecting the worst, walked stoically to the office. He was prepared for a confrontation.

A few minutes later, he emerged from the office, white and visibly shaken. He was clearly humbled.

He told his *chavrusa*, study partner, that he had entered the room ready for an argument. He knew he had committed a grave error, but still...

Rav Freifeld stood up from his seat, walked across the desk, stood right in front of the student and, in a broken voice, said, "I am sorry that I could not inspire you to be bigger."

No battle, no confrontation, no argument. The student remarked, "I had no defense against his awesome humility. He broke me."

The Rosh Yeshivah had no question that the student had acted egregiously, but he took the blame. This way, he had hope that one day the student would come around.

Rav Freifeld taught his *talmidim* that the ability to introspect and see the failures in oneself is a sign of greatness. He recalled, "A fellow used to eat at our home. When he ate his soup, he made unusual, offensive noises. The *Rosh Yeshivah* had no alternative but to inform the young man about his noises. He called him aside and said, "We must have a culinary discussion."

When he concluded the conversation, the young man's immediate response was, "Do you really mean that I offend people when I eat soup? I cannot believe that."

The *Rosh Yeshivah* summed it up, "Excuse me, but I embarrass myself to tell you the story, because, when I heard his reaction, I was shocked. Such an intelligent and talented young man had no clue concerning his offensive behaviour. I said to myself, 'How many things are there concerning myself to which I am oblivious?' It was a frightening experience. We all have trouble seeing ourselves properly (objectively)." This, I feel, is the epitome of humility.

ותמנע היתה פילגש לאליפז בן עשו

And Timna was a concubine for Elifaz, the son of Eisav. (36:12)

Timna did not have an easy time carrying out her request to join the family of Avraham *Avinu*. *Chazal* teach that Timna, sister of Lotan, daughter of Seir, *aluf* of Eisav, king of the Chorim, was a princess who had it all – luxury, honour, material satisfaction. Yet, she rejected her pagan upbringing, choosing instead the G-d of Avraham. They (the descendants of Avraham) refused to accept her, due to her Canaanite lineage. The bloodlines are very important to us, and Canaan just was not a nation to which we wanted to attach ourselves. (They certainly saw negative traits in her, or felt that her motives for converting were questionable.) Timna approached Yaakov *Avinu* with her request for conversion. The Patriarch said that he could not do it. She thought that one of the *Shevatim*, Tribes, would acquiesce to her request. They adhered to their father's ruling: the answer was no.

Out of desperation, Timna approached Eisav. (This, in and of itself, is indicative of her misguided motives. One does not join with Eisav under any circumstances. His relationship with the Patriarchal family was biologic. One does not attach himself to evil incarnate, regardless of his pedigree.) Eisav was not interested, claiming that he already had three wives. A fourth wife was not an idea that he was prepared to entertain. Her next encounter was with Elifaz, Eisav's son, his "pride and joy," with whom she pleaded that he accept her as a wife. He agreed to take her as a *pilegsh*, concubine – not as a wife. She became quite frustrated and embittered after being scorned by so many members of the Abrahamic family; nonetheless, she agreed. The product of the union between Elifaz and Timna, his concubine, was none other than the archenemy of the Jewish People: Amalek.

Two parents who were without clear spiritual direction. Elifaz was the son of Eisav, but a student of Yaakov. Timna, a princess who had it all, was willing to reject it for a connection with Avraham's family, who, when she could not realise her objective, settled to become Elifaz's concubine. Two parents who were spiritually disjointed imparted their befuddled mindset to their son.

Is it any wonder that he ended up feeling so loathsome towards what he thought was the source of his parents' irrational frustration with religion?

Horav Shimon Schwab, *zl*, posits that Amalek grew up in a home where he sensed, and was witness to, his mother's frustration. He was well-aware of the sham of idol worship. He understood that the stones they called deity were powerless. Nonetheless, despite the fact that he knew that Hashem was the true Creator, he was prepared to go to battle with the Almighty's will and use His People as the scapegoat – all to avenge his mother's frustrations and helplessness. *Chazal* characterise him as a *rasha*, wicked person, "who knows the greatness and Omnipotence of Hashem, and, in spite of that, deliberately goes against His will." As a result of this detestable behaviour (which was rooted in the anger he had over his mother's rejection and ensuing frustration), Amalek went down in history as the only nation whose memory we are commanded to eradicate.

Many entities have sinned against Hashem, such as the moon that complained that it and the sun could not give light equally. Hashem diminished the moon's light. The earth swallowed/absorbed Hevel's blood and did not heed Hashem's command to give forth (trees with) bark that tasted like its fruit. In the future, however, Hashem would forgive the moon and the earth.

The *nachash*, serpent, violated Hashem's command and convinced Chavah to eat of the fruit of the *Eitz HaDaas*, Tree of Knowledge. He lost his feet and must now slither as atonement for his sin. The *Maharsha* explains that the *nachash* was not absolved of its sin (as were the moon and the earth), because the *nachash* knew Hashem's *plan* and went against it. The *nachash* was to be subservient to Adam and Chavah. He would provide the physical/material endeavours, i.e., food and nourishment, while they would be free to live on a spiritual plane. The *nachash* reneged. He, too, wanted to live a spiritual life. Why should he be a "slave" to Adam and Chavah? He took the approach that was later negatively perpetrated by Amalek: "knowing the will of Hashem and deliberately violating His plan." For such action, there can be no forgiveness. Thus, the *nachash* will continue slithering forever, and Amalek will live with his self-loathing, and they and others like them, who *know* and are cognisant of Hashem's will, will never achieve Heavenly absolution. Their sin connotes the greatest degree of *chutzpah*, for which there can be no leniency.

Va'ani Tefillah

ויהללו ויברכו את שמך הגדול באמת

v'Hallelu v'y'vorchu es Shimcha HaGadol b'emes.

And praise Your Name sincerely.

B'emes means with truth/truthfully. Is this not obvious? Who will praise Hashem falsely? We must say that to praise Hashem truthfully is to acknowledge that despite everything which appears to be painful/bad, we cannot ignore the fact that we also experience good. For example, if we were to ask someone, "How are things? How is life?" "Well – considering the alternative – life is great." Everyone experiences "bad" in his life – and some good. Rare is he whose life is filled with nothing but pain, misery, troubles. The mere fact that he is alive to talk about it is a tribute to the "good."

In other words, we all have some good in our lives. Furthermore, we recognise that whatever we experience is bestowed upon us by Hashem, Who is and does only good. We just do not always see it. Therefore, we must be honest with ourselves and praise Hashem truthfully for the good that we are fortunate to experience.

To sponsor a mazaltov, simcha or yartzeit, email: peninim@dvar.info

This publication is available worldwide via email and e-readers.

For info call: ISRAEL 02 532 6058 / USA (216) 371-7609 / e-mail: peninim@dvar.info

Angels or People?

**וישלח יעקב מלאכים לפניו 32:4
אל עשיו אחיו. ארצה שעיר שדה
אדום**

"And Yaakov sent angels ahead of him to Eisav his brother to the land of Seir, the field of Edom." There is a Machlokes as to whether these messengers that Yaakov sent to Eisav were actual Malachim, or human beings. Why would Yaakov send actual Malachim?

There is a Machlokes in the Medrash as to whether these "מלאכים" were actual angels or people. Certainly, according to the P'shat of the Posuk, Yaakov sent human beings as messengers, as the Ibn Ezra says - Yaakov sent the "Malachim" to see if Eisav was considering war with Yaakov, so that he would be prepared for Eisav. There are times where we see that Chazal want to reveal to us that a certain person was on a high Madreiga of Ruchniyos, and are therefore Zoche at times to meet Malachim. However, regarding Yaakov, there would have been no need for Chazal to tell us that Yaakov met Malachim, for we know it directly from the Pesukim, as the Torah tells us of Yaakov seeing the Malachim going down and up the ladder. If so, what are Chazal teaching us, by telling us that it was Malachim? The Medrash tells us (see above Bereishis Rabbah 75:3) that Hakodosh Boruch Hu told Yaakov that he reawakened Eisav's hatred for him by sending messengers to him. What was Yaakov thinking when he sent the Malachim to Eisav? The Malbim explains that Yitzchok's intention was to give the Brochos to Eisav because he wanted there to be a partnership between Yaakov and Eisav, the same way that there was a partnership between Yisochor and Zevulun. Yaakov was to spend all of his time in Avodas Hashem, while Eisav was to support Yaakov to ensure that he could focus on his Avodas Hashem. Yaakov did not send messengers to Eisav to see if he intended to go to battle against him. Rather Yaakov thought that perhaps the time had come for what Yitzchok believed was supposed to occur, that Eisav and Yaakov would be partners in matters of Olam Hazeh and Olam Habah. Had Yaakov sent messengers of flesh and blood, it may have appeared to them that Eisav was gearing up for battle. But Yaakov wanted to know what was really in Eisav's heart, whether he was potentially prepared to make a deal with Yaakov and fulfill his Tefid. Yaakov sent Malachim so that they could ascertain what was really in his heart, and perhaps now, or sometime in the near future, they would be partners. This is the reason that some explain that it was Malachim that Yaakov sent, for there would have been no good reason to send humans, and he needed Malachim for this mission. (אמת ליעקב)

The Zohar Hakodesh says that the Brochos that Yitzchok gave Yaakov were Brochos for Le'asid Lavo. The Brochos that

Yitzchok gave Yaakov when he went to Charan, those were Brochos for when Klal Yisroel were in Golus. Yaakov sent a message to Eisav that the Brochos of Yitzchok that Eisav thought Yaakov stole from him were Brochos of Le'asid Lavo, by sending Malachim from Eretz Yisroel who were only allowed to enter Chutz La'aretz because Le'asid Lavo, it would be included in the Kedusha of Eretz Yisroel. Yaakov was telling Eisav that being that he did not believe in the coming of Moshiach, and Le'asid Lavo, there was no reason for him to have hatred, for the Brochos were of no value as far as he was concerned. Of course, Yaakov had complete Emunah in the coming of Moshiach, and therefore to him the Brochos of Yitzchok had great value. (מהר"א מבצלצ)

There is a rule that when one has benefit from a miracle, it detracts his Zechuyos. Why would Yaakov send actual Malachim, which would then presumably minimize his Zechuyos? According to the P'shat that the messengers were human, why did the Torah use the word, "Malachim?" In truth, there is no greater miracle than nature as we know it. In truth, everything in nature is really a great miracle from Hakodosh Boruch Hu. If one sees a miracle occur, and believes that to be Hakodosh Boruch Hu, more than nature, it is really a low level of Emunah. Everything that occurs in this world is all with the Yad Hashem, just that there are many actions which He cloaks under the veil of nature. There was a complaint against Chizkiyah that he did not sing Shira to Hakodosh Boruch Hu for the miracle that occurred on his behalf and saved him. The Gemara in Sanhedrin says that the land said Shira, and the Kitrug, the complaint, against Chizkiyah was absolved. If Chizkiyah did not himself sing Shira, how did the complaint go away? Chizkiyah did not sing Shira specifically regarding the miracle, for he was not more impressed by the miracle than by any and every act of nature. Chizkiyah knew that at all times, Hakodosh Boruch Hu is making everything run, and He can do anything He chooses to. Had Chizkiyah sang Shira, it would have minimized this Emunah, for it would show that he thinks the miracle was Hakodosh Boruch Hu, but all of the wondrous acts of nature are not. The "land" sang Shira, the land representing the nature of this world, meaning that the land sang Shira all the time, for the natural order is all wondrous acts of Hakodosh Boruch Hu. The complaint went away from Chizkiyah when the land sang Shira, for it was meant to demonstrate that Chizkiyah did not sing Shira for he saw nature as miracles as well, and therefore it would be inappropriate for him to sing Shira on a miracle out of the realm of nature, for that would minimize the greatness and wonders of nature. What we call nature and miracles are

really all the same, but to a person who is not a Shaleim, a complete person, he sees the miracle as more wondrous, and it is there where he clearly sees the Yad Hashem, but in nature he doesn't. To the person who is not a Shaleim, being that he does not recognize nature as wondrous acts from Hashem, and he sees that a miracle is something special being done for him, then when it is done for him, it detracts from his Zechuyos. However, to the person who is a Shaleim, and he does not see a miracle as an extraordinary act of Hakodosh Boruch Hu, rather to him he recognizes that it is from Hakodosh Boruch Hu, just like nature, then for him it does not detract from his Zechuyos. Ta'anis 25a - Rebbe Chanina Ben Dosa said, "מי שאמר לשמן ידליק, יאמר לחומץ ידליק" - "He Who tells the oil and it will burn, He will tell the vinegar, and it will burn." Rebbe Chanina Ben Dosa was telling us that to him, oil burning and vinegar burning are the same, and therefore he was Zoche to have miracles occur for him all the time. Yet they did not detract from his Zechuyos, for he was an Odom Shaleim. This was the case here with Yaakov Avinu. Those who say that Yaakov sent actual angels, he did so for he was an Odom Shaleim, and nature and miracles were all the same to him. Those who say that Yaakov sent humans, the Posuk uses the word, "מלאכים" - to tell us of the greatness of Yaakov Avinu, and to him, Malachim and humans, miracles and nature, were all the same. (דרש משה)

Yaakov was showing Eisav that Gashmiyos didn't matter to him. Yaakov understood that everything he had was from Hashem. The same Hashem who could make oil burn, could make vinegar burn. If Eisav still had hard feelings against Yaakov for his receiving the Brochos, Yaakov wanted to let Eisav know that he did not seek matters of Gashmiyos. If one can live on a plane of understanding that nature is Hakodosh Boruch Hu, that person also recognizes what the purpose in this world is. It is about matters of Ruchniyos and not Gashmiyos. Yaakov sent actual Malachim to let Eisav know that he did not really care about Gashmiyos and only cared about Ruchniyos. Yaakov did so in the hopes of his father's intentions of giving Eisav the Brochos would be fulfilled. That there would be a partnership between Yaakov and Eisav, where Yaakov was all Ruchniyos and Eisav was Gashmiyos, and took care of the needs of Yaakov, so that Yaakov could remain completely Ruchniyos. Unfortunately, Eisav was not prepared to do so, and Klal Yisroel need to earn their Gashmiyos on their own. While Klal Yisroel need to be concerned about the Gashmiyos, for Eisav is not keeping his part of the deal, we must always remember what the Ikar is and what the Tafel is - Torah and Ruchniyos are really all that matter, and Gashmiyos is meant to be a way to achieve that Ruchniyos.

For questions, comments, to purchase the Sefer "Parshah Psheti" or to receive a free weekly Dvar Torah on the Parsha- Please email: ParshaPsheti@gmail.com. Thank you, Y. Schechter

**You've got the ability in
your hands and mind.
Do great things.**

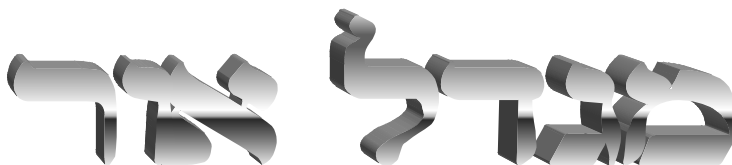
Print, e-mail, and share Migdal Ohr
with others.

You'll be glad you did.

E-mail 'Subscribe' to

info@JewishSpeechWriter.com

©2020 – J. Gewirtz

A publication dedicated to Harbotzas Torah

Sponsor an issue of the

Migdal Ohr

for only \$36 and have a share in
teaching and inspiring
thousands of people.

E-mail

info@JewishSpeechWriter.com to
reserve your week.

Zmanim for שבת

Wesley Hills, NY

4:09 - הדלקת נרות שבת

4:27 - שקיעה

8:42 - זק"ש מ"א

9:26 - זק"ש גר"א

10:13 - סוף זמן תפילה

4:27 - שקיעה

5:13* - צאת הכוכבים

5:50 - צאת 72

Times courtesy of MyZmanim.com

* Based on Emergence of 3 Stars

Now You Know!

When he went back to get some small items he'd left behind while moving his family, Yaakov was accosted by an angel. It was the Sar shel Esav, the angel who corresponds with the nation of Esav of the physical world.

The Torah tells us that Yaakov was left alone (something his children should not have allowed) and "a man wrestled with him until morning."

Then, as dawn was breaking, the angel hit Yaakov in the thigh, making him lame, but he was still unable to break free until Yaakov released him.

It is interesting that the Torah glosses over the events of the night in a few words. "They fought the whole night." Not very dramatic is it? There was literally no "blow-by-blow" report.

That's because the moment-to-moment status of the fight is unimportant. What counts is where the fighters stand when the bell rings, the lights come up, and the match is over.

Each of us faces the same opponent as Yaakov, though he has different faces and names. Sometimes we'll beat him back, and sometimes he'll knock us down. But if we get back up and keep fighting as long as we need to, that's the story the Torah wants to have told.

Hopefully, at the end, we will remain, standing victorious, and Hashem will testify that we fought the good fight.

Thought of the week:

If it's important to you,
you'll find a way. If not,
you'll find an excuse.

"וילן שם בלילה ההוא ויקח הבא בידו מנחה לעשו אחיו." (בראשית לב:יד)

"And he lodged there that night and he took from what he had in hand a gift for Esav, his brother." (Gen. 32:14)

These few words have so much meaning and implication. Since the deeds of the Patriarchs are the blueprints for the lives of their descendants, us, it behooves us to take note of even the smallest details.

Yaakov was trying to find favor in Esav's eyes, so he sent a gift. The Torah tells us that he took from what he had on hand. Would we imagine he sent Esav something he didn't have? What is the simple understanding here?

Rashi offers three explanations. 1. It was in his possession. 2. There is a Midrash which says it was diamonds and pearls which one binds in a pouch and holds in his hand, (as he doesn't trust it anywhere else due to its value.) 3. Yaakov gave things which were "chulin," meaning mundane, since Yaakov had previously tithed them as he'd promised Hashem he would do if he were to return home safely.

When Rashi says that it was in Yaakov's possession, presumably, this means he didn't go out to acquire something else to give Esav. Rather, he felt that if a gift was going to work, it would have already been given to him by Hashem, Who always sends the cure before the illness. This leads us into the second answer, regarding the gems.

When the Mishkan was built, the Nesi'im, the tribal princes, provided onyx stones. From where did they get them? Chazal say these precious stones fell with the Manna from Heaven at the homes of the princes. They understood that they were given to them for a purpose, and that use was revealed later when the Mishkan was to be built.

Just as they understood they got these things for a reason, Yaakov knew that what he had was given to him for a reason, and it would be appropriate for the gift to Esav. He did not have to go out and look for something better.

However, Yaakov also had to take one more step to refine the gift. Yes, Hashem gave him what he needed, but when we are given things, they are not just for our use. Rather, our job is to elevate the world around us, and that includes our possessions. The way Yaakov rectified his animals and money was by taking Maaser, tithing them, as he accepted upon himself to do.

Now, after that was done, the gifts he sent were ready to be used by Yaakov, much as one makes a blessing on food before he eats it. Failure to do so is considered 'theft' from Hashem because a person has no right to it yet.

What we learn from Yaakov's gift is that in life, we are given the tools we need to get the job done, but we are bound to fulfill our mission with those tools. That is the way we will be guaranteed Hashem's protection and blessing in all that we do.

Naftali is a printer. A woman whose wedding invitation he had printed years ago called him to print for an event she was running for an organization that facilitates kidney transplants.

He attended the event as her guest and was amazed. He decided to donate a kidney.

A number of people tried to dissuade him. "What if your child needs a kidney in the future?" one asked. Without batting an eye, Naftali responded, "Hashem orchestrated events so that I got to this point. If He's preparing me to do this, why would I worry about that?"

SUBSCRIBE ONLINE!

FILL OUT THE ONLINE FORM TO SUBSCRIBE:
RAMAPOST.COM/SUBSCRIBE-DIVREI-TORAH

בס"ד

Ramapost offers a weekly printed subscription to the following Divrei Torah:

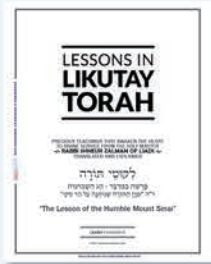
Please fill out the online form at RAMAPOST.COM/SUBSCRIBE-DIVREI-TORAH to subscribe. We ask that your free printed divrei torah be picked up every Friday at our Monsey (Rt 59) or Wesely Hills/Pomona location.

Meoros Hatzadikkim
Dvar Torah & Weekly Yahrzeits (English)
Ramapost.com/meoros-hatzadikkim

Sichat Hashavua
(Hebrew)

Likutay Torah
(English)

Oneg Shabbos
(English)

Hitkashrut
(Hebrew)

Ohr Chaim
(Hebrew)

Torah Wellsprings
R' Elimelech Biderman (English)

RAM HATORAH
Compilation of Divrei Torah
Ramapost.com/ram-hatorah

ENGLISH
DIVREI TORAH

TIV HAKEHILA • SHVILEI PINCHAS • AREIVIM • ANFEI EREZ • MIZMOR L'DOVID • PENIM • KINDER TORAH • PARSHA PSHELTEL • RAV BRAZIL

RAM HATORAH is a free weekly compilation of divrei torah that is organized, printed and distributed by Ramapost to hundreds of readers. You can view/download past and present editions at

RAMAPOST.COM/RAM-HATORAH. טיב הקהילה • שבילי פנחס • דברי חזק והתעוררות • חוט של חסד • המברך • דברי שי"ח

דברי תורה
עברית

MONTHLY

FOR MORE INFORMATION PLEASE CONTACT MITZVOS@RAMAPOST.COM

RAMAPOST
MARKETING | DESIGN | PRINT | MAIL

info@ramapost.com | www.Ramapost.com

P: 845.369.9600 | F: 845.369.9601

382 Route 59 Suite 264, Airmont, NY 10952

 רב דניאל ד דהן
 סופר ס"ת"ם מוסמך

Rabbi Daniel David Dahan, Sofer Stam
 Tel: 646 387 5683. Email: Sofersogood4@gmail.com
 Checking, writing, and sale of Sefer Torah, Tefillins,
 Mezuzot, and Megillot. * SAME DAY SERVICE *

Contact us for your dream
 custom closet

HIPPO CLOSETS

Free Estimates
 347.760.3600
HippoClosets@gmail.com

**GIBRALTAR ABSTRACT
 TITLE AGENCY**

ARE YOU PURCHASING OR REFINANCING?

 CALL US FOR A QUOTE!
 845.362.3863 • ORDERTITLE@GIBALTARNY.COM

**ROSENBLUM
 ARCHITECTURE**

TODD ROSENBLUM • rosenblumarchitecture.com

845.364.0337 • 200 East Eckerson Road
 914.522.6793 • Suite 230 E
todd@adaparch.com • New City, NY 10956

**ARE YOU LOOKING FOR A
 STRAUSS
 CLEANING**

At Strauss Cleaning, we do a
 thorough job making sure that
 every inch is spotless. Call us now to
 schedule your

**Free
 Estimate**
 Call now at 201-742-3136

We Specialize in
 Commercial Jobs:
 - Offices
 - Schools
 - Shules
 - Retail Stores
 - Event Spaces

LENNY ROSENFELD

845.517.0300
inspections613@gmail.com
WWW.LRINSPECTIONS.COM
 NY State License # 1330185

LR HOME INSPECTIONS
 Serving Rockland, Westchester, NYC 5 Boroughs

MOSHE STAMM
 LICENSED BROKER

SPECIALIZING IN GROUP HEALTH INSURANCE

**omni
 MANAGED HEALTH**

p: 718.252.9555 ext. 2207
 e: moshe@omnimh.com
 w: www.omnimh.com

ROCKLAND TRANSFERS
 CAR SERVICE

- ♦ Airport car service (departures and arrivals)
- ♦ City to City
- ♦ Per Hour Hire
- ♦ School (out-of-town) Drop-off and Pick-up
- ♦ Reliable and Safe
- ♦ Fixed Rates
- ♦ No Added Fees
- ♦ Credit Cards Accepted

**Easy
 Booking
 Online**

Reserve Online
www.RocklandTransfers.com
 Call / Text
 (845) 288-8888

As an independent agency we shop several companies to find
 you the right coverage and the right price.

Wise Men Insurance Services
support@wisemeninsurance.com
 Ph 845-579-2978 Fax 845-231-6224

**CHEVRA L'BITACHON
 OF ROCKLAND COUNTY**

Chevra L'Bitachon is a community security
 organization which trains and manages
 members of the community to become guards
 for their own shuls and mosdos as well as
 other security related resources.

For more info, please contact us at info@clbrc.org
 or call/whatsapp 845.704.1205
 (add us to whatsapp to see our regular security related updates)

**FIRST CLASS
 LEASING**

**JUNKBOYZ
 PRESERVATION**

**ROCKLAND
 ERUV**

35+ Years
 OF SERVING THE COMMUNITY

- ♦ WILLS & TRUSTS
- ♦ ELDER LAW
- ♦ PROBATE
- ♦ TRUST ADMINISTRATION
- ♦ HALACHIC WILLS
- ♦ TAX PLANNING
- ♦ MEDICAID PLANNING
- ♦ ESTATE PLANNING
- ♦ SPECIAL NEEDS PLANNING
- ♦ ASSET PROTECTION

 Emanuel Haas, Esq. Ari J. Zaltz, Esq.

Haas & Zaltz, LLP
 845.425.3900
INFO@HAASZALTZ.COM | WWW.HAASZALTZ.COM
 365 ROUTE 89 | SUITE 231 | AIRMONT, NY 10952

DJ KAEJ

FOR ALL YOUR SIMCHA NEEDS!

347.618.5028
bookings@djkaej.com

**POMONA
 ENTERPRISES CORP.**
Custom Home Builders
 845-354-0018

WWW.POMONAENTERPRISES.COM

UNLIMITED ISRAEL™
 ON ISRAEL'S MOST RELIABLE NETWORK
 P: 845-371-9800

TELETECH
 SECURITY & COMMUNICATIONS

SPONSOR A DVAR TORAH

SPONSOR AN ENTIRE WEEK FOR \$360

Following Daas Torah, Ramapost is sharing the opportunity to sponsor weekly Divrei Torah. The following publications are read by hundreds of people every Shabbos. Sponsor an individual Dvar Torah or the entire collection, in the zechus of a choleh, l'eiluy nishmas, or for someone in need. A small message can be put on the Dvar Torah of your choice which will be distributed across Monsey and online.

CHOOSE A DVAR TORAH TO SPONSOR
CONTACT US WITH A PARSHA AND OPTIONAL MESSAGE

\$180

Ram HaTorah
150 WEEKLY*
Compilation of Divrei Torah
(English & Hebrew)

\$126

Meoros Hatzadikkim
300 WEEKLY*
Dvar Torah & Weekly Yahrzeits
(English)

\$100 (MONTHLY)

Divrei Chizuk
800 MONTHLY*
R' Gamliel Rabinowitz
(Hebrew)

\$100

Torah Wellsprings
200 WEEKLY*
R' Elimelech Biderman
(English / Yiddish)

\$72

Sichat Hashavua Hitkashrut & Likutay Torah
125 WEEKLY*
(Hebrew / English)

\$54

Oneg Shabbos
50 WEEKLY*
Compilation of Divrei Torah
(English)

\$*

Areivim
400 WEEKLY*
R' Shmuel Gluck
(English)

*CONTACT INFO@

*AMOUNT DISTRIBUTED

השבוע אנחנו ממשיכים עם ה-17 דקות
התבודדות:

2 דקות להתפלל בכל יום לדעת שה' אוהב אותי.

2 דקות להתפלל בכל יום לדעת שאין עוד מלבדו.

2 דקות להתפלל בכל יום לדעת שכל דבר שאני
ארצה אני יכול להשיג על ידי תפילה.

ועוד 11 דקות להתפלל בכל יום לדעת שכל מה
שעבר עליי עד הרגע הזה, גם ברוחניות, להאמין
שהכל לטובת, לקרב אותי אליך.

וכל אחד יתפלל: "רבונו של עולם, תזכה אותי
לדעת שאם נכשלתי, זו היא גם כן השגחה פרטית,
כי הלא התפללתי מספיק. ואני לא רוצה לקבל
שום דבר בלי תפילה".

כי מי שיש לו דעת אמיתית הוא לא רוצה לקבל
שום דבר בלי תפילה, הוא לא רוצה להצליח בלי
תפילה.

בספר 'בגן החכמה', שמה למדים ממעשיה שסיפר
רבנו נחמן מברסלב על החכם והתם. שהתם שום
דבר לא הלך לו בחיים, והחכם הכל הלך לו אבל
בלי תפילה. ובסופו של דבר התם זכה והתעלה עד
שהגיע למעלות עצומות ואילו החכם נפל מטה
מטה עד שהגיע לשאול תחתיות.

יש לנו קבלה מרבנו האר"י זצ"ל, שכל דבר שאדם
יקבל בעולם הזה בלי תפילה, לסוף שיצטער על
כך. אם יזכה, עוד בעולם הזה. ואם לא, בעולם
הבא הוא יראה כמה הוא הפסיד על שהוא קיבל
דבר בלי תפילה.

למה? כנ"ל, שכל דבר שאדם מקבל אותו בלי
תפילה זה מכניס בו גאוה. ומה זה גאוה?
להתרחק מה'! גאוה היא שיא ההתרחקות מה'!
הקב"ה אומר על הגאוותן 'אין אני והוא יכולין
לדור בעולם'.

לכן צריך שאדם לא יסכים לקבל שום דבר בלי
תפילה.

שימו לב, התרגיל הרביעי הוא תרגיל חשוב ביותר.
אנשים נופלים לדיכאונות, רדיפה עצמית,
האשמה עצמית, ולכל מיני בלבולים.

לכן צריכים לשנן היטב את התרגיל השלישי
והרביעי,

לדעת – עברתי עבירה? כי לא התפללתי. או
שהתפללתי מעט.

בכל אופן, אנחנו ממשיכים להתבודד, כמו
שדיברנו מזה בשבוע שעבר, שכל מה שאנחנו
למדים צריכים לקחת, לסמן לעצמינו נקודות
ולעשות מכל נקודה תפילה והתבודדות.

העלון

לכבוד נשמתו הטהורה והקדושה של הצדיק הקדוש אדוננו מורנו ורבנו נחמן בן
פיגא זיע"א.

וכן לעילוי נשמת הצדיק הקדוש רבי יהודה זאב בן רבי יחיאל צבי ע"ה
וכן לעילוי נשמת חברינו היקרים ארז בן דליה ע"ה ובעד בן רומיה ע"ה וכן
לעילוי נשמת פערל בת ר' מאיר ע"ה וכן לעילוי נשמת שלמה בן נעמה ע"ה
בתוך שאר כל נפטר ישראל

ולהבדיל לרפואה שלמה של משה בן אידה שיחיה וכן לרפואה שלמה והצלחה של
בת שבע בת ימימה שתחיה וכן לרפואה שלמה וחזרה בתשובה שלמה בלי ייסורים
של כל בני ובנות ישראל בארץ ובעולם

וכן להצלחת כל התורמים והתרומות ברוחניות ובגשמיות.

להצלחה ושמירה וכל הישועות בחסד וברחמים בלי שום ייסורים של נתן בן ראובן
וב"ב.

לתרומות: 0527161619

לקבלת העלון במייל: elitzur424@gmail.com

לעילוי נשמת יפה בת גולסטאן ע"ה.

וכן לעילוי נשמת ימנה בת אסתר ע"ה

לעילוי נשמת ניסים בן אלגרה ע"ה. לעילוי נשמת שרה בת יהודית אדית.

לעילוי נשמת יוסף חיים בן אברהם ע"ה.

**להזמנת הספרים, חוברות ודיסקים של מורנו הרב שלום
ארוש שליט"א:**

0522240696

לשמיעת שידור זה בשידור חוזר

ושיעורים נוספים

בקו האמונה [שלוחה 4]:

026444250

להרשמה לקבלת ציננוק בכל פעם שמתקיים שידור חי יש להקיש על המקש 9
בכניסה לקו

הרבה אנשים שעזבו את היהדות, מה קרה איתם? הם נפלו כמה פעמים באיזו עבירה, ומיד התחילו לרדוף ולהאשים את עצמם: "יאללה! זה לא בשבילי! אני רואה שאני לא מצליח, אז גמרנו! זה לא בשבילי! מה אתה רוצה? אתה רואה שאני רוצה ולא יכול! אז מה אתה רוצה ממני? שלום וכל טוב!"

לכן כל אחד יתרכז היטב, כי תרגיל מספר 4 הוא תרגיל מורכב מאוד.

ודאי שאדם בעל אמונה, בגשמיות כשלא מסתדר לו משהו, בדרך כלל אדם מאמין: "טוב, ככה ה' רצה? תודה! כל מה שה' עושה לטובה הוא עושה".

איפה הקושי האמיתי להאמין בה? ברוחניות!

כשאדם נכשל בעבירה, בעבירה כפשוטו! לצורך העניין, אדם עשה את העבירה החמורה ביותר. איך הוא צריך להסתכל עכשיו על כל המצב? מהי הבחירה שלו?

נתחיל עם הבחירה השגויה, עם הטעות –

אדם שאין לו את השכל שנלמד היום, כמו שאמרנו, הוא רודף את עצמו ומאשים את עצמו, והוא יכול להגיע לכל המסקנות הלא נכונות: שה' לא אוהב אותי, ה' שונא אותי, שה' לא רוצה לעזור לי, שזה לא בשבילי, שהוא רשע מרושע, שאין לו תקנה וכו' וכו'.

ובשביל זה אמרנו, שחייבים להקדים את התרגיל השלישי לפני הרביעי. מה התרגיל השלישי אומר? שהבחירה בידיים של הבנאדם! אם הוא רוצה – עושה! ובדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו.

ומה ההוכחה שאדם אכן רוצה? כשהוא מתפלל! כי אדם שמתפלל על דבר, אין דבר בעולם שהוא לא יקנה וישיג. כשאדם מתפלל על דבר יום יום – הוא ישיג אותו!

נחזור לתרגיל הרביעי:

אדם שנכשל בעבירה, מה הוא צריך לדעת? או שלא התפללתי בכלל או שהתפללתי מעט.

הגמרא אומרת 'אלמלא הקב"ה עוזרו אין יכול ל', ליצר הרע.

'בדרך שאדם רוצה לילך בה מוליכין אותו'.

יוצא מכאן שאם אתה לא הולך בדרך הנכונה סימן שלא רצית מספיק והיינו שלא התפללת מספיק.

וכל זה אך ורק לטובת האדם!

כל אחד יבוא וישאל – וכי זו טובה לעשות עבירה? חס ושלום! טובה שזכית ללמוד להתקרב לה' יתברך.

הרי למדנו את הכלל – 'טוב' הוא דבר שמקרב אותך לה' יתברך. וירע' הוא דבר שמרחיק אותך מה' יתברך.

והנה העבירה הזו, אם תלך עם התרגילים שלמדנו, ובפרט עם התרגיל הרביעי, היא תקרב אותך לה'! אתה תלמד מהכישלון, שאתה חייב מהיום והלאה להתפלל על הנקודה שנכשלת בה.

ברור שאין הכוונה שאדם יגיד 'טוב, אני אעשה עבירה ועל ידי זה אתקרב להשם' – לא! זה שטויות! זה טמטום.

פה מדובר באדם שרוצה לעשות רק טוב, ולא רוצה לעשות שום עבירה, ובגלל שהוא לא רצה מספיק ולא התפלל, או שהוא התפלל אבל מעט, ה' יתברך לא עזר לו ולכן הוא נכשל בעבירה.

אפשר שאחד יבוא וישאל – למה ה' יתברך לא עזר לי? שיעזור לי גם בלי שאתפלל!

והתשובה לאותו אחד היא –

אם אדם יקבל דבר בלי תפילה, תכנס בו גאוה, והגאוה היא העוון החמור ביותר, יותר מכל העוונות שבעולם!

ולכן ה' יתברך לא נותן לבנאדם! ורק הוא יודע מתי לתת לבנאדם. עד שהאדם יזכה להתפלל מספיק, ולרצות מספיק, לבנות כלי שלם, ואז כשהוא יקבל את הדבר הוא יקבל אותו עם ידיעה: "השם נתן לי! השם קירב אותי!"

ולכן אנחנו מסכמים שוב את התרגיל השלישי והרביעי –

אדם צריך שידע, איך אוכל להצליח מהיום והלאה? אם אני אתפלל מספיק, נכון? אם כן, במקום שלא הצלחתי, הרי זה סימן שלא התפללתי, או שלא התפללתי מספיק.

הרי האדם הוא לא יכול ביום אחד כבר לא לעשות עבירות. הוא לא יכול ביום אחד כבר לתקן את המידות שלו, לצאת מהתאוות שלו, הוא לא יכול! הדרך היא ארוכה! ומה קורה? כל פעם שאדם נכשל הוא נופל לעצבות, לרדיפה עצמית ולהאשמה עצמית, למחשבות שה' שונא אותי, ולכל מיני בלבולים. לפי התרגילים שלמדנו, אדם מסתכל נכון על כל מה שקורה איתו בעולם הזה, והוא חי נכון, שמח, ומתקרב לה' יתברך מכל מה שעובר עליו.

ט' כסליו תשפ"א

סדרת תרגילים באמונה

נקודות נוספות בתרגיל מספר 4

תרגיל 4: התרגיל הרביעי הוא חשוב ביותר. כל מי שרוצה לחזור בתשובה, בלי התרגיל הרביעי כמעט בלתי אפשרי שהוא יחזור בתשובה.

למה? כי תכף כשהוא נכשל בעבירה, ומי לא נכשל בעבירות כל יום? גם אדם שרוצה לחזור בתשובה, הדרך ארוכה ורבה. והדרך מלאה בירידות כשלונות ומחסומים וכו' וכו'. ואדם, כשהוא לא אוזן באמונה, כמו שנלמד היום בתרגיל הרביעי, בכל פעם כשיהיה לו קצת קשה מיד הוא יתחיל לרדוף את עצמו, להיות עצוב, להאשים את עצמו, וללכת רק אחורה.

לכן בלי התרגיל הזה, קשה מאוד שאדם יחזור בתשובה ויזכה להתקרב לה' יתברך.

בתרגיל מספר 4, אנחנו למדים איך מסתכלים נכון על כל מה שקרה איתי עד הרגע הזה ואיך בוחרים נכון – האם להאמין שמה שהיה עד הרגע הזה, גם נפילות וכשלונות, הכל היה רצון ה' או לכפור ולהתחיל לרדוף ולהאשים את עצמי, שאני לא שווה כלום ולא יוצלח, שאין לי תקנה, שה' שונא אותי וכדומה.

וצריכים ללמוד ולשנן את התרגיל הזה היטב היטב. כי בלי זה אדם לא יכול לחזור בתשובה. רוב האנשים שנפלו לדיכאון ועצבות, ורוב האנשים שעזבו את היהדות, הכל בגלל שהם לא האמינו בה' בצורה הנכונה, כמו שנלמד היום בתרגיל מספר 4.

ולהאשים את עצמו ב'לא התפללתי' זו האשמה נכונה. כי 'לא התפללתי' זו לא האשמה שמביאה את האדם לעצבות ויאוש. **כי 'לא התפללתי' פירושו –**

ה' הרי אוהב אותי, והוא רוצה שאני אצליח, שאני לא אכשל. רק שלא התפללתי, ויש חוק בשמיים שלא מקבלים דבר בצורה בריאה וטובה רק על ידי שמתפללים.

כי אם אדם יקבל דבר בלי תפילה תכנס לו על ידי זה גאוה בליבו.

ואדם צריך להתבונן: גם זה שלא התפללתי וה' לא נתן לי זה הכל השגחה פרטית! שמהיום אני אתחיל מחדש, שמעכשיו אני אתעורר להרבות בתפילה!

וזו תשובה מאהבה! כי מה אדם, כשהוא הולך עם התרגילים האלו, מה הוא אומר לעצמו? "מה?! עשיתי כזו עבירה גדולה ועדיין ה' אוהב אותי?! ה' הוא הפיל אותי כי הוא אוהב את התפילות שלי, מתגעגע לתפילות שלי?! גם אני אוהב אותך בורא עולם! אני רוצה מעכשיו לעשות נחת, לעשות רצונך ולהתפלל! בסדר, עד עכשיו כנראה שלא התפללתי מספיק, ולא רציתי מספיק – עכשיו בורא עולם, אני אוהב אותך, ומעכשיו אני ארבה בתפילה עד שאני אזכה!"

יוצא שלא רק שאדם לא נופל ביאוש, אדם עוד מתחזק ומתקרב יותר לבורא על ידי כל נפילה.

השבוע אנחנו למדים הגדרה חדשה שעוד למדנו עד עכשיו, ותרשמו לפניכם את הדברים הגדרה – מה נקרא טוב, ומה נקרא רע.

דבר שמקרב אותי לה' יתברך – זה נקרא טוב.

דבר שמרחיק אותי מה' יתברך – זה נקרא רע.

נמצא, אדם שעשה עבירה, והעבירה הזו היא גרמה לו לעשות תשובה, יוצא שהעבירה הזו היא טוב, כי היא למעשה זו שעוררה את האדם להתעורר בתפילות כמו שלמדנו ולעשות תשובה. ולא סתם תשובה, אם אדם הולך עם התרגילים שאנחנו למדים יחד, הוא יכול לזכות להגיע ממצב של נפילה לתשובה שלמה מאהבה. והגמרא הקדושה ביומא אומרת שאדם שעושה תשובה מאהבה אפילו הזדונות שלו נהפכים לזכויות.

כי העבירה מטרתה לעורר את האדם לעשות תשובה! מטרתה לגרום לאדם להבין – למה ה' לא עזר לי? הרי ה' אוהב אותי! אם כן, למה הוא לא עזר לי? כי לא התפללתי! ועל כן אני עכשיו מתעורר להתפלל על העניין שאני נכשל בו יום-יום, שמהיום והלאה לעולם יותר לא אכשל בדבר הזה.

וכשאדם חי את האמת הזו קל לו החיים, והוא הולך בדרך הנכונה.

את עמו ישראל בשלום

יתכנו טעויות בשל מרוצת הכתיבה

הוא לא לשכוח, בשעת ההתעוררות / העליון מונקדש של מונקדו הרב שלום בן ימנה שיתיה ויאריר
ימים ויבדרימות איתנה עד מצאה ועשרים שנה

סדרת תרגילים באמונה

תרגיל 3: למדנו איך בוחרים על העתיד, שהכל תלוי ברצון ובתפילה של האדם. [מובא בהרחבה בכ"ג חשוון תשפ"א]

תרגיל 4: למדנו איך בוחרים על העבר, האם להאמין שככה ה' רצה, או חס ושלום לטעות ולהאשים מישהו או את עצמו או לתלות באיזו סיבה. הבחירה השגויה ביותר היא כשאדם מאשים את עצמו.

קיבלנו על עצמנו, משבוע שעבר, שבכל יום, בל"נ, 17 דקות, כמניין טו"ב, נתבודד ונבקש על אמונה כמו שלמדנו בתרגילים:

2 דקות מבקשים להאמין שה' אוהב אותי. [תרגיל מספר 1]

2 דקות מבקשים להאמין שאין עוד מלבדו. [תרגיל מספר 2]

2 דקות מבקשים להאמין שהבחירה בידיים של האדם. והבחירה של האדם היא אך ורק רצון שבא לידי ביטוי בתפילה, ואם האדם ירצה ויתפלל הוא יזכה ויגיע לכל מדרגה ומעלה טובה. [תרגיל מספר 3]

11 דקות מבקשים על תרגיל מספר 4, והיינו להאמין שכל מה שקרה איתי עד הרגע הזה, גם נפילות, כשלונות וכל כיוצא בזה, הכל היה מושג מלמעלה ובגזירת הבורא, לטובתי, לקרב אותי לעבודת התפילה וההתבודדות.

בעניין של תרגיל מספר 4 יש הרבה מאוד מה להרחיב.

לכן השבוע, אנחנו לא מתקדמים הלאה, אלא ממשיכים להתרכז בתרגיל הרביעי ולהרחיב בנושא.

רבנו הקדוש, רבנו נחמן בן פייגא מברסלב, אמר על עצמו פעם אחת: "כמו שאתם רואים אותי...!", והיינו שאנו רואים אותו שהוא צדיק גמור, "גם...". אם אעשה חס ושלום את העבירה החמורה ביותר, אני אמשיך להיות בשמחה, רק שאח"כ אעשה תשובה."

פה ניתן לראות איך שרבנו הקדוש היה לו דעת שלם ואמונה בשלמות.

רבנו אמר על עצמו שגם אם משמיים יפילו אותו חס ושלום בעבירה הגדולה ביותר, הוא עדיין ימשיך להיות בשמחה. ולמה? כי רבנו הקדוש האמין באמונה שלמה שה' אוהב אותו [תרגיל מספר 1].

אדם שיודע שה' אוהב אותו, אפילו אחרי שהוא נפל חס ושלום לעבירה הגדולה ביותר, הוא יודע שיש לו מקום לבוא אליו, מי שאוהב אותו ומחכה לו, מי שרוצה לעזור לו באמת לצאת מכל הרע שלו. אדם כזה הוא דבר ראשון – רגוע. ה' אוהב אותך! ה' לא שונא אותך! ה' מחכה לך ואוהב את התפילה שלך.

השלב השני [תרגיל מספר 2] – אין עוד מלבדו. כי אדם שנפל חס ושלום לעבירה יכול להאשים את כל העולם, את פלוני ואלמוני, האישה אשר נתת עמדי, וכו' וכו'. או להאשים את העין רעה, או את הטבע, את המזל, וכל כיוצא בזה. והאמת היא – שאין עוד מלבדו. כל מה שהיה הווה ויהיה, בין ברוחניות, בין בגשמיות – הכל בגזירת הבורא. הוא ורק הוא הסיבה לכל מה שעובר ועבר עליך בעולם הזה, והכל קרה אך ורק ברצונו יתברך.

השלב השלישי [תרגיל מספר 3] – הבחירה בידיים שלי, ואין לי בחירה אלא לרצות ולהתפלל. והיינו שאדם יתבונן – למה נכשלתי בעבירה? כי ה' לא עזר לי. [אלמלא הקב"ה עוזרו אין יכול לו] ולמה ה' לא עזר לי? כי לא התפללתי מספיק. ה' אוהב אותך! מתגעגע לתפילות שלך! ה' רוצה לשמוע עוד פעם את הקול שלך! לכן הוא הפיל אותך! ה' רוצה עוד תפילות! ה' רוצה לעזור לך! איך למדנו? מה אמר רבי נתן? "היכן שאני רואה 'חסרון' כלשהו – או שהאדם כלל לא ביקש על כך, אם הוא כן ביקש, הוא ביקש מעט!" [בשם רבי לוי יצחק בנדר ע"ה מובא בקונטרס 'טעם זקנים' ובעוד מקומות] אם כן מה הבעיה שלי? שלא התפללתי ולא רציתי מספיק.

ופה נכנס התרגיל הרביעי, שמלמד את האדם לא להאשים את עצמו, לעולם לא להגיד 'אני עשיתי עבירה', אלא רק – 'לא התפללתי'.

פנינים חסידות ברסלב

נהגו אנ"ש ללבוש בגדי שבת בַּעַת הַדְּלִיקַת נֵר הַחֲנֻכָּה. (שיש"ק ד-רנב)

אָמְרוּ בְּכִדְיָחֻא, עוֹד סָבָה יֵשׁ לָנוּ לְשִׁמּוֹחַ בְּחַג הַחֲנֻכָּה, מִחֲמַת שְׁאֵפֶשֶׁר לְלֶכֶת אֶד לִישׁוֹן מוֹקְדִם יוֹתֵר מִכָּכָל יוֹם, וְכָךְ לְהִזְדַּד יוֹתֵר בְּקִיסַת חֲצוֹת לַיְלָה. (שם ד-רנג)

בִּימֵי הַחֲנֻכָּה הָיוּ נוֹהֲגִים לְקַדֵּשׁ מַעֲט אֶחָד מִעֲרֵבֵי, וְאֶהְרֹגֵם בְּכָל הַשָּׁנָה, וְלֹאֲחֲרֶיהָ לְהַדְלִיק אֶת הַנֵּרוֹת. (שם ד-רנד)

בְּעֶרֶב שַׁבָּת נֶשֶׁל חֲנֻכָּה הָיוּ מְתַפְּלִלִים מִנְחָה קִדְּם הַדְּלִיקַת הַנֵּרוֹת. (כמבוא במ"ב ס"י תרפא, ב.) (שם ד-רנה)

עושה פעולות השפלה קיצוניות ביותר כלפי עשו אחיו, וכוונתו זהה לנטרל את קודם לכל - עצמו מכל כח עצמאות עצמו, ובכך יוכל לממש את הרגשות שאכן אינו כלום, כי חיצוניות זו של הכנעת עצמו לעשו אחיו תביאהו לשיפלות פנימית, וזו מטרת עובדי ה' אשר פיהם וליבם שווים בהכנעת כלפי כל אחד - להכנע לבורא, וממשימים המה את הכנעתם בכניעתם לכל אדם קטן וגדול, מטרתם בזה לחזק את תלותם בבורא, שהצלחה זו להרגיש תלות בבורא בלבד תלויה בהרגשת אפסיות ומוגבלות האדם המתבטאת בכניעה לכל אדם, ובפרט כשמשפיל האדם עצמו לשונא, אז קונה הוא בנפשו מידת השיפלות במלואה.

מוסר הפרשה חידושים לפרשת שבוע

הכניעה היא הניצחון

בפרשת השבוע כתוב אודות ההכנות הגדולות למפגש שבין יעקב לעשיו ויש לתת את הדעת על אופן התנהלותו של בחיר האבות יעקב אבינו ע"ה, התורה מעיד כיצד יעקב חוזר לכל אורך הדרך על השפלתו כלפי עשיו הרשע "כֹּה תֵאמְרוּן לְאֲדֹנִי לַעֲשׂוֹ כֹּה אָמַר עֲבָדְךָ יַעֲקֹב..." "וְאֶשְׁלַחָה לְהַגִּיד לְאֲדֹנִי לְמַצָּא חַן בְּעֵינֶיךָ" "וְאֶסְמְךָ לְעַבְדְּךָ לְיַעֲקֹב מִנְּחָה הוּא שְׁלִיחָה לְאֲדֹנִי לַעֲשׂוֹ..." "וַיִּשְׁתַּחֲוֶה אֶרְצָה שִׁבְעַת פְּעָמִים עַד גִּשְׁתּוֹ עַד אֶחָיו" "וַתֵּגֶשׁ גַּם לָאָה וַיִּלְדֶּיהָ וַיִּשְׁתַּחֲוֶה וְאַחֵר נִגְשׁ יוֹסֵף וַיִּחַל וַיִּשְׁתַּחֲוֶה"

יש כאן כמה תמיהות שצריך להבין יש להבין לשם מה שפלות הזאת הגדולה שיעקב נוהג כלפי אחיו. עוד צריך להבין לשם מה ומדוע בכלל מפחד יעקב אבינו ע"ה, והאם היה חסר ליעקב אבינו היה חסר לו כח. הן מבחינה פיזית יעקב לא אמור לפחד ממנו כמובא במדרש (בראשית רבה פרשה עג פסקה יא) שליעקב אבינו היה כמליון כלבים ששמרו עליו, יש לו את בניו שהרגו עיר שלמה, מבחינה רוחנית יעקב אבינו קיבל הבטחת שמירה מאת הקב"ה, והיה חזק יותר ממלאכים כמובא בהמשך הפרשה, יש לו איתו מלאכים ששלח לעשיו וכו'.

אלא מובא בזוהר (קס"ו ע"א) שהשפלתו של יעקב לעשו אחיו הייתה בכוונה מיוחדת והיא שהשליטתו על עשו אחיו, ורק בזכות זה יזכה יעקב באחרית הימים לשלוט על עשיו הרשע, משום שע"י שהאדם משפיל עצמו כאן בעולם הזה והוא לא משתמש בכוחו הוא

זוכה לאמונה מושלמת בקדוש ברוך, וזה הייתה מטרתו של יעקב אבינו הכל כאימון אישי כדי לזכות לשלימות האמונה, הכניס לעצמו את האמונה החזקה ביותר שאין עוד מלבדו ובכך יוכל לשלוט על כל הטבע כמובא ב"נפש החיים" (שער ג' פרק י"ב).

אך כיצד אפשר להגיע לאמונה כזו מושלמת? וכדי להגיע למחשבה זו באמת, צריך האדם קודם ללמוד לבטל כוחו של עצמו שאינו כלום. משום שעד שבה הוא להאמין שאין שום כח בעולם בעל שליטה משל עצמו, חייב שיבין קודם שאין לו עצמו שום כח בעולם. כמו שאמר רבינו בספר המידות - (ערך אמונה ב.) על ידי עונה תזכה לאמונה: דהייך יתכן שיבטל כל כוחות שבעולם קודם שיבטל כוחו של עצמו.

מי כיעקב אבינו ע"ה שהבין שאין שום מקרה בעולם, ואם עשו קם עליו ודאי זה מההשגחה העליונה, והבין יעקב אבינו שיש תכלית נשגבה בעויותיו זו, והמוטל עליו עתה היא הכניעה וההתבטלות המוחלטת להקב"ה, והיא לעלות במעלות שלמות אמונת היחוד כי אין עוד מלבדו, ולבטל כל כח בעולם בתכלית גמורה לפני הבורא, ושבעצם אין עוד מלבדו כלל, נכון יעקב אבינו יכל לעשות הרבה, בשביל להכניע את עשו, אך ידע מה מבקש ממני כעת הקב"ה, הוא להכניע עצמי, ישותי לגמרי. ובהנהגה זו נהג יעקב, החל בתפילתו לה: "קטנתי מכל החסדים ומכל האמת", דהיינו לומר שאיני בא כלל מכח זכותי ומעשי, וכדי לממש הרגשה זו שהינה אמיתית אצלו ואינה נאמרת מן השפה ולחוץ,

שו"ת של חסד ע"י בית הוראה "חוט של חסד"

הרה"ג ר' ירון אשכנזי שליט"א ר"כ חושן משפט
בישיבת "חוט של חסד" מנהל רוחני ב"קו ההלכה"
קו ההלכה הספרדי: 3030*

שאלות שנשאלו בקו ההלכה

הבית לקנות פרי חדש, האם צריך האורח או בעל
הבית לברך על הפרי חדש?

כלל בידיו לגבי אורח שכל מה שמגשים לו בסעודה נפטר בברכה הראשונה, משום שדעתו על בעל הבית, ובבעל הבית שהביאו לפניו דברים חדשים מבחוץ, דעת מרן השולחן ערוך שיש לברך עליהם, אמנם הרמ"א נוקט שאין לברך אף על דברים אלו, ובמקרה כזה אנו נוקטים שספק ברכות להקל ואין לברך, ועל כן בין בעל הבית ובין האורח אינם מברכים על הפרי חדש. (על פי שלחן ערוך סימן קע"ז סעיף ה'). וכתב על זה בספר בן איש חי (פרשת נשא אות יב) מחמת כן שטוב שתמיד תהיה דעתו של אדם על כל מה שיביאו לפניו אפילו בדרך רחוקה.

אשה שהדליקה נרות שבת מבעוד יום וקיבלה על עצמה שבת, האם בעלה גם נאסר לעשות מלאכות של שבת או שאינו נגרר אחריה, כמו כן בעל שהלך להתפלל תפילה מוקדמת בערב שבת מפלג המנחה, האם אשתו נאסרת בעשיית מלאכה ונגררת אחריו, או לא?

אין האיש או האשה נגררים זה אחר זה, אלא אם הדליקה האשה נרות מותר לבעלה להמשיך לעשות מלאכות, וכן אין האשה נגררת אחר בעלה ומותרת בעשיית מלאכה אף אחר שהלך לבעלה להתפלל תפילת שבת. (חזון עובדיה שבת א' עמ' רפ"ח).

עתה את המקום שהיה בו בשעה שבירך על המאכל, ורשאי לעשות כך אף לכתחילה, לברך ביציאתו לדרך ולאכול ולשתות כאוות נפשו לאורך כל הדרך ללא ברכה. משנה ברורה שם (סעיף קטן מ"ב). ואינו צריך לחזור ולברך עד שנכנס למקום חפצו. ולכן מותר למהלך בדרך לברך ולאכול תוך כדי הילוכו מיני קטניות כגון גרעינים ובוטנים, או סוכריה שנותרו בפיו, או ללגום מן המשקה בדרך הילוכו. הליכות עולם (חלק ב' עמ' מא).

שאלה: הנוסע במכונית ובירך על דבר מאכל, ויצא לטייל ושב אל המכונית, האם צריך לברך שוב על אכילתו?

אף אם התחיל לאכול במכונית כשהיא נוסעת ועצר ויצא ממנה לחוץ אפילו אינו רואה מקומו (המכונית) אינו חוזר ומברך. שו"ת בצל החכמה (חלק י' סימן עב). וכן אם התחיל לאכול מחוץ למכונית יכול להמשיך ולאכול במכונית והוא הדין להיפך. שו"ת אור לציון (חלק ב' פרק י"ב הלכה ט"ז).

התארח אצל חבירו ובאמצע הסעודה החליט בעל

נטל ידיו על מנת לאכול יותר מכביצה לחם וכשהתחיל לאכול הגישו לפניו בשר ודגים ושאר מאכלים עד שבסופו של דבר לא אכל אפילו כזית לחם, האם צריך לברך ברכה אחרונה על שאר המאכלים שאכל?

יש לברך ברכה אחרונה על שאר המאכלים, מכיון שאכל פחות מכזית לחם אין זו קביעות סעודה ולכן צריך לברך על שאר המאכלים. אגרות משה (חלק אורח חיים ד' סימן מ"א) יביע אומר (חלק י' חלק אורח חיים סימן י"ז).

שאלה: אני יוצא עם חברים לטיול, ובמשך הטיול אוכלים פיצוחים או סוכריות ושאר ממתיקים, מתי חייבים לברך שוב פעם על מה שאוכלים או שותים?

בשלחן ערוך (סימן קע"ח סעיף ד') מבואר שהולכי דרכים ההולכים ממקום למקום, מכיון שלא קבעו מקום לאכילתם, מותרים להמשיך באכילתם אף אם יצאו ממקום למקום. הלכה ברורה (שם אות טז) ואפי"א אם אינו רואה

סיפור לשולחן שבת

מאמר ראש הישיבה -המשך-

"הכל בזכות אביך"

"אתה בנו של פלוני?" התפעל רבי צבי פסח. "אם כן, מגיעה לך המלצה מיוחדת. המלצה כזו לא כותבים כלאחר יד..."
יחס כזה על מה ולמה?

ה'כי טוב להגיע לבית הכנסת של הרב לאחר תפילת שחרית כוונתיך, חשב לעצמו היהודי. 'אז אוכל לבקש מהרב לכתוב המלצה עבורי'.

למחרת בבוקר התייצב האיש בפתח בית הכנסת בו התפלל רבה של ירושלים, הגאון רבי צבי פסח פראנק (כא בכסלו יום פטירתו). לאחר התפילה ניגש היהודי אל הרב, הציג את עצמו בשמו ובשם אביו וביקש מהרב פראנק המלצה.

"אתה בנו של פלוני?" התפעל רבי צבי פסח. "אם כן, מגיעה לך המלצה מיוחדת. המלצה כזו לא כותבים כלאחר יד. בוא נא עמי אל ביתי".

מה היה כל כך מיוחד באביו של אותו יהודי?

הרב פראנק לא טרח לספר לבן מה היו מעשיו של אביו, אך מזכירו של רבי צבי פסח - סיפר גם סיפר.

בבוקר אחד הדדעזע המזכיר לגלות על שולחן הרב מכתב ששלח אחד מיהודי ירושלים, מכתב רצוף השגות על מספר עניינים שלדעת הכותב לא נהג בהם רבי צבי פסח כשורה. היהודי שהרגיש מספיק בנוח להעיר לרבה של ירושלים, התבטא במכתב בהטפות מוסר חמורות ולא חסך את שבת לשונו מרבי צבי פסח...

ברגע הראשון רצה המזכיר להשליך את המכתב לאשפה. אולם החליט להראותו לרבי צבי פסח, כדי שיראה עד היכן מגיעה חוצפתם של אנשים. לא די שמערערים הם על אודות החלטות רב העיר שנודע בגדולתו בתורה, אלא עוד הם מרגישים בנוח להטיף לו מוסר.

להפתעתו של המזכיר, נטל רבי צבי פסח את המכתב וטמן אותו במגירת שולחנו.

אחת לכמה ימים הוציא רבי צבי פסח את המכתב הגדוש דברי תוכחה, פתח אותו וקרא בו בתשומת לב.

שנים חלפו. באחד הימים בעת שנסע רבי צבי פסח עם

מונית
ל צ ו ר
כלשהו, ראו
בדרכם לוויה
ביקש רבי צבי פסח
לעצור, פתח את החלון
המלווים מי הוא הנפטר.

הנפטר היה לא אחר מאשר משגר המכתב שהעז להוכיח את רבה של ירושלים.

שמע זאת רבי צבי פסח, שילם לנהג המונית את שכרו, ירד מהרכב והצטרף למלווי המיטה כשהוא צועד עימם כברת דרך...

כעת, הגיע בנו של האיש לבקש המלצה מרבי צבי פסח, ונענה שאין מעניקים המלצה כזו כלאחר יד. היהודי התלווה לרבה של ירושלים לביתו, שם להפתעתו, במקום שישב הרב וכתוב עבורו המלצה, נערך השולחן לארוחת בוקר מזמניה.

הרב התעקש שהאורח יצטרף אליו ויסעד עמו.

האורח נטל את ידיו וישב לארוחת בוקר עם רבה של ירושלים, כשאינו מבין מדוע מגיע לו כל הכבוד הזה. רבי צבי פסח מצידו, לא הזכיר את עניין המלצה. הוא היה שקוע כולו במצוות הכנסת אורחים וקשר שיחה לבבית עם אורחו.

לאחר ברכת המזון התיישב רבי צבי פסח וכתב לאורח המלצה לבבית ומיוחדת מאוד. לפני שקם האורח לצאת, ראה רבי צבי פסח את אותות הפליאה על פניו, והחליט להסביר לו מדוע הוא יוצא מגדרו עבורו: "הכל בזכות אביך", אמר לאורח.

האורח - שככל הנראה לא ידע על המכתב - עדיין לא הבין כיצד אביו 'מחות' פה בסיפור. ואז הפטיר רבי צבי פסח בענוותנות: "הכרתי את אביך היטב. יודע אני שכל מעשיו היו לשם שמים..." ולכן טרח לכבד את בנו, הגם שהאב חלק עליו בתקיפות רבה ואף העז להוכיחו בדברים קשים...

בריאית העולם כותב רבי נחמן היא כדי לגלות את הרחמנות של ה'. כל השפע יורד בחסד וברחמים ומגלה את הרחמנות של ה'. אבל השלימות של התכלית של הבריאה היא שהחסד והרחמנות יתגלו דרך הנבראים, בני האדם. כי העולם כולו אמנם מלא חסדים, עולם חסד ייבנה - אבל אם נזר הבריאה מתנהג באטימות וכל שכן באכזריות - זו ההסתרה הגדולה ביותר על הרחמנות של הבורא. העולם כולו מתרחק מתכליתו וממילא אין סיבה להשפיע ולקיים את העולם. אך כאשר האדם הולך בדרכי הבורא ומנהג ברחמנות - זה הגילוי הגדול ביותר לרחמים של הבורא, כל הבריאה כולה ממלאת את תפקידה וייעודה וזוכה להיות כלי לקבלת השפעות עצומות של רחמים וחסדים בכל התחומים.

הגיבור הרחמן

ואפשר לומר שזו הייתה כוונת יעקב אבינו בדורון ששלח לעשיו אחיו ובהתרפסותו הגדולה שהתרפס בפניו והצליח לעורר בכך את רחמיו. הרי יעקב אבינו היה גיבור חיל. הוא היה יכול לגלות אבן ענקית כמסיר פקק מבקבוק. הוא הצליח לגבור על מלאך. לצדו עמד צבא של מלאכים. שניים מבניו יכלו להרוג עיר שלמה בהיותם נערים בני שלוש עשרה. רש"י אומר שהוא פחד להירג אבל גם פחד להרוג. הוא כנראה פחד יותר להרוג שזה היה מסתבר יותר שיקרה. מן הסתם לא רצה לעזר את אביו. אבל יש כאן בעיקר התנהגות של מאמין גדול, שמבין שגם אם בכוחו להתמודד עם הצרה "בעצמו", אבל זו לא התכלית של הצרה. מי ששלח את הצרה זה הבורא, והבורא לא רוצה שתראה לו כמה אתה חזק וכמה אתה יודע להתמודד ולהילחם, הבורא רוצה משהו אחר. אם יש דין קשה שזה בחינת עשיו הוא אדום שזה תוקף הדינים כמובא בספרי החסידות, צריכים כאן פעולות גדולות של חסד ורחמים, מתנות, השתחויות, כינה מוחלטת. לכן הסדר הוא: "דורון תפילה ומלחמה" - קודם דורון, כי הדורון הוא פעולה של חסד שזו המתקת הדין הגדולה ביותר. ואכן כאשר יעקב המתיק את הדין בשמיים, מיד היה גילוי רחמנות עצום בעולם, שסמל האכזריות, שופך דמים מנעוריו, שכל כולו שנאה ותאוות נקם שהוא שומר עליה במשך עשרות שנים - אדם זה הלב שלו מתהפך לאהבה ורחמנות והוא מנשק את שנוא נפשו מכל הלב.

מבשרך לא תתעלם

וכאן אני פונה אליכם יהודים יקרים, תקיימו את צוואתו של מו"ר הצדיק רבי יהודה זאב שביקש רק על זה: לא להתאכזר לא לצער לא לצעוק ולא לדחוף רק לרחם לותר ולעזור. צריכים לרחם על כולם אבל העיקר הוא לא להתעלם מבשרינו, לרחם קודם כול בתוך הבית, הבעל על האישה והאישה על הבעל, ההורים על הילדים והילדים על ההורים. תזכרו טוב, ככל שישנם יותר משקעים יותר נראה לך שלא מגיע לזולת שירחמו עליו - כך הרחמנות והחסד שלך גדולים יותר ומשפיעים יותר עליך ועל כל הדור כולו, ובזכות זה נזכה לאותו עולם ברחמים גמורים ופשוטים שאין בהם תערובת דין כלל אמן.

בברכת שבת שלום ומבורך

חובה גדולה על כל אחד ואחד מכל מתפללי בית המדרש להשגיח בעין פקודה מסביב למקומו שלא ימצא שם הריעה החולה של שיחות החולין בזמני התפילה וקריאת התורה - בכדי שיעלו ויתקבלו תפילות הציבור לרצון לפני ה', כי הדיבורים בתפילה מונעים את התפילות מלעלות חס ושלוש. (ספר כבוד ה')

הסדרה לשלום הבית
מאת הרב שלום ארוש
052-2240696

שלום הבית שלי הרב שלום ארוש שליט"א

להקדים תרופה למכה

בעניין התפילה, ישנו כלל חשוב, והוא, שכלל שמקדימים את התפילה יותר, כך יותר קל לפעול, ובמקרה שלנו: קל יותר להשפיע על הצלחת הילדים, כמו שאומרים: להקדים תרופה למכה. שהרי ראינו שאמו של רבי יהושע בן חנניה, ואמו של רבי נחמן מברסלב, הקדימו להתפלל על ילדיהם עוד בהיותם בבטן או בעריסה. ככל שהתפילה נעשית בשלב מוקדם יותר, כך נמנעים ונחסכים כל מיני קשיים העלולים לצוץ בהמשך.

לדוגמה: לפני שהילד עוד נולד, צריך להתפלל שתמשך לילד נשמה קדושה, ולהאריך בתפילות על רוחניות של הילד, כמובן גם על בריאותו, והתפילות יעשו בקלות פירות. אבל אחרי שהילד נולד, חלק גדול מאותם דברים קשה לשנותם, כי אחרי שכבר נמשכה הנשמה, והתחיל להתרסק העובר וכד', אזי צריכים שנוי הטבע בשביל לשנות את מה שכבר נמצא בבטן...

וכן הלאה - בזמן ההריון עדין קל יותר לפעול בתפילה, וגם ישנם הרבה דברים שעדין שייך להתפלל עליהם, שיהיה הילד בריא ובעל מדות טובות וכד', אבל אחרי שיוולד קשה יהיה לשנות את המציאות שכבר ישנה.

טוב, שיהיה שלום בית, שיזכו לגדל ביהודים טובים שיהיו צדיקים וכד'. אם יחכו להתפלל רק כאשר כבר תתעורר בעיה או קושי, אזי צריך לעבוד קשה מאד לשנות את הקיים. על זה נאמר: איזהו חכם? הרואה את הנוכל, שלכן הוא מקדים תפילות רבות תמיד, ולא כמו העצלנים, שדוחים את התפילה בטענה ש - "יהיה בסדר, אנחנו סומכים על ה'". כי בוודאי טוב שסומכים על ה', אבל ה' טבע בעולמו חוק, שעל ידי תפילות בונים דברים, ועל ידי תפילות קונים דברים, משפרים דברים, משנים, מונעים וכו'.

עברו דרכי כבר כמה וכמה מקרים שבאו אלי עם ילד שהוא כבר אחרי הקלקול... כאלה שהיו כבר עם כדורי "ריטלין", כאלה שיצאו מהמסגרת, ועוד. לכולם אמרתי שאם רק יקדישו בכל יום עשר דקות לתפילה על הילד, הם יראו ניסים - והם אכן ראו ניסים! הם באו וסיפרו לי שהילד כבר לא צריך כדורים, כבר חזר למסגרת, השתפר בלמודים וכו'. וזו נקודה מחזקת מאד, לדעת שהתפילה פועלת אפילו אחרי שכבר נעשה הקלקול, וכל שכן שמתפללים כל יום על הילדים, עוד לפני שמתעוררות הבעיות, שבוודאי זה פועל נפלאות לגידול הילדים. לכן, המסקנה המתבקשת מפרק זה היא, שצריכים לקבל "חוק ולא יעבור", כל יום להתפלל עשר דקות על הילדים, להודות על כל הטוב והנחת מהם, ולבקש על ההווה ועל העתיד.

כל שכן שאחרי שכבר הילד גדל, וכבר יש לו נטיות אלו ואחרות, או שיש לו איזו בעיה או קושי, שאז כבר קשה הרבה יותר לשנות את הקיים על ידי התפילה, ואם היו מקדימים להתפלל על כך, היו חוסכים את כל אותן הבעיות. וזה דומה לאילן, שבהתחלה, כשרק שותלים אותו, ודאי קל להשיג שיגדל ישר, ואף אם הוא נוטה להתעקם, כל זמן שהוא רך עוד אפשר לישר אותו בקלות יחסית, אבל אחרי שהוא כבר אילן גדול והוא גדל עקם, אזי קשה מאד לישר אותו. אך אין שום יאוש בעולם כלל! על ידי תפילה אף פעם לא מאוחר. כי אף על פי שהטבע מחייב כן, התפילה משנה את הטבע! לכן, בכל זמן ובכל מצב מועילה התפילה.

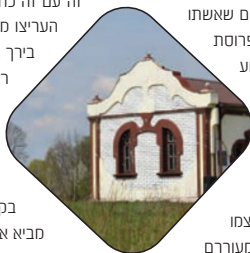
הכלל הוא, שעל ידי התפילה האדם מצייר את כל מהלך חייו, וכל אחד מבין שיותר קל לצייר על דף חלק, מאשר לנסות ולשנות דבר המצוי כבר. כך גם בחיים, לפני שהדבר יצא לפועל, קל לצייר אותו כפי שרוצים, אולם אחרי שיצא כבר אל הפועל - אמנם אפשר לשנות על ידי ריבוי תפלות - אבל זה הרבה יותר קשה. לכן כל אחד מההורים צריך להתחיל להתפלל על כל עניין כמה שיותר מוקדם, ובזה הוא חוסך לעצמו המון קשיים ובעיות בהמשך הדרך. ובאמת עוד לפני שמתחתנים, צריכים כבר להתפלל על הכל: שיהיה זוג

ר' דב בער המגיד הגדול ממעזריטש זיע"א י"ט כסליו

לאורם נלך הילולא דצדיקא

דוב המגיד את המשרת לנסוע לביתו והוא נשאר שם אצל הבעש"ט זלה"ה ולמד אצלו חכמות גדולות ועמוקות. העיד עליו תלמידו רבי זאב מז'טומיר, כשפתח את פי קדשו לדבר דברי תורה, היה רבי לעין כל, כאילו אינו בזה העולם כלל ושכיה מדברת מתוך גרונו. כשנשאל האדמו"ר בעל התניא ז"ע ע"י נכדו הצמח צדק מה ראה אצל המגיד, ענה לו: ראיתי אצלו כל האמור בגמרא (סוכה כ"ח) על רבי יוחנן בן זכאי. עוד סיפר בעל התניא שפעם הפסיק באמצע מלמד תורה וראה שנכנס איש אחד מלוכב כשאר האדם, ודיברו זה עם זה כחצי שעה, והאיש היה האריז"ל. רבו הבעש"ט העריצו מאד ומסופר כי באחד הפעמים שנפרד מרבו בדרך אותו הבעש"ט, ואחר כך הרכין הבעש"ט את ראשו ושיברו ולא רצה, לקח הבעש"ט את ידו של המגיד ונתן על ראשו, ובירך אותו המגיד, כפי שהזכרנו לעיל שסבל רבות ברגליו, ולפיכך לא יכל לטבול, והעיד עליו הבעש"ט הקי"כ אילו היה באפשרותו לטבול היה מכניס בקרב כל ישראל הרורוי תשובה. עד אשר היה מביא את הגאולה.

רבינו דב בער המגיד הגדול נולד בשנת ה'תס"ד, לאביו הקדוש ר' אברהם אשר שימש כמלמד בעירו לוקאטש. משחר נעוריו אפשר היה להכיר כי לגדולות נוצר, מיקנותו הבחינו בזהר פניו התמימים, וכשהיה עדין ילד נכנס בלבו זכרון יום הסתירה, והחל לחפש אחר התכלית, יראת שמים היתה שפוכה על פניו העדינות, ניכר היה שהוא בעל מחשבה המחפשת את האמת, ועקב כך משך אליו את חיבתם של ראווי שהיו משתעשעים עמו.

היה לומד תורה מתוך מסירות נפש עקב עניות ששרה אצלו, ולעולם לא התלונן על עניותו, אך באחד הפעמים שאשתו הראתה לו את מראה ילדיו ומחסורם אשר אפי' פרוסת לחם לשלוח עמם לחיידר אין, נאנח הוא, מיד שמע בת קול משמים שאיבד את חלקו בעוה"ב, מיד התחנן ואמר עתה אזכה לעבוד את השי"ת אך ורק לעשות נחת רוח לו יתברך, באותה שעה שמע שוב בת קול שהחזיר לו חלקו בעוה"ב. בפעם אחרת כשנאנח על מצב ילדיו הרגיש את הקטרוג שנעשה בשמים, מיד גזר על עצמו גלות, וכך היה מכתת את רגליו מעירה לעירה ומעוררם לאבינו שבשמים, וכך נחלה ברגליו עד שלא יכל כבר לכתת את רגליו, הבעל שם טוב שהתגעגע מאד לנשמה זו, שלח לו כמה פעמים עם תלמידיו שיבאו אליו וימצאו תרופה, וכן פעם שלח לו דרך רבו, הפני יהושע, שאם רוצה הוא תרופה לרגליו שיבאו אליו. כשהגיע בפעם הראשונה שאלו הבעש"ט האם יודע הוא ללמוד, השיבו הן, שאלו האם יש לכם ידיעות בחכמת הקבלה, השיבו הן, פתח הבעש"ט בספר עץ חיים וביקשו שיפרש, רבי דוב פירש את המאמר אמר לו הבעש"ט אין זה הפשט, לאחר מכן פירשו הבעש"ט, והראה לו שבמאמר הנ"ל ישנם כמה שמות מלאכים, ומיד התמלא הבית כולו אורה, ואש היתה מלהטת סביביו, וראו בחוש את המלאכים הנזכרים, אז אמר לו הבעש"ט אמת שפשטם כמו שאמרתם, אבל הילוסם שלכם ביה בלי נשמה, תיכף ומיד צויה ר'

קו האמונה
02-6444250

**כשהפה שלך שמור
אתה מוגן!**

אני אוהב כל יהודי

לחזמת מסיבות ומוצרים נוספים:
050-9931931

שו"ת אקטואלי השאלות שלכם, התשובות של הרב

שידור חי

על ידי הרב שלום ארוש שליט"א
בכל יום שלישי, בשעה 20:00

שאלות ותשובות

ניתן לשלוח שאלות במייל
me5812210@gmail.com
או כמסרון לנייד:
052-6672221

איך לא נפגעים מהבעל? מה עושים עם בן זוג שכל היום על המחשב? ואיך יתכן שר' נתן מבקש מה' מחילה אם חטאיו כבר נמחלו?

יותר קשה. לכן את צריכה להתפלל שבעלך ילמד את הספר 'בגן השלום', טוב טוב, ושיזכה לחיות את הספר 'בגן השלום', ויזכה גם הוא להתקרב ולחזור בתשובה. ולכן זו לטובה גדולה כל מה שעובר עליך עם בעלך. כי הרי, תתבונני, אם היה לך טוב איתו לא היית מתפללת עליו שיחזור בתשובה. את היית מתקדמת ברוחניות ומשאירה את בעלך מאחור כשהוא רחוק לגמרי. לכן משמייס נותנים לך להרגיש צער כדי שתתחזקי להתפלל על בעלך. האר"י זצ"ל כתב שהנשים בדור האחרון באו לעולם רק על מנת לתקן את הבעלים שלהן.

לכן עיקר העבודה שלך זה לסייע בידי בעלך להגיע אל התיקון שלו. תתני חיך ותקדישי עליו תפילות שילמד את הספר 'בגן האמונה' ו'בגן השלום', ויעשה שעה התבודדות בכל יום, ושיזכה גם הוא להתחיל לחיות חיים טובים באמת.

שאלה: בעלי מסתגר רוב היום בחדר עם המחשב ואני לא יודעת מה לעשות ואיך לגרום לו להפסיק. רציני לדעת כמה זה נובע והאם יש פתרון שלא יהרוס לנו את השלום בית?

תשובה: את בצער ואני בצער כפול ממשי... איזה צער... כי זו התמכרות. מומחים בדור הזה קבעו שההתמכרות הקשה ביותר, יותר מסמים מהמורים, משתיה חריפה ומכל סוגי ההתמכרויות, זה המחשב והאינטרנט. לכן עליך לדעת שבעלך נמצא במצב קשה מאוד. דבר ראשון העצה היא שתעשי את החוק של התורה, רבע שעה להודות לה' על היסורים שיש לך מכך שבעלך דבוק למחשב במקום להיות דבוק בה' ולהקדיש זמן לאישה ולילדים. ולומר 8 פעמים מזמור לתורה אחר כך. ועוד רבע שעה את צריכה להתחנן לה' יתברך שירחם על בעלך ויחזיר אותו בתשובה.

אין מה לעשות, אנחנו לא 'נמרח' את הדברים ולא ניפה אותם, אנחנו רוצים שאנשים יתעוררו! בעלך אמנם נקרא שומר תורה ומצוות אבל הוא צריך לעשות תשובה. אני שואל, אדם שמצער את אשתו, יש לך עברין גדול ממנו?

למעשה המכשירים האלו הם דבר פסול, וצריכים לראות איך להתרחק מהם בכל דרך אפשרית. גדולי ישראל יצאו בקריאות והוראות על גודל הסכנה והחומרה.

אדם רוצה ללמוד תורה? יש ספרים. גם יש לך שיעורים בקו האמונה שהוא קו נקי לגמרי, יש ב"ה הרבה קיום. יש אלפים של שיעורים מוקלטים. אין צורך להיכנס למקומות לא נקיים כדי ללמוד ולהתחזק. בוגע להתמכרות, ה' ירחם ויעזור ויזכה אותו להתקרב לדרך של התפילה וההתבודדות, כי בלי זה הוא יכול פשוט לשכוח מתשובה. אי אפשר לחזור בתשובה בלי תפילה, כי בלי תפילה פירושו בלי ה', ובלי ה' איך יתכן לחזור בתשובה? לכן אני מברך אותך שתזכי לעשות בכל יום את החוק של התורה ובע"ה תזכי לראות נס ובעלך יתקרב לאמת, יתרחק מכל המכשירים ויחזור בתשובה שלמה בלי שום ייסורים אמן כן יהי רצון.

שאלה: רבי נתן מברסלב בספרו 'ליקוטי תפילות' מבקש כמה פעמים מה' יתברך על מחילת חטאים עוונות ופשעים.

שאלתי היא, כבוד הרב לימד אותנו שביום שאדם זוכה לעשות בו שעה התבודדות, באותו היום נמחלו לו כל עוונותיו. אם כן, איך יתכן שר' נתן מברסלב, שבודאי עשה לפחות שעה התבודדות מידי יום, יבקש על מחילת עוונות?

תשובה: רבי נתן מברסלב, כשהוא כתב את ה'ליקוטי תפילות' הוא לא כתב אותו רק לעצמו הוא כתב אותו גם בשביל כלל ישראל. הכרתי פעם איזה יהודי פשוט, הוא לא היה חסיד ברסלב, רק שמאוד הוא התחבר לספר 'ליקוטי תפילות' של רבי נתן, והוא לא עשה שעה התבודדות, אבל הוא היה מתמיד בספר הזה מאוד.

וכל הבנים שלו, כולם חזרו בתשובה והתקרבו לרבנו נחמן מברסלב.

אז זו תשובה ראשונה, שר' נתן כתב את התפילות הללו בשביל כלל ישראל, בפרט בשביל אלו שעדיין לא זוכים לעשות שעה התבודדות מידי יום.

תשובה שניה - גם אנחנו, שזוכים לעשות בכל יום שעה התבודדות וכו', זה לא פוטר אותנו מלבקש על מחילת עוונות. וכי אנחנו לא מבקשים ביום הכיפורים על מחילת עוונות כמה וכמה פעמים? ובכל יום אנחנו אומרים תחנון אחרי תפילת העמידה וכו'. יש הרבה הזדמנויות ומצבים שאומרים בהם יודי דברים. ולכן זו לא סתירה.

גם שר' יתברך מחל לך את העוון, בכל פעם שאתה מבקש סליחה פעם נוספת, אתה נכנס למצב של טהרה, באופן שאם תבקש מספיק פעמים סליחה, אפילו הרשימו של העבירה נמחק עד שלא נשאר ממנה זכר.

גם לפעמים המצפון של האדם מייסר אותו. אפילו שר' יתברך מחל לו כבר ממזמן על העוון שהוא עשה, אבל הוא בעצמו מתייסר עם המחשבה שהוא עבר על רצון ה' יתברך. ולכן בכל פעם כשהוא מבקש סליחה, זה מקל מעליו את הצער.

לכן אין בזה שום סתירה, גם אחרי שר' יתברך מחל לאדם יש מצבים שבהם ממשיכים לבקש סליחה. תתן חיך ותמשיך לבקש סליחה.

שאלה: לפעמים בעלי אומר משפט פוגע, ואני ב"ה תלמידה של הרב, מתחזקת באמונה ומשתדלת להאמין שהכל זה מה' יתברך והכל לטובה. אע"פ כן הלב שלי לא איתי ותוך דקה יורדות לי דמעות. אני נפגעת והקשר שלי עם בעלי נפגם. מה הפתרון והעצה?

תשובה: קודם כל, זו דרגה גבוהה מאוד מאוד, שאדם יפגע בו והוא לא יפגע, בפרט בעל ואישה. אני בטוח שאם מישהי אחרת או מישהו אחר היה פוגע בך את לא היית בוכה. ואני בטוח בזה! שאת לא היית בוכה ולא היית מצטערת. אבל מהבעל הפגיעה היא הרבה

מצמיה ישועה

סיפורי ישועות על זורעי צדקות

יש לך ספור ישועה
לספר לנו?
תשלח לנו ותמורסם
al5308000@gmail.com
02-5812252

יש קיצור דרך!

הוא הביט בי בעיניים אומללות, ותאמת- כבר לא ישרתי מבט. כמה אתה יכול לראות סבל? רק השבוע הקשבתי שעתיים את עלילות השידוכים + פוסט קורונה שלו. מה אני כבר יכול לחדש לו?

ומה הוא כבר יכול לחדש לי? חוץ מעוד פגישה לא מוצלחת במיוחד...

רק נשים לב- כמה פעמים בחיים אנחנו מחפשים את הקלות והנוחות. היינו בטוחים- אחרי שיהיה לנו מכונית כביסה, ולא נכבס ביד- החיים יהיו שונים, המכונית כביסה הגיעה ואפילו המדיח כלים עכשיו חושבים כבר על מכונית מעופפת- כדי שלא נתקע בפקק ואפילו שנעלמת בסיום הנסיעה כי כמה טוב בלי לחפש חניה, ואנחנו לא מבינים שאין מנוס, אלא לעמל נולדנו!

וגם אם נראה לכם ש- הנה ההוא קיבל זיווג בקלות... אז תדעו - הייתה סבתא ששפכה דמעות כמים לבורא העולם והנכד היום אוכל

**נושעת על ידי
נתינת צדקה?
ספר לנו,
סיפורך יפורסם
ותזוכה בפרס**

מהפירות. אז לפני שאתה בוכה שוב על הישועה, תחשוב קודם- מה אתה מוכן לתת מעצמך?

וכמעט שכחתי- לגבי הבחור עם השידוך- אז בראש חודש כסלו (תשפ"א) הוא סגר וורט, לא לפני שנתן את מעשרותיו קבע למוסדות "חוט של חסד".

תודה ל- ש. ל. על הסיפור המחזק.

חשבתי רגע לפני שפניתי אליו, השתדלתי שארשת פני תהיה שמחה יותר- כמי שמצא פתרון לבעיה. אז פשוט התחלתי כך:

"טוב שאני פוגש אותך, (העיניים שלי נצצו) תשמע, אני מכיר שיטה חדשה וקלה, מבטיח- אתה מוצא את השידוך תוך שבוע, ובלי הגזמות"

הוא היה מסוקרן, אורו עיניו- "מה זה" שאל. אתה הולך לחוף הים, עומד על רגל אחת במשך שעה עד שעתיים- אתה חוזר הביתה, והשידוך שלך אמור להגיע תוך יום או יומיים, עד שאתם סוגרים- עוד שבוע. בקיצור תוך כמה ימים אתה "מסודר".

תוך כדי שטף הדיבור שלי אני רואה את החיוך שלו הולך ואוזל מפניו, ואז באה השאלה- "תגיד זה בדיחה או מה בדיוק, אתה עושה ממני צחוק?"

"נו- מה אתה חושב- ברור שבדיחה, אבל איך אתה חושב למצוא את הזיווג בלי לצאת מאזור הנוחות? הרי כל דבר שאתה

חיזוקון
לומדים הלכה

נרות חנוכה

הנכון להכין את השמן והפתילות מבעוד יום, כדי שמיד בבוא מבית הכנסת בצאת הכוכבים, ידליק את הנרות ולא יתעכב בהכנתם. (בהלכה ובאגדה)

לקבל מטרים מחזקים 052-6672221

השני של בדרך

כסלו תשפ"א

לברכה ע"י הרב שלום ארוש שליט"א בחנוכה:

02-5308000

פרנסה, בריאות, זיווג, הצלחה

ילדון חידודון

היכן בפרשתנו: חמור שהוא נשיא. בן חמור שהוא פד.

תשובה פרשת תולדות: 'ויהי עשו בן ארבעים שנה ויקח אשה את יהודית בת בארי החתי'. על עשו נאמר 'ורב יעבוד צעיר'. 'בא' אחרי כסופה ויקח ברכת' ובאונקלוס 'על אחרי בחינתו...'. רבקה אמרה ליעקב 'קום ברח לך אל אבי אחי חרה, וישבת עמו ימים אחדים' למעשה יעקב היה בבית לכן עשרים שנה.

הזוכה: דניאל פ. בני ברק.

al5308000@gmail.com | 02-5812252

רוצה לזכות בפרס? שלח לנו סיפור תודה בעל תוכן ייחודי ותזכה בפרס ללא הגרלה
al5308000@gmail.com | 02-5812252

ילדים מספרים תודה

כך הוסרה המכה השלישית

שלום שמי שירה ואני בת 10, רציתי לספר לכם סיפור אמיתי שאולי מציק לעוד ילדים, וזה ממש לא נעים לחוש את זה ואפילו לדבר על זה. אבל כדי לעזור לכם אז אשתף אתכם בעצה ופתרון מושלם ופשוט מאד

יום אחד התחלתי לגרד בראש, הרגשתי משהו חזק וכואב, התעלמתי. במהלך היום כשדברתי עם אימא לא אמרתי לה זאת. היא ראתה אותי מגרדת בלי הפסקה, ושאלה "מה קרה?" אמרתי לה שזה סתם משהו מציק... כי התביישתי מאוד.

אימא בדקה ומצאה את מה שנקרא "המכה השלישית", נו בטח אתם מנחשים לבד. נכון צדקתם: המכשה השלישית הכוונה היא- כינים וביצי כינים. (סליחה מכבודם של הקוראים על חוסר הנימוס).

אמא ממש נחרדה. מייד עשתה לי חפיפה מיוחדת עם תכשירים וניקתה את שערי היטב. בבדיקה שאחריכן היה נראה שהראש כבר נקי.

אחרי כמה ימים המשכתי שוב לגרד, המכה השלישית רק הלכה והתרבתה אצלי בראש. הכינים והביצים הלכו והתרבו, אימא שוב במסירות השתמשה בתכשיר והפעם קנתה תכשיר אחר ואולי חזק יותר אחר, אבל גם זה לא עזר. השיער שלי היה "מפוצץ" בכינים וביצי כינים והתביישתי מאוד, עד כדי כך שנהייתי עצובה

למדה וזה גרד לי כל היום ואפילו מתוך שינה אימא סיפרה שגירדתי. עד שכמעט הרמנו ידיים! אימא אפילו מתוך ייאוש כבר חשבה לספר אותי ולגזור את שיערי, וממש התחלתי לבכות ופה החלה נקודת המפנה. לא הייתי מסוגלת לחשוב שאהיה עם שיער קצר. החלטתי להשתמש בעצה שידעתי ולמדתי אבל משום מה לא מימשתי...

לקחתי מחברת והתחלתי לכתוב תודות והודאות לבורא העולם - "תודה על הכינים ועל ביצי הכינים, תודה שזה לא נעים לי ותודה שזה מגרד וממש לא נעים, מבייש ומציק". גם התבודדתי והתפללתי על זה המון ובקשתי עזרה מבורא עולם שיעזור לי ויסיר ממני את הדבר הלא נעים הזה. אימי הצטרפה אלי ועזרה לי בתפילות ותודות. הבנו שזה ייסורים שצריך להודות עליהם ולקבל אותם באהבה. הבטחנו להשם יתברך שאם זה יעלם, אספר את הנס! והישועה הגיעה! יום אחד הלכנו לסופר פארם ואחד הרוקחים הציע פתרון, למרוח שמן זית שחונק את הכינים ומשמיד את הביצים. אימא עשתה לי חפיפה מיוחדת ותוך כדי התפללנו לשם יתברך שיעזור וישמיד את כל הכינים והביצים אחת ולתמיד! וראו זה פלא, אמרתי תודה ונושעתי, כל הכינים והביצים נעלמו! המכה השלישית נעלמה ולא הייתה! הנה, הבטחתי להשם יתברך ואני גם מקיימת - מספרת לכם את נס התודה שלי.

אמרתי תודה והתנקיתי לגמרי!

מזל החודש קשת
- אמונה וביטחון -

כסליו

המאמין, בוטח בבורא בבטחון גמור.

(א.ב. של החיים)

לקבלת מסרים מוחזקים - 052-6672221

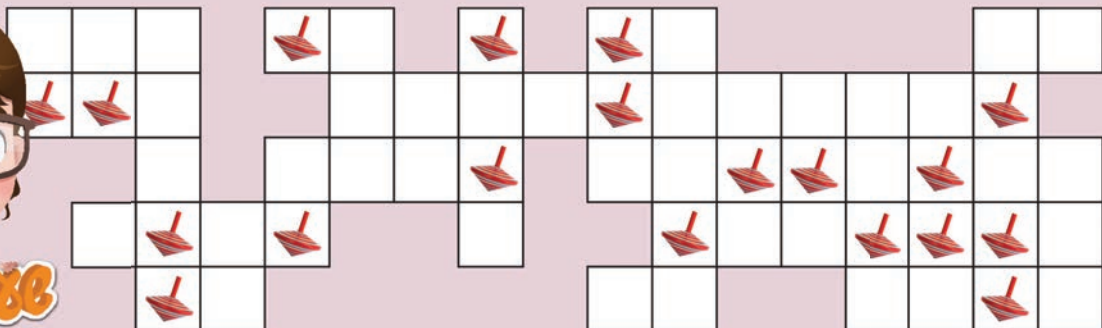
פתרונות יש לשלוח למייל
al5308000@gmail.com
או לפקס: 02-5812252
יש לציין שם מלא, כתובת מלאה וטלפון

מדור ילדים שעשועון מגוון

סביבון לכל משתתף

חלקו את השרטוט ל 19 חלקים שווים (3 קוביות בקבוצה) בגודלם ובצורתם כך שבכל קבוצה יהיה סביבון אחד, צבעו כל קבוצה בצבע שונה

זוכה פרשת תולדות: יוסי פ. ביתר עילית.

חינוך באהבה הרב יצחק אבוהצירא

הרב אבוהצירא - יועץ, מאבחן ומטפל
לייעוץ טלפוני ללא תשלום
בימים ג' - ד' משעה 8-10 בערב
נייד: 054-8434435

בדיחות הדעת

בבא מתחזה התקשר לאחד הצלמים שיצלם אותו בהדלקת נרות חנוכה. אבל הצלם אמר לו שהוא תפוס בחסידויות אחרות, הבבא סיכם איתו שיבוא יום אחרי חנוכה ויעשו תמונה בכאילו, הצלם מגיע והבבא בא להדליק את הנרות, פתאום הרג נפל אז הבבא התכופף להרים. אמר לו הצלם חכה רגע עם הרג על הרצפה נעשה תמונה גם לבדיקת חמץ.

העלון מוקדש ל
אליעזר שלמה בן רינה
להצלחה ושלוש בית

להקדשת העלון: 02-5308000

מהי הסיבה? התשובה פשוטה: אם נעמים על המעלות יותר מיכולתה, היא לא תעלה, אלא אדרבה, עלולה היא להתקלקל. כך עלינו לדעת, שלכל אדם יש כוח סבל מוגבל ואסור לו ללחוץ אותו יותר מיכולתו ואפילו לדברים חיוביים. על אחת כמה וכמה בילד קטן, שהוא מוגבל ביכולת הנפשית והגופנית שלו גם יחד.

בנוסף, קושי בביטוי הקושי

נוסף לכך, הילד אינו יודע לבטא את הקושי בציות, או את הבעיה שהוא נמצא בה, שגורמת לו לסרב.

דהיינו, אדם מבוגר יכול להבחין במקור הבעיה, שהיא אי-יכולת לעמוד באתגר/סטנדרט שהוצב בפניו משום שהוא מעל לכוחו/יכולתו ומסמיל הוא ידע להביע זאת. לעומת זאת, הילד לא יוכל להבחין שהוא מוגבל ביחס לדרישה, וכיון שאינו יודע לבטא זאת, הוא יגיב בצורה בלתי מזהה את בעייתו ויותר גרוע - כאשר הוא עצמו אינו מודע שזה נובע מחוסר יכולת, הוא מפתח רגשי נחיתות כמו: נכשלתי, לא הולך לי, אף פעם אני לא מצליח, ההורים שלי לא מרוצים ממני ועוד. לנו כמבוגרים, קצת קשה להבחין את בעיית התקשורת הזו של הילד: מה הבעיה? קשה לך עם הדרישות שלך, תספר, תגיד, אבל הילד אינו יכול, מאחר ויכולתו הזיהוי והתקשור שלו הם עדיין לא מפותחות.

יש לי דוגמה מצוינת לכך, אבל תקראו אותה בע"ה בשבוע הבא.

האשפה, מה תהיה התגובה שלכם?...

מי שענה שהוא יעזוב מיד הכול ויילך להוריד את הפח, הוא -או שקרן או מדומיין. מבין ההורים המנומסים, התגובה תהיה- רגע, עוד מעט, אחרי שאסיים את ה... ועוד הרבה תירוצים מתירוצים שונים.

אצל הפחות מנומסים התגובה תהיה- מה את/אתה לא רואה שאני באמצע שיחה, שאני מתקן את, שאני מתאפרת או...

עכשיו נחשוב! אם אנחנו לא מבצעים את המשימה מיד, כי אנחנו עסוקים, איך אנחנו יכולים לדרוש זאת מהילד??? מה, שיחת טלפון יותר חשובה ממשחק בפליימוביל או מרכיבה על אופניים???

תהליך לביצוע

חכמים הקדושים למדו אותנו: "סוף מעשה במחשבה תחילה" עלינו לחשוב טוב טוב לפני כל "פקודה" מה הסיכויים שילד יהיה קל לבצע אותה, ואחר כך לדרוש מהילד. רגע, רגע, עוד לא סימתי, זו לא כל ההוראה. אני בהחלט לא אומר שאסור לנו לדרוש מהילד לבצע את רצוננו. אדרבה זה אומר - שכאשר הילד שלנו אינו צייתן ואינו עושה את רצוננו, ואנו רוצים לשנות את התנהגותו, לא תמיד הוא האובייקט הראשון לחינוך. עלינו להבין שיש כאן תהליך לביצוע. במקרה זה של "חינוך בשלב מאוחר" עלינו לחנך את עצמנו, לדרוש מה שהילד יכול לעשות בשלב זה. ולחנך את הילד בדרכי נועם ועל ידי עידוד מתמיד לעשות את רצוננו גם כשהרגע מתגש ברצונותיו. נזכיר שוב, שאנחנו לא מדברים על "חילוי משימות" שמוגדרות מראש וקבענו אותם כחוק בבית, שהם נושא אחר לגמרי. אלא אנחנו מדברים על דרישה לציות.

אי ציות מתוך חוסר יכולת לציית

אנו ממשיכים לסוג השני של אי ציות. נשתף ובין את הסיבות, בנוגע לחוסר ציות של הילד: "מתוך חוסר יכולת לציית".

ילדכם עלול לא לציית לכם, אם תדרשו ממנו משהו שאינו יכול לעמוד בו, בגלל גילו, טבעו, יכולתו, או מסיבות אחרות. לדוגמה: כאשר אנחנו עולים במעלית, אנחנו רואים שלט ברור שכתוב בו: "משקל הנוסעים המקסימלי הוא עד 400 קילוגרם. אין לעבור את המשקל המצוין".

סמכות הורית ומשמעת פרק ד'

בשבועות האחרונים הסברנו, שקיימים סוגים שונים של "אי-ציית". מטרתנו, להכיר ולזהות את חוסר הציות של הילד, על מנת להבין את המניעים שלו, ומתוך כך נוכל גם בע"ה למצוא דרכים להתמודד איתם. דיברנו על סוג של אי-ציית שהוא: "אי-ציית מתוך התנגשות של רצונות". נסכם את ה"אי ציות" הראשון, ונמשיך לאי ציות השני, "אי ציות מתוך חוסר יכולת לציית".

כפתור ה-"הפעל"

הזכרנו, שגם לילד שלנו יש רצונות בדיוק כפי שיש לנו המבוגרים וזה טבעי לגמרי.

כהורים, יש לנו רצון בלב, שהילד שלנו יהיה "ילד ממוחשב", שכאשר אנחנו מבקשים ממנו לבצע מטלה, כאילו לחצנו על כפתור ה-"הפעל" והוא מיד מבצע.

אכן יש ילדים כאלו, שנוולו עם כפתור ה-"הפעל" אבל הם נדירים, כי רוב רובם של הילדים אינם כאלו, ולכן חבל לנו להשלות את עצמנו שהילדים שלנו הם על תקן של "מבצעי תפקידים" כאן עכשיו ומיד, וכאילו הם עומדים בהיכון לשמוע את הפקודה ולבצעה בציינות.

שכירת הרצונות

עלינו להפנים, כי גם לילד שלנו יש רצונות, יש לו עצלות ואפילו אגלה לכם בסוד, שיש לו יצר הרע שמשכנע אותו לעבור על רצוננו ולהיות לא ממושמע. באותו הזמן שהילד שומע את הבקשה שלנו, עובר אצלו תהליך של קבלת הפקודה, עיבוד התנאים וברוב הפעמים גם קושי גדול לבצע אותה. כאשר התובנות הללו יהיו ברורות לנו, ש"העורמאלי" של הילד זה להיות לעיתים קרובות לא צייתן" נוכל לפעול עם הילד חסר המשמעת בדרכים חינוכיות ולא ח"ו "בפעולות תגמול" על חוסר ציות שאמור להגיע בקלות, כי הציות של הילד אכן מגיע בשכירת רצונותיו.

קשוט עצמן תחילה

תענו לי אתם הורים יקרים: "את/אתה באמצע שיחת טלפון חשובה, באמצע האיפור לחתונה, מתחת למכונת הכביסה באמצע התיקון, או מאה התעסקויות חשובות אחרות, ובן הזוג שלכם קורא לכם להוריד את פח

אמר רבי נחמן:

"הספר ליקוטי מוהר"ן,
כשנמצא בבית הוא שמירה,
רפואה וישועה
וכשיהיה ברב בתי ישראל
יבוא מלך המשיח"

להזמנות: 052-2240696

המסר של הרב שלום ארוש:

רבי נחמן אמר שהספר של חזקוני אינו
אבל שיש לו חשיבות גדולה
כי הוא מראה לנו
כיצד צריך להיות
אדם צדיק ונשוא
אמונה וידידות
ואין ביקור מלאה
אין יסוד ארבע והפלא
הגדול ביותר הוא אהבה

ר"ת	יציאה	כניסה
17:51	17:14	15:59
17:48	17:15	16:15
17:48	17:13	16:06
17:52	17:16	16:18

ירושלים
תל אביב
חיפה
באר שבע

חוט של חסד

גיליון לכל בית יהודי | בנשיאות הרב שלום ארוש שליט"א

בס"ד בר"ה

פרשת וישלח • יט כסלו תשפ"א • גיליון 699

יו"ל ע"י מוסדות "חוט של חסד"

רח' שמואל הנביא 13 • ת.ד. 50226 • טל: 02-5812210
פקס: 02-5812252 • מייל: al5308000@gmail.com

מאמר ראש הישיבה

הכוח לרחם

הגשמים של דורנו

עד לא מזמן היו עיני בני האדם נשואות לשמיים בציפייה לגשם. הגשם היה מקור הפרנסה ומקור החיים. הגשם היה הישועה הכללית של כל העולם כולו והישועה הפרטית של כל אדם ואדם. האסון הגדול ביותר היה עצירת גשמים וזה היה הגורם העיקרי להכניע את הלבבות למדגול ועד קטן ולעורר את כולם לתשובה ולתיקון המעשים.

בימינו הצורך החיוני לגשם כמעט אינו מורגש לאדם מהשורה. זה כמעט ולא מעסיק אותנו. אבל כולנו ללא יוצא מן הכלל זקוקים לישועות לא פחות מאשר בעבר. ישועות ברפואת הגוף והנפש, בדיווגים ובשלום בית, ביציאה מחובות ובפרנסה בנקל, בזרע של קיימא ובשמירה על הילדים שילכו בדרך ה' חיסרון בכל אחד מהתחומים הללו ובתחומים נוספים - יכול להביא את האדם להרגשת מוות בחייו. ולכן אם פעם היינו זקוקים רק לגשם - היום אנו זקוקים למבול של ישועות והשפעות.

אם פעם היינו זקוקים רק לגשם - היום אנו זקוקים למבול של ישועות והשפעות.

קל וחומר

ראה אותם אחד מתלמידי רבי תנחומא וחשד בהם שהם אינם מתנהגים בצניעות הראויה ומיהר לספר לרבי תנחומא כדי שיוכיח את אותו בעל ירחיק אותו מן העבירה. קרא לו רבי תנחומא ואמר לו: מדוע בזמן כל כך קשה כשכל העולם שרויים בצער, אתה לא מתנהג כראוי?

נשק יום הדין

איך מורידים מבול של השפעות וישועות עלינו ועל כל העולם?

במדרש מסופר מעשה מרגש ומחזק. בימיו של האמורא רבי תנחומא הייתה בצורת. גזר רבי תנחומא

ענה לו היהודי: אני עשיתי מה שהרב אמר בדרשה. אתה דרשת את הפסוק "ומבשרך לא תתעלם", והורית לנו לעשות חסד עם אחינו ואחיותינו. אני איני חייב כלום לגרושתי, אבל ראיתי את המצבה העלוב וריחמתי עליה ונתתי לה סכום כסף הגון כדי לקיים את דברי הרב...

רבי תנחומא התפעל מאוד מאצילות נפשו של היהודי, ופנה לקדוש ברוך הוא בתפילה: "ריבונו של עולם, מה אם אדם זה שהוא בשר ודם ואכזרי ואינו חייב לזון ולפרנס את גרושתו תתמלא עליה רחמים ונתן לה - אנו שאנו בני בניך, בני אברהם יצחק ויעקב, ומזונותינו עליך, על אחת כמה וכמה שתתמלא עלינו רחמים!" ומספר המדרש שבאותה שעה ירדו גשמים והוקל לכולם.

מביאים חיים לעולם

אנו רואים כאן דבר נפלא, שבכוח החסד שיהודים עושים זה עם זה בכוח הרחמנות שמרחמים גם היכן שלא צריכים לרחם, ואפילו במקום שיש הקפדות ומשקעים מהעבר כמו בזוג גרוש - על ידי זה אפשר להביא לעולם גשם, וזה מועיל יותר מצום תפילה ותשובה של אמוראים קדושים. וזה מפתח גדול מאוד לכל אחד בדורנו, כי כאמור כולנו ללא יוצא מן הכלל זקוקים לישועות גדולות מאוד. וגם אם הכול נראה תקוע והשמיים נראים סגורים והישועה רחוקה - צריכים לדעת שבכוח הרחמנות והחסד להביא ישועה גדולה מאוד לאדם עצמו ולכל העולם, כמו אותו יהודי תמים ורחמן שהוריד שפע לכל הדור בזכות מעשה אחד של צדקה. בשבוע שעבר כתבנו על כך שהחסד נותן משמעות לחיים, נותן כוח לחיות. והשבוע אנו רואים שהחסד והרחמים מחיים ומשפיעים על כל העולם כולו.

עולם חסד ייבנה

צריכים להתבונן מדוע לחסד ולרחמים יש כוח כל כך גדול ועצום? והתשובה היא פשוטה, בגלל שזו תכלית כל הבריאה. השפע לא יורד סתם לעולם, לעולם יש תכלית והשפע יורד לעולם לְשֵׁם אותה תכלית. תכלית

הרב שלום ארוש בחוגי בית

השיעורים העוצמתיים של הרב בקבוצות קטנות

הזמן עוד היום שיעור אצלך בבית או בבית הכנסת | 052-8985551

ונראה ליישב ענין זה על פימה שנתקשו המפרשים איך קיים אברהם אבינו כל התורה ושומר את השבת, הלא שנינו בגמרא (סנהדרין נח): **"גוי ששבת חייב מיתה שנאמר (בראשית ח-כב) ויום ולילה לא ישבותו"**, ומאחר שיש ספק אם היה להם דין ישראל אפילו לקולא, או שומא יש להם דין בן נח לחומרא, איך שמר את השבת שיש בזה איסור לבן נח.

ותירץ ה"פנים יפות" (פרשת נח שם) כי לפני מתן תורה הלך הלילה אחר היום, כמו שכתוב: **"ויום ולילה לא ישבותו"**, הקדים את היום ללילה, אלא שאחר מתן תורה ממנה שכתוב ביום הכיפורים (ויקרא כג-ל): **"מערב עד ערב תשבתו שבתכם"**, אנו למדים שאצל ישראל היום הולך אחר הלילה. נמצא לפי זה כי בן נח ששבת חייב מיתה, רק אם שבת יום תחילה ולילה אחריו, שעבר על **"ויום ולילה לא ישבותו"**, אבל אם שבת לילה תחילה ויום אחריו ועשה מלאכה לפנייהם ואחריהם, לא נתחייב מיתה שהרי לא שבת יום ולילה.

לפי זה מיישב ה"פנים יפות" כי אברהם אבינו שומר שבת לילה ויום כדת ישראל, ועשה מלאכה ביום שישי וגם במוצאי שבת, ובזה יצא את כל הדעות, כי אם יש לו דין ישראל הרי שמר את השבת כדין בלילה וביום, ואם יש לו דין בן נח הרי לא שבת יום ולילה שלם אלא לילה ויום.

מעתה נראה כי זה היה ההבדל בין אברהם ליעקב, כי הטעם שלא כתוב אצל אברהם אבינו בפירוש ששמר את השבת, הגם ששמר שבת כדת ישראל, אבל מאחר שעשה פעולה לצאת גם ידי הדעה שיש לו דין בן נח, לכן לא כתוב אצלו בפירוש ששמר את השבת, ומטעם זה לא ניצל אברהם מכבשן האש רק בזכות יעקב, כי לפי שיטתו שהחמיר על עצמו גם כדין בן נח, לא היה רשאי למסור נפשו.

אבל יעקב אבינו שפסק להלכה שיש להם דין ישראל, שהרי מטעם זה נשא את רחל ולא אחרי גגירן כי אין להן דין אחיות, וכפי המבואר לכן ניצל אברהם מכבשן האש בזכות יעקב שפסק שיש להם דין ישראל, לכן כתוב אצלו בפירוש: **"ויחן את פני העיר"**, שקבע תחומין מבעוד יום כדי לשמור את השבת, ולא עשה שום פעולה לצאת גם את הדעה שיש לו דין בן נח, לכן זכה לנחלה בלי מצרים.

מעשה ידי בקרבו יקדישו שמי והקדישו את קדוש יעקב ואת אלקי ישראל יעריצו, הרי מוכח שנשא נשים הגונות כדת וכדין לכן זכה לבנים הגונים.

מעתה יאירו עינינו להבין פירוש הכתובים: **"וישא את עיניו וירא את הנשים ואת הילדים ויאמר מי אלה לך"**, עשו שאל את יעקב איך נשאת שתי אחיות שעתידה תורה לאסור, ואם תאמר שהכרעת להלכה שיש לכם דין ישראל וגירת אותן, מי יאמר שהכרעת להלכה כדת וכדין. על כך השיב לו יעקב: **"הילדים אשר חנן אלקים את עבדך"**, מזה שחנן אותי הקב"ה בבנים הגונים מוכח שנשאתי נשים הגונות כדת וכדין, משום שגירתני אותן והרי הן קטן שנולד שאין ביניהן שום קרבה.

יעקב אבינו שמר את השבת כדין ישראל

ועתה בא וראה כי על פי האמור יפתח לנו פתח ליישב מאמר תמוה על מה שכתוב בפרשתנו (בראשית לג-יח): **"ויבוא יעקב שלם עיר שכם אשר בארץ כנען בבואו מפדן ארם ויחן את פני העיר"**. דרשו על כך במדרש (ב"ר יא-ז):

"רבי יוחנן בשם רבי יוסי בר חלפתא אמר, אברהם שאין כתוב בו שמירת שבת ירש את העולם במדה, שנאמר (שם יג-יז) קום התהלך בארץ לארכה ולרחבה וגו', אבל יעקב שכתוב בו שמירת שבת שנאמר ויחן את פני העיר, כנס עם דמדומי חמה וקבע תחומין מבעוד יום, ירש את העולם שלא במדה, שנאמר (שם כח-יד) והיה זרעך כעפר הארץ וגו'" [ופרצת ימה וקדמה צפונה ונגבה].

ויש לתמוה שהרי שנינו בגמרא (יומא כח): **"קיים אברהם אבינו כל התורה כולה, שנאמר (בראשית כו-ה) עקב אשר שמע אברהם בקולי"**. הרי מבואר ששמר גם כן שבת שהיא מכלל מצוות התורה, אם כן מהו החידוש שיעקב שמר שבת יותר מאברהם. והנה רש"י על המדרש: **"מיישב קושיא זו שמפרש מה שאמרו במדרש: 'אברהם שאין כתוב בו שמירת שבת - בפירוש'. כלומר הן אמת ששמר שבת אבל דבר זה לא נזכר בתורה. אמנם גם זה צריך ביאור, כי מאחר שאברהם שמר שבת, מהו ההבדל אם דבר זה כתוב בפירוש או לא."**

אלא הם חייבים למסור נפשם שלא לעבוד עבודה זרה, אולם מאחר שעדיין לא נפסקה הלכה ברורה שגם לפני מתן תורה יצאו האבות הקדושים מכלל דיני בן נח לא היה ראוי אברהם להניצל.

אולם מאחר שראה הקב"ה שעתיד יעקב עמוד התורה לצאת מאברהם, והוא נשא את רחל ולא אחי שתי אחיות שאסורות גם לבני נח, ומוכח מזה כמו שתירץ המהר"ש יפה שגירן תחילה, וגר שנתגיר כקטן שנולד דמי שאין להן שום קרבות, הרי שיעקב אבינו הכריע להלכה שהיה להם קודם מתן תורה דין ישראל, ועל ידי זה נתגלה כי אברהם עשה כדין שמסר נפשו על קדושת השם, הנה כי כן זהו ביאור המדרש: **"אברהם לא ניצל מכבשן האש אלא בזכותו של יעקב"**.

"לא עתה יבוש יעקב ולא עתה פניו יחוורו"

בדרך זו במסילה נעלה לבאר מה שהשיב יעקב לעשו: **"הילדים אשר חנן אלקים את עבדך"**, על פי מה שכתוב בדברי הנביא (ישעיה כט-כב): **"לכן כה אמר ה' אל בית יעקב אשר פדה את אברהם לא עתה יבוש יעקב ולא עתה פניו יחוורו, כי בראותו ילדיו מעשה ידי בקרבו יקדישו שמי והקדישו את קדוש יעקב ואת אלקי ישראל יעריצו"**.

ונראה לפרש הכוונה בזה לפי המבואר, שהציל הקב"ה את אברהם בזכות יעקב שפסק להלכה שיש להם דין ישראל, כשנשא שתי אחיות רחל ולא אחי שגירן, אך לכאורה יש מקום לבעל דין כעשו לשאול מי יוכיח שפסק כהלכה, לכן הוסיף הקב"ה להביא הוכחה שפסק כדין ממנה שזכה לבנים צדיקים, והרי מי שנושא אשה שאינה הוגנת יש לו בנים שאינם מהוגנים, ומוכח מזה שכדין פסק שיש להם דין ישראל.

הנה כי כן זהו פירוש הכתוב: **"לכן כה אמר ה' אל בית יעקב אשר פדה את אברהם"**, שלא ניצל אברהם מכבשן האש רק בזכות יעקב שפסק שעשה כדין כי יש להם דין ישראל, כשנשא שתי אחיות וגירן, אך שמא תאמר מי יוכיח שפסק כדין, לכן הוסיף הקב"ה, **"לא עתה יבוש יעקב ולא עתה פניו יחוורו"**, על מה שהכריע להלכה שמותר לו לשאת שתי אחיות לפי שגירן, **"כי בראותו ילדיו"**

תודתנו וברכתנו נתונות לאלו שנדבו את הוצאת הגליון לזיכוי אחינו בני ישראל

משפחת מהדב הי"ו - לעילוי נשמת אמם האשה החשובה מרת לאה בת וירג'ני ע"ה

לקבלת המאמרים באימייל: mamarim@shvileipinchas.com

פרשת וישלח תשפ"א | ד

אבל מי התיר לו למסור נפשו עבור קדושת שמו, כיון שכן נח אינו מצווה על מסירות נפש ואסור לו לעשות כן. נמצא כי מצד הדין היה אסור לאברהם למסור נפשו על קדושת השם, לכן לא היה ראוי להצלה בזכות עצמו כי אם בזכות יעקב שעתיד לצאת ממנו.

אולם כל משכיל יבין שדבר זה עדיין צריך תוספת ביאור, כי איך יעלה על הדעת שאברהם אבינו שעמד בכל עשרה ניסיונות, והקב"ה העיד עליו (ישעיה מא-ח): "ואתה ישראל עבדי יעקב אשר בחרתיך זרע אברהם אוהבי", מסר נפשו על קדושת השם באור כשדים שלא כדין, ולא זכה להינצל אלא בזכות יעקב אבינו.

יעקב אבינו עמוד התורה הכריע להלכה שיש להם דין ישראל

לכן נראה ליישב כוונת המדרש שלא ניצול אברהם מכבשן האש רק בזכותו של יעקב, על פי המבואר בזוהר הקדוש (פרשת ויצא קמו): פירוש המשנה (אבות פ"א מ"ב): "על שלשה דברים העולם עומד, על התורה ועל העבודה ועל גמילות חסדים, התורה דא יעקב, העבודה דא יצחק, גמילות חסדים דא אברהם". מבואר מזה כי יעקב אבינו הוא עמוד התורה, לכן יש לו הכח להכריע את כל דיני התורה להלכה.

נפלא לצרף בזה מה שפירש ב"ספר הפליאה" (ד"ה שני כתובים) הברייתא של רבי ישמעאל בתורת כהנים: "וכאן שני כתובים המכחישים זה את זה עד שיבוא הכתוב השלישי ויכריע ביניהם". הכוונה בזה כי מדת החסד ומדת הגבורה, הן בבחינת שני כתובים המכחישים זה את זה, כי מדת החסד דנה את האדם בחסד לפנים משורת הדין, ואילו מדת הדין דנה את האדם בתוקף הדין, עד שבא הכתוב השלישי מדת תפארת ישראל הכלולה מחסד ומדין ויכריע ביניהם, לכן מבואר בגמרא (ברכות מג:): "הלכה כדברי המכריע".

והנה ידוע כי אברהם אבינו מדתו חסד ויצחק אבינו מדתו גבורה, והרי הם בבחינת "שני כתובים המכחישים זה את זה", אולם יעקב אבינו שמדתו תפארת הכלולה מחסד ומדין הוא בבחינת "עד שיבוא הכתוב השלישי ויכריע ביניהם", לכן הלכה כיעקב אבינו שהוא עמוד התורה והוא המכריע בין אברהם ויצחק.

מעתה נראה כי הן אמת שאברהם אבינו עשה כדת וכדין שמסר נפשו על קדושת השם, כי מאז שקיבל עליו לקיים את כל מצוות התורה, יצא מדין בן נח ונכנס תחת כל דיני ישראל, שלא רק שהם מותרים למסור נפשם על קדושת השם,

מהרי"א אסאד ורבי שמעון סופר: "מי אלה לך" - אל"ה אותיות לא"ה, איך נשאת את לאה שהיא שלי

יעקב השיב שלא מיועדת לו מן השמים, וראיה לדבר ממה שזכה "הילדים אשר חנן אלקים את עבדך"

עשו שאל "מי אלה לך", איך נשאת שתי אחיות שאסרה תורה ואם כן אינך ראוי לברכות של יצחק אבינו

יעקב השיב שגירן ואין להן דין אחיות, וראיה לדבר ממה שזכה "הילדים אשר חנן אלקים את עבדך"

ותירץ כי על ידי שקיים אברהם אבינו את כל התורה נבדלו הוא וזרעו מדין בני נח והיה להם דין ישראל, נמצא לפי זה כי רחל ולאה שנולדו אצל בתואל הארמי לא היה להן דין ישראל, ויעקב אבינו גירן כדת וכדין לפני שנשא אותן לנשים, ולפי הלכה אין בין שתי האחיות שום קרבות, כמבואר בגמרא (יבמות כב): "גר שנתגייר כקטן שנולד דמי".

והעיר ה"פרשת דרכים" כי תירוצו זה יצדק רק אם נאמר שקודם מתן תורה כבר היה לאבות דין ישראל אף לקולא, אבל אם נאמר שהיה להם דין בן נח לחומרא, אם כן לא היה אפשר לגיירן שיהיה דינן כישאל לקולא, וחזרה קושיא למקומה איך נשא יעקב שתי אחיות, ומוכח מזה שהיה סבור שיש לו דין ישראל אפילו לקולא.

"אברהם לא ניצול מכבשן האש אלא בזכותו של יעקב"

והנה העלות על שלחן מלכים מה שאמרת ליישב בזה בדרך דרוש מאמר המדרש (ב"ר סג-ב): "אברהם לא ניצול מכבשן האש אלא בזכותו של יעקב... הדא הוא דכתיב (ישעיה כט-כב) לכן כה אמר ה' אל בית יעקב אשר פדה את אברהם, יעקב פדה את אברהם". ותמזה המפרשים, איך יעלה על הדעת שאברהם אבינו שפרסם אלקותו יתברך שמו בעולם, ועמד בכל עשרת הניסיונות שהגדול והקשה שבהם היה ניסיון העקידה, לא היה ראוי להינצל בזכות עצמו כי אם בזכות יעקב שעתיד לצאת ממנו.

מצינו תירוצו על כך ב"פרשת דרכים" (דרוש א), על פי מה שפסק הרמב"ם (הלכות מלכים פ"י ה"ב) כי בן נח אינו מחוייב למסור נפשו על קידוש השם. זאת ועוד פסק (הלכות יסודי התורה פ"ה ה"ד): "כל מי שנאמר בו יעבור ואל ירהג ונהרג ולא עבר הרי זה מתחייב בנפשו". שעובר על אזהרת הכתוב (בראשית ט-ה): "ואך את דמכם לנפשותיכם אדרוש".

מעתה הן אמת שקיים אברהם כל התורה לפני שניתנה, אולם זהו דוקא להחמיר על עצמו,

הנושא אשה שאינה הוגנת", וכן "כל הנושא אשה לשם ממון, והיוין לו בנים שאינם מהוגנים". נמצינו למדים מזה כי המבחן לדעת אם אדם נשא אשה שהיא הוגנת לו הוא אם יש לו בנים הגונים, הנה כי כן זה שהשיב יעקב לעשו, הלא תראה "הילדים אשר חנן אלקים את עבדך", שהם בנים הגונים, ומוכח מזה שמן השמים נסתבב שאשא לאשה גם את לאה, כי היא בת זוגי המיועדת לי להשלים את מספר י"ב השבטים.

עשו התפלל על שנשא יעקב שתי אחיות

הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד לאוהבי תורת הדרוש, לפרש בדרך דרוש מה ששאל עשו ומה שהשיב לו יעקב, על פי מה שאמר יצחק לעשו אחרי שמסר את הברכות ליעקב (בראשית כז-מ): "ואת אחיך תעבוד והיה כאשר תריד ופרקת עולו מעל צווארך". ופירש רש"י: "והיה כאשר תריד, לשון צער... כלומר כשיעברו ישראל על התורה, ויהיה לך פתחון פה להצטער על הברכות שנטל ופרקת עולו וגו'".

לפי זה יש לומר כי זהו פירוש הכתוב: "וישא את עיניו וירא את הנשים ואת הילדים ויאמר מי אלה לך", כי כשראה את הנשים של יעקב רחל ולאה שהן שתי אחיות שעתידה התורה לאסור, התפלל על יעקב שעבר על התורה ושאל: "מי אלה לך", איך נשאת שתי אחיות שעתידה התורה לאסור, הלא בכך יש לי פתחון פה להצטער על הברכות שקיבלת, וכל הצאן והבקר שהבאת לתת לי מתנה שייך באמת לי ולא לך.

אמנם כדי להבין תשובתו של יעקב: "הילדים אשר חנן אלקים את עבדך", נקדים מה שהביא ה"פרשת דרכים" (תחילת דרוש א) בשם מהר"ש יפה, שתמזה לפי שיטת רבנן שדרשו בגמרא (סנהדרין נז): מה שכתוב באיסור עריות (ויקרא יח-ו): "איש איש אל כל שאר בשרו לא תקרב, לרבות את הכותים שמוזהרין על העריות כישראל". איך נשא יעקב שתי אחיות שאסרה תורה.

עשו שאל "מי אלה לך" כדי להכניס ביעקב מחשבת פיגול של: "כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה"

יעקב דחה מחשבה רעה זו והשיב: "הילדים אשר חנן אלקים את עבדך", כל מה שיש לי הוא רק מהקב"ה

עשו המשיך לומר ליעקב: "יהי לך אשר לך", אבל יעקב אבינו השיב לו: "כי חנני אלקים וכי יש לי כל"

"זכור את אשר עשה לך עמלק", בן בנו של עשו הכניס בזרעו של יעקב מחשבת פיגול של קליפת "לך"

לכתחילה ראוי שתהיה בה מעלה נוספת להיות עזר לבעלה, כמו שאמר הקב"ה בבריאת האשה (בראשית ב-ז): "ויאמר ה' אלקים לא טוב היות האדם לבדו אעשה לו עזר כנגדו".

נמצא לפי זה כי אם היא גם כן אשה טובה בהיותה עזר לבעלה למלא את רצונו, כי אז יש לה שלש מעלות טובות, עזר לבעלה, מגדלת הבנים, מצילה מן החטא. הנה כי כן זהו שהיה רב שמואל בר רב יצחק מוקד לפני הכלה עם שלשה בדי הדסים, כדי להשפיע עליה מקדושתו שתזכה בכל שלש המעלות הטובות שיש לאשה כשרה העושה רצון בעלה.

"מי אלה לך" אל"ה אותיות לא"ה

בביאור השאלה של עשו: "מי אלה לך", והתשובה של יעקב: "הילדים אשר חנן אלקים את עבדך", מצינו שני גאוני עולם המתנבאים בסגנון אחד, הגה"ק רבי יהודה אסאד זצ"ל ב"דברי מהרי"א", וכן פירש הגה"ק רבי שמעון סופר בנו של ה"חתם סופר" זי"ע כפי שנדפס ב"תורת משה", ברצונם ליישב קושיית הרמב"ן שפתח הכתוב: "וירא את הנשים ואת הילדים ויאמר מי אלה לך", משמע ששאל על הנשים ועל הילדים, ויעקב השיב לו רק על הילדים: "הילדים אשר חנן אלקים את עבדך".

וביאור הענין בזה על פי מה שכתוב (בראשית כט-ז): "ועיני לאה רכות". ופירש רש"י שהיו רכות מבכי שהתפללה שלא תיפול בחלקו של עשו: "שהיתה סבורה לעלות בגורלו של עשו ובכתה, שהיו הכל אומרים שני בנים לרבקה ושתי בנות ללבן, הגדולה לגדול והקטנה לקטן". לכן כאשר ראה עשו את הנשים ביניהן לאה ורחל ואת הילדים, התפלל ושאל: "מי אלה לך" - אל"ה היא אותיות לא"ה, הן אמת שלקחת את רחל שהיא הקטנה, אבל איך לקחת את לאה הגדולה שאינה ראויה לך אלא לי.

על כך השיב לו יעקב: "הילדים אשר חנן אלקים את עבדך", על פי מה ששינו בגמרא (קידושין עז): "כל

אתה מביא לה מתנות], אמר ליה, דיינו שמגדלות בנינו ומצילות אותנו מן החטא". ופירש רש"י: "מן החטא, ההורר עבירה".

נמצינו למדים מזה כי בנישואין יש לנשים ב' מעלות טובות, אחת שמולידות בנינו ומגדלות אותם, השניה שמצילות אותנו מן החטא. והנה יעקב אבינו לא היה צריך לישא אשה כדי להצילו מן החטא, כי היה קדוש וטהור גם לפני שנשא אשה, כמו שאמר (בראשית מט-ג): "ראובן בכורי אתה כחי וראשית אוני", ופירש רש"י היא טיפה ראשונה שלו שלא ראה קרי מימיו, עד שהוליד את ראובן מטיפה ראשונה בהיותו בן פ"ד שנה.

והנה עשו הכיר את יעקב מבית יצחק אביו שהוא קדוש וטהור, לכן כשראה את הנשים שנשא התפלל על כך ושאל אותו: "מי אלה לך", הלא אצלך בהיותך קדוש לא שייך הטעם שהן מצילות אותך מן החטא, אם כן לשם מה נכנסת בעובי הקורה לשאת לך נשים. על כך השיב לו יעקב אבינו בחכמתו: "הילדים אשר חנן אלקים את עבדך". אני נשאתי נשים רק בשביל הטעם השני כדי לקיים מצות פרו ורבו להוליד בנים, ובהיותן נשים צדקניות הרי הן מגדלות את הילדים אשר חנן אלקים את עבדך.

אגב בענין המאמר של רבי חייא על שתי המעלות שיש לנשים, דבר בעתו מה טוב להביא מה שפירש לפי זה הגה"ק משאמלויא זצ"ל ב"טיול בפרדס" (מהדורא קמא מערכת ל אות ט) מה ששינו בגמרא (כתובות יז). בענין עבודת הריקודים לפני הכלה: "רב שמואל בר רב יצחק מוקד אתלת", ופירש רש"י שהיה מוקד לפני הכלה עם שלשה בדי הדסים, וצריך ביאור הענין שהיה מוקד דוקא עם שלשה בדי הדסים.

אך ביאור הענין הוא לפי מה שלמדנו מדברי רבי חייא, כי אפילו אם האשה מצערת את בעלה ואינה עזר כנגדו בכל הענינים, עם כל זאת יש לה ב' מעלות טובות: "דיינו שמגדלות בנינו ומצילות אותנו מן החטא". אולם ראוי לזכור כי

מאחר שכל הדברים אינם שלי אלא של הקב"ה, שנתנם לי להשתמש בהם כפי הצורך.

כאשר שמע עשו דבר זה: "ויאמר עשו יש לי רב אחי יהי לך אשר לך". בכך הביע עשו שהוא מוכן לוותר על כל המתנות שהביא לו יעקב, ובלבד שיצליח להכניס בו מחשבה פסולה של קליפת "לך", ועל כך אמר: "יש לי רב אחי", גם לי יש רכוש רב ששייך "לי" כי רכשתי אותם בכוחותי, לכן גם אתה בהיותך אחי לך בדרכי: "יהי לך אשר לך", שתהנה ממנה שהרווחת בכוחך וכולו שייך "לך".

אולם יעקב אבינו דחה שוב את בקשתו הפסולה באומרו (שם יא): "קח נא את ברכתך אשר הבאת לך", כי אמנם כן אצלך המתנות שאני מביא יהיו "לך", בהיותך כופר בעיקר ומאמין בכוחי ועוצם ידי, אבל אצלי אין מושג של "לך", בהיותי מאמין "כי חנני אלקים וכי יש לי כל", שכל מה שיש לי הוא רק ממנה שחנני אלקים מתנת חנים.

על פי האמור נשכיל להבין מה שכתוב על עמלק בן בנו של עשו (דברים כה-יז): "זכור את אשר עשה לך עמלק בדרך בצאתכם ממצרים" - "לך" דייקא, שהכניס בך קליפת "לך" להאמין בכוחי ועוצם ידי, וכבר רמזו דורשי רשומות כי עמלק בגימטריא ר"ם, משום שהוא מכניס באדם גאווה בבחינת: "ורם לבבך ושכחת את ה' אלקיך".

וזהו שכתוב (שם ט): "והיה בהניח ה' אלקיך 'לך' מכל אויבך מסביב", שתהיה לך מנוחה מקליפת "לך" שהאויבים הרוחניים מכניסים באיש ישראל, "בארץ אשר ה' אלקיך נותן 'לך' נחלה לרשתה", כי ארץ ישראל מסוגלת לבטל קליפת "לך", כמו שאמר הקב"ה לאברהם אבינו: "לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך", שהיא נתונה תחת שליטתו של הקב"ה לבדו, "תמחה את זכר עמלק מתחת השמים".

"דיינו שמגדלות בנינו ומצילות אותנו מן החטא"

כדרכה של תורה הנדרשת בשבעים פנים חשבתי דרכי לפרש השאלה של עשו והתשובה המחכימה של יעקב אבינו, ובדרך אגב ניישב גם כן קושיית הרמב"ן על מה שהשיב לו יעקב רק על הילדים ולא על הנשים, על פי מה ששינו בגמרא (יבמות סג):

"רבי חייא הוה קא מצערא ליה דביתתו [אשתו] היתה מצערת אותו תמיד, אך עם כל זאת] כי הוה משכח מידי, צייר ליה בסודריה ומייית ניהלה [כשמצא איזה חפץ שראוי לה, היה צורר אותו בסודרו ומביאו אליה במתנה]. אמר ליה רב, והא קא מצערא ליה למר [הרי היא מצערת אותך, למה

"ויאמר מי אלה לך" המלחמה הרוחנית בין יעקב לעשו על קליפת "לך" של כוחי ועוצם ידי

"השמר לך [שלא תיפול בקליפת "לך"] לייחס ההצלחות אליך] פן תשכח את ה' אלקיך. [ומפרש ואומר] פן תאכל ושבעת ובתים טובים תבנה וישבת, ובקרר וצאנך ירביון וכסף וזהב ירבה לך [על ידי הרכוש הרב שירבה לך] וכל אשר לך ירבה [ההרגשה שכל מה שיש "לך" הוא משלך עלולה להתרבות], ורם לבבך ושכחת את ה' אלקיך... ואמרת בלבבך כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה. [לכן מצווה הכתוב] וזכרת את ה' אלקיך כי הוא הנותן לך' כח לעשות חיל". שתייחס כל מה שיש "לך" להקב"ה שנותן לך כח לעשות חיל.

לפי זה יש לומר כי עשו הרשע שכפר בעיקר והאמין רק בכוחות האדם, רצה להכניס ביעקב אבינו מחשבת פיגול של "כוחי ועוצם ידי" שהיא בבחינת קליפת "לך", לכן כשראה את כל הרכוש הרב של צאן ובקר שהביא יעקב עמו, שאל אותו בכוונה תחילה: "מי אלה לך" - "לך" דייקא, כלומר ראה נא ראה את כל העושר הרב שיש "לך" שרכשת בכוחך, כדי להכניס בו את ההרגשה שהם שלו.

אולם יעקב אבינו שתפס את הארס הרוחני הטמון בשאלה זו, השיב לו מיד תשובה ברורה: "הילדים אשר חנן אלקים את עבדך", אצלי בהיותי בן בנו של אברהם שנצטוו "לך לך", לא קיים כלל מושג של "לך", אלא כל מה שהשגתי ואפילו הילדים אשר הולדתי לא היה בדרך הטבע בכוחות עצמי, אלא הם "הילדים אשר חנן אלקים את עבדך" במתנת חנים.

"יהי לך אשר לך" להתדבק בקליפת "לך"

יומתק לבאר בזה המשך שיחתו של עשו, שלא התיימש מלהכניס ביעקב מחשבה פסולה של קליפת "לך", לכן אמר ליעקב (בראשית לג-ח): "ויאמר מי לך' כל המחנה הזה אשר פגשתי". אולם יעקב לא נפל בפח, "ויאמר למצוא חן בעיני אדוני", הבאתי לך את כל הדברים כדי למצוא חן בעיניך, וקל לי מאד להיפרד מהם לטובת השלום עמך,

"תן לו משלו שאתה ושלך שלו"

הנה מה טוב ומה נעים ללכת בדרכו של הרמב"ן לפרש שאלתו של עשו ותשובתו עמוקה של יעקב אבינו בדרך מוסר, על פי מה ששינו במשנה (אבות פ"ג מ"ז): "תן לו משלו שאתה ושלך שלו, וכן בדוד הוא אומר (דברי הימים א כט-יד) כי ממך הכל ומידך נתנו לך". בכך מזהיר התנא את האדם שיברח ממחשבת פיגול שיש דברים שהם "שלך", אלא דע "שאתה ושלך שלו", כי כל מה שיש לך הוא מהקב"ה.

ויש לומר כי זהו שאמר הקב"ה לאברהם אבינו, אחרי ששבר את צלמי העבודה זרה של תרח אביו (בראשית יב-א): "לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך". בכך רמז לו הקב"ה שאין זה מספיק שלא לעבוד עבודה זרה במעשה, אלא צריך לקדש גם את המחשבה מאביוזיה של עבודה זרה, שלא יאמין בכוחות עצמו שיש דברים שהם שלך, אלא "לך לך" - לך ממחשבה פסולה שיש דברים ששייכים "לך".

והנה ידוע מה שכתב הרמב"ן פרשת אחרי-מות בפסוק (ויקרא יח-כה), כי כל הארצות בחוץ לארץ נתונות תחת שבעים שרי מעלה, אבל ארץ ישראל נמצאת תחת השגחתו יתברך ולא תחת שרי מעלה, כמו שכתוב (דברים יא-יב): "ארץ אשר ה' אלקיך דורש אותה, תמיד עיני ה' אלקיך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה".

הנה כי כן זהו שאמר לו הקב"ה "לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך", שהם עובדי עבודה זרה המאמינים בכח האדם, כי בני הארצות בחוץ לארץ בהיותם נתונים תחת שרי מעלה, הם יותר עלולים להיות עובדי עבודה זרה, "אל הארץ אשר אראך", כי בארץ ישראל מפאת קדושתה שהיא נתונה רק תחת שליטתו של הקב"ה, זוכה האדם להרגיש שכל מה שיש לו אינו שלו אלא משל הקב"ה.

כאשר נתבונן נראה שעל כך מזהירה אותנו התורה הקדושה בפרשת עקב (דברים ח-יא) ללכת בדרכו של אברהם אבינו:

בפרשתנו פרשת וישלח דבר בעתו מה טוב להתבונן על השיחה הראשונה שהתקיימה בין עשו ליעקב אבינו, כשנפגש עם יעקב שבא עם כל בני ביתו להתפייס עמו (בראשית לג-ה): "וישא את עיניו וירא את הנשים ואת הילדים ויאמר מי אלה לך, ויאמר הילדים אשר חנן אלקים את עבדך".

שלשים ושש שנים [כולל י"ד שנים שנטמן בבית מדרשו של עבר] עברו מאותו ליל פסח שנכנס יעקב ליצחק אביו כשהוא מלוכב בבגדי עשו החמודות, וקיבל ממנו את הברכות שרצה בתחילה למסור לעשו. כתוצאה מכך ברח יעקב לחרן מהחשש שעשו יהרוג אותו, והנה עכשיו אחרי כל כך הרבה שנים שלא ראו איש את אחיו, חוזר יעקב לארץ ישראל ונפגש עם עשו אחיו כדי להתפייס, והשאלה הראשונה ששואל עשו את יעקב כשהוא רואה את נשיו ואת ילדיו, היא שאלה קצרה: "מי אלה לך", ויעקב עונה לעומתו גם כן תשובה קצרה: "הילדים אשר חנן אלקים את עבדך".

אנו יכולים לשער כי בפגישת הפיוס דיברו יעקב ועשו עוד הרבה על כל מה שעבר עליהם, אולם ממה שבחרה התורה לספר לנו שיחה זו, משמע כי בשאלתו "תמימה" של עשו "מי אלה לך", טמונה שאלה עמוקה יותר, וכך בתשובתו של יעקב "הילדים אשר חנן אלקים את עבדך", טמונה תשובה יותר מעמיקה, על כך אנו רוצים להשתעשע במאמר זה באורם של רבותינו הקדושים הראשונים והאחרונים ז"ע.

פתח דברינו יאיר בדברי הרמב"ן שמביע את פליאתו, הלא מלשון הכתוב "וירא את הנשים ואת הילדים", משמע שעשו שאל על שניהם "מי אלה לך", אם כן למה ענה לו יעקב רק על הילדים: "הילדים אשר חנן אלקים את עבדך", ולא הזכיר את הנשים. הרמב"ן מיישב הענין כפי שהוא מגדיר "דרך מוסר", כי מפאת הצניעות לא רצה יעקב להזכיר את הנשים, לכן השיב לו רק על הילדים שהם ילדיו אשר חנן אותו אלקים, ומוזה יבין עשו שהנשים הן נשיו האמהות של הילדים.

ספר ייחודי בתחום ההפטרות שלא נראה כקודם הזה

מה מלמד אותנו ההפטרות?
מה בכלל הפטרות בדברי הנביא?
תמיד רצינו להבין להעמיק, אבל איך?

טיב הפטרות

עלה ונתמנה לרב אב"ד העיר ברדיטשוב הגדולה לאלקים, ומשם יצא שמו לתהילה בכל אפסי ארץ. צדיקי הדורות היו למדני מוסר השכל נוקב עד מאוד מזה המקרה, כיצד קרה זאת לגאון וצדיק קדוש ועולה אוהבם וסגורם של ישראל, שהיה מן האריות שבתורה, שתהיה אצלו נפילה שכזו ברוחניות ובגשמיות, הלא כל לב יחיד! אך ללמדנו הוא, בא, שאין אדם שאין מנסים אותו מן השמים! גם אנשים גדולים עוברים ניסיונות, וניסיונותיהם קשים ביותר. - כביכול אומר לך הקב"ה: כעת איני צריך לא לתורה הגדולה שלך! ולא לתפילה בכוחות העצמות שלך! ולא למדרגות והשגות גבוהות! - כי אם רק דבר אחד בלבד, שתחזיק איתן באמונת אומן! ולבחון כיצד מחזיק אתה מעמד בדברים קשים, וברגעים קשים שלא ליפול חלילה וחלילה בזרועות הייאוש! - והדברים מופלאים, תסמירה שעזרת ראש!

[קובץ "פרטיות" - שיחות חיוך פרטיות לאחד מעשרי אהר"ב שהפסיד כל רכוש]

→ • ←

אל מרן המגיד הגדול ממעזריטש זצוק"ל נכנס פעם איש עשיר, מן הנגידים הנכבדים בעמו, שהיה יהודי ירא ושלם המדקדק בקלה כבחמורה.

לאחר קריאת הפתקא כנחוג, החל המגיד לשאול ולחקור את העשיר אודות סדרי אכילתו וסעודותיו. סיפר הנגיד לרבי, שעל אף עושרו הגדול משתל הוא לסעוד ארוחות פשוטות ביותר,

והיינו שאמר: "מה ה' אלקיך שואל מעמך, כי אם ליראה את ה' אלקיך". - ורצה לומר, כי אם שתירא את ה' אלקיך גופא, ולא שתתיירא רק מחמת העונשים המושגות על הרשעים, אלא תתורמם בשכלך ובעתך להבין ולהשכיל אל נכון ביראת הרוממות, ליראה את ה' אלקיך וללכת בדרכיו, אמר.

[ספר "טיב המעשים" - תשרי, עשרת ימי תשובה, יראת חטא]

→ • ←

מרן הגה"ק רבי לוי יצחק ממברדיטשוב זי"ע בצעירותו היה רב העיר 'ממירוב' יצ"ו בפולין של מעלה, שהיתה בזמנו עיר מלאה מתנגדים.

בימים ההם היתה עדיין תנועת החסידות בערש מולדתה, רוב היהודים בעולם טרם הכירו את טיב דרכה המופלאה כידוע, וחששו מאוד מכל ריח של שינוי בדרכי הנהגתם שהורגלו מימים ימימה.

משהתקרב רב העיר הגאון הגדול לעדת החסידים, והחל בנסיעותיו התכופות אל רבו המגיד ממעזריטש זי"ע, להסתופף באור תורתו וקדושתו הגדולה, החלו אנשי העיר לרדת לחייו, ורדפוהו בצרות צרורות כנודע. עד שפעם אחת בערב שבת קודש עמדו כנגדו וגירשוהו מן העיר בבושת פנים, יחד עם כל בני משפחתו, החרפות והביזיונות הגיעו עד לב שמים, ובקושי ניצל מידיהם.

[וכידוע שבעת עמדו אז מוחץ לעיר, והביט בעיני קדשו לעברה, היה חושש מאוד לשלומם, שלא תזיק להם הקפידה. ולכן שפך שיח והתפלל עליהם אז מקרב לבו,

שלא תזיק להם חלילה שום קפידה, ובאותו מעמד בירך אותם שלעולם לא תשלוט בהם האש! - וכל זאת מרוב שבערה בליבו אהבתם של ישראל קדושים בכל לב ובכל נפש.

ואכן מקובל מזקני העיר נמירוב, שהיתה מסורת בידם מדור לדור עד תקופת השואה, שכל עת שדרו יהודים בנמירוב לא היתה שם מעולם שום שריפה, על אף שרוב בתיה היו עשויים מעץ, והיו השריפות מצויים תדיר בכל רחבי פולין. - כן סיפר הרה"ג רבי אברהם אבא הכהן זצ"ל, בהרה"ג רבי אלתר דוד נמירובער זצוק"ל, רבה של נמירוב].

לאחר מכן, היה רבי לוי יצחק תקופת מה נע ונד מעיר לעיר וממקום למקום, כשאינו מוצא מנוח לכף רגלו. - ואף ברוחניות היתה לו באותה תקופה 'נפילת המוחץ' הידועה בספרים הקדושים, הוא נפל ממדרגותיו הנעלות והנשגבות ברוחניות, והיה מתפלל אז כאדם פשוט, לא בצעקות ולא בהתלהבות כדרכו הידועה. ואף על פי כן עמד איתן בתקופה זו כצור החלמיש בעוז ותעצומות, ושמו והשגיו על עבודת קדשו במסירות נפש, כפי מידת יכולתו! ורק היה כל העת מתפלל ומבקש שלא ייזקו שונאיו חלילה מחמת קפידת תלמידיו המגיד הקדושים שהתאספו יחדיו במעזריטש כדי לטכס עצה בדבר, כמפורסם.

כעבור אותה תקופה קשה חזרו אליו המוחץ, ושוב עלה ונתעלה במדרגותיו הנוראות, והתקיים בו מקרא שכתוב באיוב, לאחר שעמד בעוז בכל הייסורים הקשים (איוב ה, ז): "והיה ראשיתך מצער, ואחריתך ישגה מאד". כאשר

ובכל ימות השבוע סועד את ליבו בפת פשוטה המתובלת בירקות עם ביצים וכדומה, ורק בשבת קודש נוהג הוא לענג את השבת בבשר ודגים וכל מטעמים כדך.

אמר לו המגיד, לא טוב הדבר! השתדל נא מהיום ואילך, לסעוד גם בכל ימות השבוע ארוחות הדורות ומפוארות, כדרכם של העשירים ושועי ארץ, ואל תקמץ בסעודותיך!

לאחר צאתו, שאלו התלמידים הקדושים את רבם מפני מה ציווה לעשיר זה שהיה מתנזר מן התאוות, הלהות על שולחנו את כל מעדני עולם הזה?

פתח המגיד את פיו בחכמה, והסביר לתלמידיו: כשהסתכלתי בתוככי הפתקא של זה העשיר, ראיתי שהוא מקמץ וממנע מן הצדקה, ואינו נותן לעניים כפי יכולתו, ארוחותיו הדלות גם הם מעורב בהם מאותה מידת הקמצנות...

לפיכך הוריתי לו לחדול מן הסיגופים הללו, כדי לשבור את קמצנותו, שייכן שצריך לפזר לעניים ארוחות טובות ויפות. - באם יאכל הוא פת עם ירקות וביצים, הרי יחשוב שלעניים מספיק גם לחם יבש עם מעט מלח... ואילו כאשר הוא יסעד את ליבו בדגים ובבשר, יתן לעניים לכל הפחות פת משובחת עם ירקות וביצים!...

[קובץ "כליות" - מתוך שיחה אודות המגיד ממעזריטש זצוק"ל]

→ • ←

מרן המגיד הגדול ממעזריטש זצוק"ל, שלח כידוע את תלמידיו להרבה מקומות, כדי לקרב את לבבות ישראל בכל מקומות פזויהם אל השם יתברך ולתורתו הקדושה.

את תלמידו הגדול הרה"ק רבי מנחם מענדל מוויטבסק זצוק"ל בעל "פרי הארץ", שלח אל מדינת 'רייסן', שהיה בה מחוז ענק עם אלפי יהודים, ואכן רבי מענדל פעל בה רבות ונצורות, ורבים ושלמים התקבלו על ידו לתורה ועבודה.

באחת מנסיעותיו הרבות מעזריטש לקבל פני רבו הגדול, שאלו המגיד על מעשיו שם ברייטען.

ענה ר' מענדל בחכמתו: הנה כאשר הגעתי שם לרייטען, מצאתי יהודים "מיט צוריענע קאפטיענעס און גאנצע הרעצער"... [עם קפוטות קרועות ולבבות שלמים], רצה לומר, שבמחוז במלבוש החיצוני היו נראים כעובדי ה', המהלכים קרועי בגדים, אבל מבפנים בפנימיותם היה ליבם שלם, ולא חדרה עבודתם פנימה כדי לשבר את הלב... - לפיכך הפכתי שם היוצרות, כדי שיהיו "גאנצע קאפטיענעס מיט צובראכענע הרעצער"!... כלומר, שמבחוץ לא יתגאו ביראתם, וייראו כמהלכים בבגדים שלמים! אבל מבפנים יתהלכו בלבבות נשברים, בענוה ובשפלות פנימית, ובעבודת ה' בפנימיות הלב!

ונאים הדברים למי שאמרם, כאשר ידוע דרכו בקדוש הנשגבה של הרה"ק מוויטבסק זצוק"ל, שכלפי חוץ היה נוהג בשררה ומתנהג במלכות, ומבפנים לבבו נכנע ונשבר לרסיסים, כמו שהיה חותם תדיר: "השפל באמת!"

[שם]

זכות בעל וחיילא תנן עליו ועל מל ישראל - אמן

על הברכה יעמדו

לקבלת העלון במייל (דוא"ר) נא לשלוח למייל המצ"ב

העורכים להפצת העלון

ניתן להנציח את העלון לשפחות, לברכה והצלחה או ליאריצייט

shivti11@gmail.com

יו"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד' | רה' ישעיהו 7 ירושלים טל: 05276-10455 078-3331109

יהודי יקר! אל תחזיק טובה לעצמך, הנך מוזמן להדפיס ולהפיץ את העלון באזור מגוריך ולהיות שותף לזיכוי הרבים. הפענוניים יקבלו את העלון במייל (אפשר גם ישירות לדפוס) בקובץ להדפסה.

Anyone Interested in receiving Tiv Hakehila weekly in Hebrew or English should Email - Sheldon@hpins.net Or | zelig@gmail.com or text 718-249-7173

ד

המגיד הגדול ממעזריטש וצוק"ל

התמיהה מבוארת, שכפל כאן הכתוב לשונו "שמך יעקב לא יקרא שמך עוד יעקב", ולכאורה כל ההקדמה מיותרת, ותסגי במה שיאמר לא יקרא עוד שמך יעקב.

ועל דרך הפשט הוא מבואר על פי מה שאמרו בשלהי פ"ק דברכות (ג.) אחר שקרא שמו ישראל: "לא שייקער יעקב ממקומו, אלא ישראל עיקר ויעקב טפל לו" ע"ש. - והיינו שמקדים הכתוב כאן ומדגיש: "שמך יעקב", לומר שאף שמך יעקב אינו נעקר ממקומו, וגם הוא נשאר לו, אלא שמכאן ואילך יתוסף לו שם נוסף, וישראל יהיה שמו.

אך בדרך החסידות, כתב בספר הקדוש "מבשר צדק" (אות צו) בשם מרן המגיד ממעזריטש זי"ע, חל"ק: "שמעתי מהרב המגיד זלה"ה, על הפסוק 'לא יקרא עוד שמך יעקב וגו'' כי 'יעקב' בחינת עולם הזה, כמו אכילה ושתיה כו'. והנה אף בזה יכולין לעבוד הבורא יתברך שמו, ולהעלותו לה' לבדו. - אך זה דווקא למי שהוא בגדלות השכל, אז יוכל לבוא על ידי מעשה הגשמיות גם כן למדרגה גדולה על ידי שיעלה אותן. אבל מי שהוא בקטנות הדעת

אינו ביכולת לעבוד להבורא ב"ה בדברי גשמיות, וצריך להרחקה יתירה מדברי גשמיות, שלא יפול על ידו ממדרגתו". "חזונו 'שמך יעקב' - כשתרצה שתהיה נקרא בבחינת 'יעקב', היינו לעבוד עבודת בורא אף בבחינת ארציות המכונה בשם 'יעקב'. 'לא יקרא שמך יעקב' - היינו לא תוכל לבוא למדרגה זו, כי אם ישראל יהיה שמך" - היינו כשתהיה בגדלות המוחין בחכמה, ועל ידי חכמה ברורה אז תוכל לעבוד הבורא ב"ה אף בדברי גשמיות, יהיה נקרא בשם 'יעקב' עכ"ל.

[אות המגיד פרשא דין]

<- >-

טיב מעשה נאה סיפר כ"ק מרן המגיד הגדול ממעזריטש וצוק"ל. - הביאו בספר הקדוש "ארץ החיים" [למורה"ר חיים ליעבוצאן] וצ"ל מטשערנאביל, נדפס ב"ספרים קדושים" (חלק כד, מערכת ד' אות קמז).

מעשה בילד קטן שאהב ללכת ברגליים יחפות, כך היה מתהלך לו בכל מקום בבית ובחוץ ללא מנעלים לרגליו. חשש אביו אהבו לשלמו ולשלום רגליו, והקדים להזהירו כמה פעמים: היה נא בני היקר, שלא תלך ברגליים יחפות במקום קוצים וקיסמים, כדי שלא יתדור חלילה הקוץ אל תוך רגלך וידקור אותך!

אבל הבן שלא הכיר ולא הבין בגודל הסכנה, מיהא לקיים את מצות אביו, והמשיך כדרכו ללכת יחף בלא שום הגנה לרגליו. והנה יום אחד אכן נדקר הפעוט, ובלכתו יחף בשדה קוצים נתחב לו קוץ חד עמוק בכף רגלו. הכאבים היו קשים מנשוא, ואף הרגל החלה להתנפח. רץ הילד מהרה אל אביו, וכשכולו גונח ומתייפח צעק שאינו יכול לסבול עוד את הכאבים הללו.

האב המסור ניסה תיכף לתפוס באצבעותיו את קצה הקוץ, כדי למושכו חוצה. אך לדאבונו ליבו היה אותו קוץ תקוע עמוק בפנים הרגל, ולא ניתן לתפוס גם לא בעזרת החלץ [פיצצה].

כראות האב הרחמן שהמצב הולך ומחמיר, וצבע הרגל מתחיל להכחיל רח"ל, והילד מתקרב לסכנה גדולה, לא היתה ברירה בידי. הוא נטל אפוא אומל קטן וחד מאוד, ובלבה הסכין חתר קמעא אל תוכו עד הבשר שבכף הרגל. וכך בהגיעו אל הבשר שמתחת לעור הצליח לתפוס בקצה הקוץ הממאיר, ומשכו תיכף החוצה.

פעולת החיתוך שבבשר החי הכאיבה עד מאוד לילד הקטן, והוא

החל בוכה ומיילל וצועק על אביו שכאבים אלו של חיתוך הסכין כואבים לו עוד יותר מן הכאבים של חזירת הקוץ, ומדוע מכאיב לו ומיידר כל כך?

ניסה האב ברחמי הגדולים להסביר לבן הקטן, ולשכר את אהונו על גודל הסכנה המרפפת על רגלו ועל כל גופו בהשארות הקוץ כך תחוב עמוק בפנים הרגל, והלא בעצמך ראית כיצד הרגל מתחילה להכחיל! רחמנא ליצלן.

- לפיכך כדי להציל מן הסכנה הגדולה, נאלצתי להשתמש באומל ולחתוך את העור העליון. אבל אל לך לחשוש מחתך זעיר זה, כי בעזרת 'תחבושת' פשוטה [פלסטר] הכל יעבור! אולם הנער בסכלותו אינו מבין את גודל הסכנה שהיה נתון בה, ושאינו אוהבו הצילו ממנה, והמשיך לבכות ולצועק על הכאבים הקשים של חיתוך הסכין...

לאחר כמה ימים נרפאה הרגל לגמרי, וחזרה לאיתנה הראשון, מהר מאוד חזר גם הזאטוט להרגלו ויצא לחצות העיר ברגליים יחפות. כראות האב הנאמן שפחד הקוצים והדוררים אינו מפחיד את הבן השובב, קרא לו אליו והזהירו נאמנה: זוכר אתה את הכאבים של הסכין שחתך בבשרך! באם לא תיזהר ותושמו על רגלך, הרי עלול הקוץ שוב לחזור לרגלך, ונצטרך חלילה לחתוך בבשרך עם האומל הקטן!

ואכן, אזהרה זו פעלה את פעולתה, והילד שפחד מן הסכין הקטנה המכאיבה, נזהר שלא לדרוך יותר בשדות קוצים! וישא המגיד נמשלו ויאמר:

השם יתברך הזהירו ברוב רחמי בתורתו הקדושה, להתרחק מכל מיני עבירות ודברים שאינם טובים לא לגוף ולא לנפש. העבירות הללו הינם כמו 'קוץ' ממאיר לנשמת האדם, ומחזירים כל מיני רעות וטומאות קשות בתוככי הנפש.

אך, מה נעשה ואזהרה זו המתחמסת לעצם סכנת הקוצים הקשים אינה נקלטת בלב הקטן. - לפיכך נצרך השי"ת להמציא כל מיני עונשים הכתובים בתוכחה שבתורתו הקדושה, הן עונשי הגוף שבעולם הזה, והן עונשי הנפש שגיהנום, שכולם יש בהם תרופה ותעלה להציל את האדם מכל אותם עבירות וטומאות קשות.

וכאשר אין האדם הפשוט מבין את גודל הסכנה שברע עצמו, שמזיק ומקלקל את נפשו ואת נשמתו, ומנתקת מחי החיים ברוך הוא. - הרי מן ההכרח להזהירו ולהתרות בו בכל אותם עונשים קשים וייעדי הייסורים והגלות, שאותם הוא חש ומרגיש היטב על בשרו, ושנועדו כדי להרחיק את האדם מן העבירה. - כדוגמת אותו תינוק, שרק הפחד מן הסכין שתחתון בגופו להוצאת הקוץ, היא שהרחיקה אותו מן הסכנה, יותר מפחד חזירת הקוץ עצמה, שיש בה סכנה יותר גדולה לגוף!

בנתיב דרכו בקדוש, סיים המגיד הקדוש, ופירש על פי משל נאה זה, בפרשת ייראה (דברים י, יב): "ועתה ישראל מה ה' אלקיך שואל מעמך, כי אם ליראה את ה' אלקיך, ללכת בכל דרכיו וגו'". - וכבר נעמדו בגמרא (ברכות לג.) בלשון המיעוט שהכתוב ממעט כאן "כי אם ליראה", מזה 'כי אם', אטו יראה מילתא זוטרתא היא?

ברם, לפי דרכנו ונחא היטב, שבא הכתוב ללמדנו שתהא יראת שמים שלנו במדרגת "יראת הרוממות", שיש בה פחד השי"ת עצמו והדר גאווה, ומצד עצם העבירה עצמה יתרחק ממנה, ולא בגדו "יראת העונש" בלבד.

גבדו "יראת העונש" בלבד. | הפשט בעמוד ד' <

טיב | ההשגחה

סיפורי השגחה פרטית
שנשלחו לעזרת ע"י הקוראים

על כל נשימה ונשימה

באתי לבקר את הורי באמצע היום כך סתם בלי סיבה מיוחדת, ביקור אקראי ללא כל תכנון מוקדם.

אחרי שהתעניינתי בשלומם וישבנו ושוחחנו מעט קמתי ללכת לעיסוקי, יצאתי מהדלת ואז משהו משך אותי חזרה פנימה, שוב נכנסתי ושוב אמרתי שלום ואז שוב נשארתי בבית הורי לעוד כמה דקות, משהו מחזר עבר עלי ואז זה קרה, אמא נחנקה על אגוזים שאכלה ואויר לא חדר לקנה, היא ניסתה לתפוס נשימה אבל היא לא הצליחה, אבא לא תפקד, אחותי רצה החוצה לצעוק אמבולנס ולבקש עזרה, אני התקשרתי לכוחות ההצלה והם הדריכו אותי טלפונית כיצד לעשות 'היימליך', בשלב מסוים נשמט לה הראש ולא תקשרה, אבל אני המשתכח: למלא אחר ההוראות עד שצויתי ההצלה יגיע. זה קרה פתאום שנחיל אויר דק נפתח לאמי והיא הצליחה לנשום דרך האף זעיר שבזעיר, המשתכח בפעולות עד שפתאום אמא אמרה: "אני נושמת אני נושמת!!!" אחרי שהתאוששנו מעט מהאירוע חשבנו עד כמה יד ההשגחה הייתה כאן עצם זה שבאתי לבקר ומשהו בלתי מוסבר דחף אותי להישאר בבית כפי שצינתי שיצאתי וחזרתי מספר פעמים...

בשבח והודיה לה' יתברך שהציל את אמי באורח פלא ממש.

בעל המעשה א.ש.ב.

... - - -

סיפר מורינו הרב שליט"א: "הגיע אלי בחור על מנת לשוחח בעניין חשוב עבדו וביקש להסיע אותי לישיבה כאשר אצטרך לצאת. מכיוון שהוא הציע את עצמו ביטלתי מישוהו אחר מלחסיני אותו ובינתיים שלחתי אותו להתפלל מנחה בזיכרון משה. בדרכו החוצה מהבית ראה על השולחן בסלון את התפילין שלי. הוא התרגש ונזכר שלא הניח תפילין באותו יום וביקש את רשותי להשתמש בתפילין, כמובן שהסכמתי וחשבתי עד כמה גודל ההשגחה שהרי לא הייתי חושב להציע לו תפילין שהרי הוא הולך עם ציציות בחוץ ומי היה מעלה בדעתו שהוא לא הניח תפילין והנה באותו יום נשארו התפילין גלויים על השולחן כדי שאותו בחור יראה אותם ויזכה להניח תפילין.

אחרי שירד לתפילה הוא התקשר אלי והתנצל שלא זכר שרכבו עמוס בחבילות ואין לו מקום להסיע אותי. הרגתי אותו שהוא כבדך אך הרגשתי שהוא לא נרגע ובאיהו שהוא מקום הוא הרגיש שהוא גרם שלא תהיה לי הסעה... לא חלף חצי דקה ויהודי התקשר אלי שהוא נמצא באזור וישמח להסיע אותי כדי לשוחח בדרך. מיד התקשרתי לבחור וסיפרתי לו את טיב ההשגחה, הוא שמח מאוד והשתחרר מהאי נעימות שהיה שרוי בו באותו רגע...

הפענוח לזכות את הרבים בסיפור של השגחה פרטית
פוזמן לשלוח אל ר' ששה ספואלס

בקבץ: 15326517922

או ל: o.y.wines@gmail.com

נוסח הברכה היעילה

א. המדליק בליל ראשון מברך שלש ברכות, להדליק נר חנוכה, שעשה נסים, ושהחיינו. ומליל שני והילך מברך ב' ברכות, להדליק נר חנוכה ושעשה נסים (ש"ע סי' תרע"ז סעי' א' ב').

ב. בגמרא ובפוסקים איתא נוסח הברכה "להדליק נר של חנוכה", וכ"כ מהרש"ל, אלא שכתב לומר "שלחננו" במילה אחת, והעולם אין נוהגין להקפיד בזה (פ"ב סק"א).

אמנם מנהג החסידים ע"פ האר"ז לומר "להדליק נר חנוכה", ואע"ג דבגרות שבת נוסח הברכה "להדליק נר של שבת", מכל מקום בחנוכה מברכין "להדליק נר חנוכה" כדי שיכוין המברך בראשי תיבות נח"ל, שהוא שם קדוש הרמז בראשי תיבות נ'יצור ח'סד ל'אלפים, ובראשי תיבות פסוק נ'פשנו ח'כתה ל'ח, שגם הם ניצולו בשביל שבטונו בהשם יתברך וציפו לישועתו (בא"ח חנוכה ס"א).

ו. וי"א הטעם משום שגם חנוכה אסור להשתמש לאורה, ולכן אנו אומרים "נר חנוכה" להורות כי הנר אינו כי אם למצות חנוכה, מה שאין כן בג' של שבת דשם הכוונה לנו שאנו משתמשים בו ונר יאיר לתועלתנו וזה הנר המאיר הוא של שבת (בב"ב ס"א).

ז. בברכת שעשה נסים יאמר בזמן הזה ולא בזמן הזה. ובברכת שהחיינו והגיענו לזמן הזה יאמר ה'אלמ"ד בחי"ק ולא בפת"ח (פ"ב שם).

ח. מברך כל הברכות הללו קודם שיתחיל להדליק, בין בלילה ראשונה ובין בשאר הלילות, כדי שיהיו הברכות עובר לעשייתן (פ"ב ופ"ב סק"ד).

ט. הדליק נר חנוכה ושכח לברך, אם נזכר קודם שגמר להדליק את כולו, יכול לברך אז כל הברכות, אבל אם לא נזכר עד לאחר שגמר להדליק, לא יברך רק ברכת שעשה נסים ושהחיינו (פ"ב שם).

י. אם לא בירך שהחיינו בלילה ראשונה ונזכר לאחר שהדליק, לא יברך עוד בלילה ז', אלא יברך בלילה אחרת בשעת ההדלקה, ואם אידע זה בליל שמיני ששוב לא יוכל לברך שהחיינו צ"ע אם יברך אחרי ההדלקה (ס"א ופ"ב ופ"ב סק"ד).

יא. מי שהיה ביום ראשון בדרך ולא הדליק נר חנוכה מפני שסמך על אשתו שמדלקת עליו בביתו, כשמגיע לביתו ביום שני ומדליק אינו מברך אז שהחיינו, דמה שהדליקה אשתו מאתמול נחשב כמו שהוא עצמו היה מדליק ומברך (פ"ב שם סק"ד).

יב. לא יסלק ידו אחרי הברכה עד שידליק רוב הפתילה היוצא מן השמן (בב"ל סי' תרע"ג ד"ה הדלקה).

יג. מברכים ומדליקים מעומד כדין כל ברכת המצות.

יד. בשעת הברכה צריך להחזיק הנר דלוק, כדי שיהא עובר לעשייתו ולא עובר דעובר.

יז. אם לאחר שביקר ראה שעדיין לא הניחו את השמן בתוך המנורה, אין צריך לחזור

ולברך, כיון שהשמן היה לפניו (פ"ח סי' תרע"א סק"א).

יח. אשתו ובניו יעמדו בשעת הברכה ובשעת הדלקת כל הנרות (בא"ח חנוכה ס"א).

יט. נכון ליטול ידיו קודם שמברך על הדלקת נר חנוכה (ק"ב היש"ח).

כ. יש נוהגים לטהר עצמן במקוה קודם הדלקת נר חנוכה [דיש מקום לטבול לפני עשיית כל מצוה, ואע"פ שטבול כבר, שהרי מברכים "אשר קדשנו במצותיך" שהם נותנים קדושה בלב האדם] (תפארת צבי לרבי דודק הסק י"ד סי' כ"ז אות י"ח).

כא. יש שלובשים בגדי השבת בשעת הדלקת נר חנוכה, והרה"ק בעל הייטב לב צווק"ל היה לובש בכל שמונת ימי חנוכה את הכובע של שבת (ליקוטי מוה"ר).

אחר הדלקה

כב. לאחר שהדליק נר הראשון אומר הנרות הללו אנו מדליקין על התשועות ועל הנסים ועל הנפלאות וכו'. וגומר להדליק שאר הנרות בעוד שהוא אומר הנרות הללו, ומי שנוהג לומר הנרות הללו לאחר שהדליק כל הנרות ג"כ שפיר דמי. ויש בנוסח זה ל"ו תיבות כנגד ל"ו נרות (פ"ד ובפ"ב שם).

כג. אם לא אמר הנרות הללו אין זה מעכב (פ"ח סי' תרע"ז ס"ח).

כד. ראוי להאריך בשירות ופיוטים עד משך חצי שעה עכ"פ, ואח"כ יספור לבניו ובני ביתו הנסים והנפלאות מפי סופרים וספרים שעשה לנו עם קדוש יוצרנו ובוראינו ית"ש ויתעלה בימים ההם ובזמן הזה, בכדי שיתנו שבו והודאה להש"ת ע"י (סוד ושוש הנהגה).

כה. עיקר המצוה הוא שיהיה המדליק אצל הנרות חצי שעה לראות אותם לשמוח בהם, כי הם גם כן זכר לשמחה שהיו מדליקין אחרי הנס, כמ"ש והדליקו נרות בחצרות קדשין, שאין הכוונה על הדלקת המנורה בדרך נס, שאם כן העיקר חסר מן הסיפור בנוסח ועל הנסים, וכן אנו אומרים אין לנו רשות להשתמש בהם אלא לראותם, ולכן הרואה גם כן מברך, אבל לא די במה שידליק ויכל לו מיד למקום אחר (מקור חיים).

כז. עיקר תקנת חכמים להדליק נרות בחנוכה הוא כדי להודות ע"י על הנסים הגדולים שעשה הקב"ה לאבותינו בימים ההם בנצחון המלחמות, ולכן כוונת הלב בשעת ההדלקה להודות ולהלל לה' על נסי המלחמות היא מעיקר המצוה, וכמ"כ בברכת שעשה נסים אין הכוונה לנס מציאת פך השמן, אלא לנס המלחמות, וכן אנו אומרים הנרות הללו אנו מדליקים על הנסים וכי' כדי להודות ולהלל וכו', וכן אנו אומרים בנוסח על הנסים וקבעו שמונת ימי חנוכה אלו להודות ולהלל וכו' ואין אומרים להדליק נרות ולהודות, משמע שכל עיקר התקנה הוא כדי להודות ולהלל (ה"ש פ"ד ס"ט).

כח. כתב בספר הזכירה (דף ס"ט סוף ע"א) סגולה לשמירה מעולה כל השנה שיאמר בחנוכה כל לילה אחר הדלקת הנרות שבע פעמים ויהי נועם (מ"ח סי' כ"ז ס"א).

זנהר יוצא מעדן

השבוע בשבת קודש יחולא דהילולא קדישא של מרנא ורבנא הרה"ק הרבי ר' בער - המגיד ממעזריטש - ז"ע, בחי' תלמידיו של מרן אור בשעת הימים הבעש"ט הק' ומנחיל תורתו הקדושה לארץ ולזרים עליה, הרוב המכריע של רבבות אלפי ישראל הצועדים בנתיבות אור החסידות לענפיה השונים, נמשכים אחר רבותיהם הקדושים הראשונים ותלמידיהם ותלמידי תלמידיהם שקבלו את השפעת תורתם דרך האי קדוש וצדיק.

וכבר נודע המליצה שהמליץ אחד הצדיקים על הפסוק (בראשית ב, י) "זנהר יצא מעדן את הגן ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים": "זנהר יצא מעדן" - הלא הוא הרבי ר' בער המגיד ממעזריטש שהיה כנהר הנובע היוצא מעדנו של מרן הבעל שם טוב הקדוש, 'להשקות את הגן' - ונהר קדוש זה השקה והרזה במים חיים את תלמידו הגדול הרה"ק הרבי ר' אלימלך ז"ע מליזענסק, 'ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים' - הרבי ר' אלימלך העמיד ארבעה תלמידים גדולים: הרבי מלובלין - המגיד מקאזניץ - הרבי ר' מענדיל מרימנוב - והרה"ק מאפטא - וזכות יגן עלינו, שהם דלו והשקו מתורת רבם לדורות הבאים אחריהם, ומן התלמידים האלו ותלמידיהם נמשכו רוב מנין ובנין של ענפי החסידות.

זה לא אני

מדקדק היה הרבי ר' בער עם תלמידיו הגדולים כחוט השערה, הוא דרש מהם מדרגות והשגות יותר משאר בני אדם, ומסופר על אחד מגדולי תלמידיו, הלא הוא הרה"ק רבי שניאור זלמן מלאדי, בעל התניא ז"ע, שנהג לשרך את גלגלי ממרחקים אל רבו הק', באחד הפעמים כשהגיע אל בית רבו, נקש על הדלת והמתין שיתפתח לו, לאחר זמן מה נשמע קולו של המגיד בוקע תוך הבית ושואל מי נמצא שם, בעל התניא שמח לשמוע את קולו של רבו ומיד ענה: אני! היה בטוח שרבו שמכיר את קולו מימינים ימימיה יפתח לו מיד את הדלת ויקבלו בסבר פנים יפות, אולם למרבה הפלא עשה עצמו המגיד כאילו אינו מכירו ושאל עוד הפעם: מי נמצא שם? ענה לו שוב: אני. לאחר שנשנה הדבר בשלישית ושוב עונה התלמיד 'אני', נדם קולו של המגיד ולא יסף, הדלת נשארה נעולה וחזתומה.

לאחר שכבר לא היה להרוב בעל התניא סיבה לעמוד ליד הדלת הנעולה, פנה משם לראות היכן יוכל לנחם מן הדרך הקשה, לאחר זמן הבחין בבית אחד בו נערכת באותו שעה סעודת ברית מילה אצל אחד מן הבעלי בתים שבעיר, ואורחים רבים הגיעו מכאן ומשם ונבלעו בתוך הטרקלין המרווח, גם הבעל התניא הועיד את פעמיו לאותו מקום והתיישב בירכתי הבית, במהלך הסעודה אירע מקרה מצער, המשרתים במקום שמו לב ששתי כפיות יקרות מכסף טהור שהיו על השולחנות נעלמו ולא שבו למקומם.

כמובן שהחשד נפל מיד על האורח הזר שאף אחד לא הכיר אותו, בטח ידו הייתה במעל, במקום התעוררה מחומה, כמה מן הנוכחים החלו לגעור בו שיישב מיד את הגניבה, אולם הוא טוען בכל תוקף: 'זה לא אני', משראו כי בקשותיהם בנימוס לא עולים יפה החלו לצעוק עליו ולבוזותו בכל מיני בייזנות ובלבד שיישב את הגזילה, אך הוא בשלו: 'זה לא אני', מכאן הייתה הדרך קצרה עד להרמת ידיים, הם התחילו להכותו במכות נאמנות עד שיישב את השלל, אולם הוא עונה לעומתם מרוב כאב: 'זה לא אני'.

תוך כדי המהומה הופיע אחד המשרתים מן המטבח ובישר לקהל שנפלה כאן טעות, הכפיות נמצאו זה עתה מונחות במטבח בקרן זוית בשלום ובשלווה, רק אז שחררו את הבעל התניא מתחת ידם והניחו לו ללכת משם, מוכה וחבול צעד שוב לביתו של רבו הקדוש, אולי עתה כבר יזאיל לקבלו אל צל קורותיו וישקה אותו ממעיין מים חיים.

עתה כבר המתין לו הרבי ר' בער באנפאה נהירין ובנהירו עילאה ואף קיבל את פני תלמידו החביב בסבר פנים יפות, הבעל התניא תמה לפני רבו מדוע בתחילה לא הסכים לפתוח לו את הדלת, אף לאחר שכבר ידע כי הוא זה שעומד שם, ובתוך הדברים הוסיף לספר גם את כל הקורות עמו זה עתה במהלך אותה סעודה, הוא רצה לדעת את פשר הדבר.

או אז הואיל הרבי ר' בער להסביר לו את פשרו של דברים, קודם כל נתן לו להבחין מדוע סירב לפתוח את הדלת, ואמר לו: בשעה ששאלתי מי נמצא בדלת וענית 'אני', סברתי שלפי מעלתך הגדולה לא היה לך לומר 'אני', שהרי אני יש רק אחד - 'אני ה' אלוהים', ולכן סיבב הקב"ה שתיכנס לאותו מקום שם חשדו בך כנגב והיית צריך לצעוק שלש פעמים 'זה לא אני' כדי לתקן את השלש פעמים שאמרת 'אני'.

היא אומרת ואני יודע

כמו כן מסופר על הרה"ק רבי לוי יצחק ממברדיטשוב ז"ע, שלאחר שחזר בפעם הראשונה מחצר קדשו של רבינו, לא מצא הדבר חן בעיניו חותנו, החותן הטרידו בדברים וביקש להבין מה דבר מצא בעזריטש אשר בגינה היה צריך לעזוב את בתו ואת ביתו למשי' זמן מרובה, לפיכך שאל את רבי לוי יצחק: 'מה למדת אצל רבך', ענה לו: 'למדתי שיש בורא לעולם', התחיל החותן לצחוק וכי בשביל דבר פשוט כזה צריכים להיטלטל בדרכים ולנדוד למרחקים, הלא כל אחד יודע את זאת.

החותן שרצה להוכיח את צדקת דבריו קרא למשרתת שבעדה בביתו ושאל אותה: 'האם את יודעת מי מנהג את הועלים?' ענתה מיד: 'מה זאת אומרת?' הלא ה' הוא האלוהים והוא זה שעושה את הכל, נהנה החותן מדבריה ובנימת ניצחון פנה אל חתנו ואמר לו: 'הרואה אתה?! אפילו המשרתת הפשוטה יודעת שיש ה' בעולם, אולם רבי לוי יצחק לא נבהל, הוא השיב לחותנו: 'הן אמת שהיא אומרת שיש הש"ת בעולם, אבל אני גם יודע ומרגיש את זה בחוש, ואת זה למדתי במעזריטש'.

טיב הקהילה

יו"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד'

בגשיאות מורנו ורבנו שליט"א

רבי גמליאל הכהן רבינובין שליט"א

טיב הפרשה

חיזוק לעת נסיון

תוכל גם אתה להשיבו מנה אחת אפיים על תחבולותיו להרץ, וראה מה גורלך כעת, נאלצת לברוח ואליפז דרף אחריו, ונטל ממך הכל בכל לרבות הכסות שעליך... אולם יעקב לא התפעל גם כעת מטענת היצר והלך שוב לקדש עתותיו משך י"ד שנים בישיבתו של שם ועבר.

רק לאחר מכן הלך לבית לבן כדי להעמיד את האומה הישראלית. כשמאחוריו ס"ד שנים רצופים של תורה ועבודה, אולם נדמה לנו שאין שום אותות ומופתים של יעקב, להיפך נדמה לנו שבסופו של דבר הוכח כי עצת עשיו היתה נכונה, כי ברבות הימים גילה גם יעקב אותות הכנעה לעשיו שאין להם אח ריע, הוא שלח לו מתנות הגונות, מתוך הצהרה של 'אדוני עשיו עבדך יעקב' ונבוכותו הוסיף גם כמה וכמה השתחוואות, ורק אודות הכנעתו נפטר מכליפה זו.

המתבונן בכל האמור דאי יתמה וישאל, וכי זוהי תורה זוהי שכרה? האין יתכן שמשך כל כך הרבה שנים יצטרך יעקב הצדיק להתמודד מול הצלחותיו של עשיו הרשע? ועד כדי כך יגיעו פני הדברים שיצטרך עוד להיות נכנע ושפל לפניו, כלום אין כאן הוכחה של הכרעת המערכה לטובתו של עשיו? מיהו זה אשר יתרה מעתה ללכת בעקבותיו של יעקב, בו בשעה שהיצר מכון את עינו ולבו אל אלו העושים חיים? למה לא יבחר גם הוא להיות מהמצליחים המתחילים וגומרים את שנותיהם בתצלחה, ולמה לו להיות מבין חובשי בית המדרש שענינם נשואות לרוב לידים? מה הממלחים? אשר על כן ראתה התורה לנכון ליעדך את המתנסה שבאמת יש המשך לאותה השפלה של יעקב, ולאותה הצלחה של עשיו. עשיו אכן זכה לתוארו 'מנצח' אולם מ'מנצח' למאשר' עדיין הדרך רחוקה, ויעקב שידע שהאשר היא חלקו ונחלתו לא ראה פגיעה בכך שלפנים הוא נראה כנכנע.

ואושרו של יעקב היא זו שהתורה רצתה לבטא כשהיא מפרטת כל תולדותיו ואופיו של עשיו, התורה אומרת לאותו מתנסה תא חזי מה עלה בסופם של יעקב ועשיו. יעקב שהטיב לרכו המשיך את מורשת חיי לזרועותיו אחריו, צאצאיו המשיכו כמות לקיים את התורה והמצוות, ויעקב זוכה עד היום ליטול חלק בשכר מצוותיהם. לא כן הוא בעשיו, גם הוא העמיד משפחות ואנשים, אך כבר אמרו חז"ל (איהר רבא ב, ט) 'תורה בגוים אל תאמין' ותוצאות ממעשיו של יעקב עשיו לא ראו לנכון לקבל עול התורה עליהם, להיפך הושיבו את עצמם בשעיר כדי שלא יצטרכו ליטול חלק בפירותם של זרע האבות, ויצד לנח את כל זיקתם להאבות ולזרעם, וכבר רואים גם בתולדותיהם אין שכמה מהם נולדו מתוך זנות ר"ל. ואם כן מה לו לעשיו מהצלחתו הרמה בעודו בחיים, הרי הצלחה זו היה שמור לרעתו, כי לא העמיד רק דורות של בהמות, ואינו זוכה למאומה בזכותם, ואילו יעקב העמיד 'בני אדם' המזכים אותו לעד ולנצח נצחים.

ובזאת בקשה התורה לדבר על לב המתנסה, ולומר לנו הגדמה לו כי בחזקות העיר יטב לו יותר מהישיבה בבית המדרש: הרי את עיניך והבט הלאה, מה רואים ילדיך בעודך שקוע בתורה ה' בבית המדרש? ומה רואים ילדיהם של אלו השקועים בצבירת הון בשווקים? אלו ה'התברר' לייט' אכן זוכים עדיין לקבוע שיעור בין מנחה למעריב, ויתכן שכדברי היצר כן הוא שגם יקבלו שכר (כדאי להם) על כך אף בניהם אחריהם כבר לא יזכו גם בזאת, מאחר שאין אביהם מראה להם בהנהגה זו ערך לתורה, ויחשבו ואמרו שאין התורה כדאי שיקדישו לה אפילו חצי שעה תמימה, ועל כן בני אל תלך בדרך אדם, ומנע רגליך מנתיבתם...

ואלה תלדות עשיו הוא ארומ: (לו, ה')

הנה כלל גדול בתורה שכל דבריה להורות באו, וגם הסיפורי מעשיות שנחקקו בה באים להנחות אותנו במעגלי צדק, וכיון שכן מוטל עלינו להתבונן בכל ידיעה שהתורה מודיעה לנו, ולהבין למה מתכוונים הדברים. מובן אם כן שבבואנו בסוף פרשתו כשמגלה לפנינו פרק שלם בו לא נאמר דבר מלבד תולדותיו של עשיו ואופיו, מתעוררת בנו פליאה עצומה, לשם מה עליו לדעתם? מה יוסיפו לנו הדברים לעבודה ה'?

אולי נתכוונו הדברים לחזק בריקים כושלות, לבל יסוגו מלקדש מיהם לבוראם, דהנה לפעמים אחר שהורגל האדם להקדיש עתותיו לתורה ולעבודה מנסהו יצרו ואומר לו: למה לך לבלות כל ימך בבית המדרש? החושש אתה שלא תמצא חן וחסד לפני בוראך גם כשתצא בשווקין לעסוק במשא ומתן? שא נא עיניך על פלוגי ועל אלמוני הנגהים מהעולם הזה וגם יוטב להם לעולם הבא! הללו מתפללים ג' תפילות מידי יום, וגם נותנים 'פרוטה' לצדקה, וכל רואיהם יודעים שאינם נמנין עם המעבידין על המצוות! להיפך, מי כמותם יכול להדר ולחזר אחר אתרוג נאה בפרוס תג הסוכות? גם מה מן המיוחדים הזוכים לעלות לתורה בימים הנוראים כעצת הש"ע, וכי וכו'... ואם כן עשה גם אתה כמותם, עזוב את כותלי הישיבה, וצל את כשרונותיך במשא ומתן, ותסתפק כמותם בשיעור בין מנחה לעריבת, והנך מאושר!

כדי ליישב רוחו של זה העמידה התורה פרק זה כדי לשבר את אנו של טוב פתו לו היצר. רצתה התורה לכוון אל הראשון שהתמודד בנסיון כעין זה, וללמד מדרכי האין להתמודד במצב של פתו כעין זה.

זה הראשון לא היה כי אם יעקב אבינו, הוא זה שזכה לתואר 'אדם יושב אוהלים' כיון שאיזה למושב לו בבתי ננסיות ומדרשות כל הימים, בו בשעה שעשיו אחיו עשה חיל בעבודת ה' צדק וזכה לאושר ועושר, התענג והתפרנס מהתגוררו בבעלי חיים וממכירת שללם בשרם ועורם. בנוסף זכה גם לאותות כבוד והערצה בבואו לפני אביו עם המטעמים שעשה לכבודו. מובן מאליה שהיצר הרע הופיע בבית מדרשו של יעקב דיבר לפניו כדברים אשר דיבר בפני האברך הנזכר, מה לך בבית המדרש כלך לך אל העסקים, ראה שגם דעת אבין נוחה מהנהגה כעין זו, שהרי עשיו גילה לפניו כל מהותו, הן את חילו בתורה בבואו לשאול האין מעשירים את התבן ואת המלה, והן את יגיע כפיו בהביאו לפני אביו מטעמים מצידו, ויצחק הרי מקרבו בשתי ידיים, הרי שנוחה דעתו מתורה שעמה מלאכה.

אולם כפי שאנו רואים שיעקב לא שת לבו לטענה זו, ועל אף שמשך חמישים שנה נמשך נסיון זה, מעת שנעשו בני י"ג שנה ועד היותם בני ס"ג, [כי רק אז נודע ליצחק שיעקב הוא הצדיק האמיתי, היה זה ע"י כניסת יעקב כדי לקבל את הברכות, ועמו נכנס ריח גן עדן, ולעומת זאת כשנכנס עשיו הורגש תיכף עשן הגיהנום]. בכל זאת כפה יעקב את עצמו להיות ספון בבית המדרש.

גם כעבור תקופה קשה זו לא ראה יעקב נחת בחלקו, הן אמת ששוב לא קבל היצר בפניו אודות מעמדו הרם של עשיו, מאחר שבסופו של דבר אבד עשיו חינו בעיני יצחק. אולם מפאת היות עשיו בעל ממון לא היה נתון למגבלות להרוג את יעקב, והוצרך יעקב לברוח, וכתוצאה מכך זכה שוב היצר לפתחו פה, וטענתו בפני אילו היית בעל ממון כמותו לא העלה עשיו על דעתו להרץ, בהיותו חושש מהאמצעים שעל ידם

פר' וישלח

י"ט כסלו תשפ"א

המסגרת לפר' וישלח

זמן דרשנות ומוצ"ש

הדר"ג 3:59

מוצ"ש 5:16

ר"ת 5:52

סוף זמן קריאת שמע וחפלה

סוף"ש א' 8:09 סוף"ת א' 9:16

סוף"ש ב' 8:54 סוף"ת ב' 9:46

המסגרת לפר' וישלח

גיליון מס':

544

טיב המערכות

• כי שרית עם אלוקים •

כאשר אדם עומד לפני מלחמה או קרב, השאלה הראשונה שהוא שואל את עצמו היא: כמה סיכויים יש לי לנצח במלחמה הזו, ואם הוא רואה או חושב שאכן יש לו איזשהו סיכוי לנצח במלחמה זו, אזי הוא ימשיך ויתכן היטב את דרכי המלחמה וטכניסיה שיתנו לו את מירב הסיכויים לנצח בקרב, אבל אם הוא יבין לנכון שסיכויי לנצח במלחמה זו קלושים, או שאינם קיימים כלל, כנראה שהוא יקח צעד אחרון ולא יצא למלחמה שיציאה אליה היא בבחינת 'התאבדות', שהרי מה ההיגיון לצאת למלחמה שהכישלון בה מובטח?!

'ויותר' יעקב לבדו ויאבק איש עמו, יעקב אבינו נלחם עם מלאך - שרו של עשיו, ובדרך פלא המלאך אינו מצליח להכניעו, וירא כי לא יכול לו, לבסוף נאלץ המלאך לברכו 'כי שרית עם אלוקים ועם אנשים ותוכל', המלאך מציין שתי מעלות על יעקב אבינו: א. כי שרית עם אלוקים ועם אנשים, ב. ותוכל, דהיינו מלבד העובדה שיעקב אבינו נלחם עם המלאך וניצחו, שזה לכשעצמו דבר פלא, אבל יש כאן מעלה נוספת, ואולי גדולה לא פחות מכך, עצם העובדה שיעקב לקח אומץ להילחם עם המלאך, ועל כך הוא משבח אותו בנפרד, 'כי שרית'!

בשבוע הקרוב יחול חג תוכנה הבעל"ט, שבו אנו מהללים את הש"ת על כל הניסים שעשה לאבותינו בימים ההם בזמן הזה, גם שם היתה מלחמה קשה מאוד, מלחמה לא הגיונית, גיבורים ביד חלשים, רבים ביד מעטים, ומלבד שאנו מודים להש"ת על הניצחון, אנו מודים לו על האומץ שהיה לבני חשמונאי לצאת למלחמה, מלחמה שלאחר נועדה מראש לכישלון, אבל הם לא פחדו ולא נכנעו, כי במלחמת היצר הכללים שונים ממלחמת אנשים, במלחמת היצר מקבלים עיטור גבורה על עצם היציאה למלחמה, על זה שיהודי אינו נכנע, והרי על אותה מלחמה כבר אמרו חז"ל 'אלמלא הקב"ה עוזרו אינו יכול לו, במלחמה זו הניצחון אינו תלוי בך, גם אם כל הסיכויים הם שתיכשל, עליך לצאת למלחמה, ועל כך תקבל שכר.

(ע"פ ספר וישלח)

ניתן לשפוט את שיחותיו של מורנו ורבנו שליט"א • במספר מיוחד וישיב
באידיש: 073-2951321 • בלשון הקודש: 073-2951320

טיב
ההודעות

ה"ר הוועדה הרומנית: ר' יעקב רבינובין • עורך: ט. גולדשטיין

בעל החזון אי"ש נצחק'ל בספרו זו יורד סי' סח' ד"ה ויש לצי' וז"ל:

ויש לעי' באתר דראה חזן הולך להרוג אנשים רבים ויכול להטות לצד אחד ויהרג רק אחד שבצר אחד, וא"ל שבצר זה יציל, וא"ל לא יעשה כלום יהרגו הרבים והאחד ישאר בחיים, ואפשר ולא דמי למסורים אחד להרגת נפש המסירה היא פעולת האכזרי' של הדינה נפש ובפעולה זה ליכא הצלת אחרים בטבע של הפעולה אלא המקרה גרם עכשיו ההצלה לאחרים גם הצלת הדינה נפש משראל, אבל תטיית שמוסרין להדינה נפש משראל, אבל תטיית הצלת, ואינה קשורה כלל בהרגית החור שבצר אחד, רק עכשיו במקרה נמצא בצד אחד נפש משראל ואחרי שבצר זה יהרגו נפשות רבות, ובהו אחד, אפשר דיש לנו להשתדל למעט אבדת ישראל בכל מאי דאפשר, והלא לילגונם נפשו נהרגו בשביל להציל את ישראל כמש"כ רש"י תענית יח' ב' ד"ה בלוריקין, ואמר שאין כל ברי' יכולה לעמוד במחיצתו, מיהו הכא גרע דהרגו בידים, וליא מצינו אלא נמסרין אבל להרגו בידים אפשר דאין הורגין והא דהרגו שבע בן בכר נמסרו במלכות דיה ומיהו צ"ע בתוס' ע"כ וחזיון הגדול של החז"א.

י. כאמור קשיא לן טובא על מה שפרשנו כל הראשונים דמה שציצ' יעקב את השפחות ויליקון לראשונה סיבת הדבר הוא כרי' שאם יהרג משהו ממתניהו של יעקב יהרגו הם ועל ידי כך ינצלו לאלה ויהרגו וילדיהן.

יח. כל זה רק לפירושם הם, אמנם כפי"ר אברהם בן הרמב"ם מצינו דס"ל יעקב לא עשה כן מתוך כוונה דרך הראשונים יהרגו ועל ידי כך ינצלו עצמיהם.

וידע בפירוש על הפסוק וישם את השפחות: ...אין זה כרי' להבטיח את האחרון בהם אם יכמין עשו ויהרגו את הראשון, שהרי הכל בניו ננשין, אלא כך גזר וסדר שיכנסו תפוחת במעלה את הגדול במעלה ויהאחר יהוה נכבד במעלה עד לסוף, וזה מנהג נהוג עד עכשיו על פי הדור למלכים ונציא בהם עכ"ל.

יג. אך כד דייקת שפיר אין לזה כל קשר עם דברי החז"א, ותעמא רבה אכא בדבר, דהחז"א הגדיר רבעים פעולה כזו כשלעצמה של הטיית חזן שעומד לפול על הרבה בני אדם הוא ביטורה פעולת הצלה, ורק בדרך מקרה ארבע שבצב השני ישנו אדם אחד והחזן פגע בו והרגו, אך אין זה מתייבד בפעולת הצלה כזו תגורר בעקבותיה חריגת אדם, ואמרו להכי שרי החז"א דזה אולי מותר.

יד. ברובנו אנו דומין רוצה קבוצה של אנשים ולקח לדשות אותם, עתה אם באים להשתדל אותם ושיקו אחרים במקומם הרי אותם פעולה עצמה של הצלת אנשים היא שיעצורם ומולידה במקומם מסירה של אנשים אחרים תמורת אלו שנתפסו כבר, ומסתבר דעל כהא גזנא לא יהיה דינו של החז"א.

יז. (ויש לעיין דאם אחד מאלו שהמליך תפס אותו מותר לו לברוח כשהוא יודע שבמקומו יקחו משהו אחד.

יח. ובפשטות בורא שזה מנעם הצלה אך צ"ע דדא על ידי זה שהוא ברח קחו משהו אחד, ומעשה ההצלה שלו קשור עם הדין לאחד.

יט. נראה לכאורה בפשטות שזה כמו שאם יורם על אדם ויש סכנה שיפגע והשאלה היא דאם מותר לו להוריד את הראש ועל ידי זה שהוא יוריד את הראש בורא משהו אחד יפגע והולך העליו שאלה זה).

סו. ובתמשך דבריו כתב שם בנב"י ונאמא תמיה לן טובא על הש"ך בסיומן קס"ג שהביא מותרת לחמו פשוטות בשרי' בן לב תני' הלא דבר זה מפורש בש"ע ברמ"א סימן פס"ח סוף סעיף ב' דאם אדם רואה נזק בא עיניו מותר להציל עצמו אפי' שעי' זה הניק בא לאחר עכ"ל. הרי ממש כפסק של מהרי"ב בן לב, וגם הסמ"ע שם כתב וי"ל בנ"י סיים וכתב שאם כבר בא עלי אסור לסלק ממנו שבתורם הדין לאחרי עכ"ל. הרי ממש כפסק של מהרי"ב בן לב.

סז. סברא חדשה אנדרי לן עיינן מרנא והבנא

יש מקום להקל יותר מאשר במקרה של התוספתא והירושלמי כיון שהם היו כולם במשמרת של יוסף, עכ"ז נאסר להם הדבר, והם לא מסדרו ליוסף אלא רק יוסף עצמו לקח את שמעון.

י. חזינו עכ"פ גם מדברי רבינו בחי' וגם מדברי הרא"ש שהוא עזר יותר החמיר בזה) דאף בלי מעצור ג"כ אסור לגדום שיאסר אחד משראל. אך צ"ע ואל"מא הקושיא טובא אך מותר היה ליעקב להעמיד את השפחות וילדיהן בראשונה בכדי להציל את נשותיו וילדיהן, וצ"ע גזנא?

* * *

יא. והנה בשורות נוב"י תנינא יור' סי' ע"ז וז"ל: אבל לבי מהמם בדבר אם מותר לשראל להשתדל עבור איהו אנשים שלא יקחו אותם, ודבר זה מבואר במשניות מדר"י בן לב חלק ב' סימן מ' דהבא בש"ך ח"מ סימן קס"ג ס"ק י"ח שאם כבר לקחו אנשים יודעים וכו' נלכדו ברשת אסור לאדם שיש לו כח בדיקה המליך ושר להשתדל לפטרם שייקו לאחרים שיקחו אחרים בשבילם.

אבל אם יצאה הגזירה להטיל י"ב אנשים בסתר ולא פוט מ' שרידו האנשים האלה כול אדם להשתדל עבור איהו אנשים שלא יהיו בכלל הגזירה, ע"ש בש"ך ובמשניות מדר"י בן לב וא"כ גם בנדרון דידן א"א עדיין לא לקח חשד ולא פוט מ' שרידו יודעים שלא יקחו דרך שיללה על אנשים יודעים שלא יקחו אותם ע"כ ברישא של דברי תנכ"י.

יב. (ויש להעיר דלכאורה דברי המחז"ל הם דלא כפי' שסבר החז"א וזאב לקמן, דס"ל דכל שראו פעולת הצלה אין בזה אסור. וכן נראה באופן שהיה חזן העומד לפול על קבוצת אנשים לעבר מקום אחד ושם נהרג אדם אחד בלבד מכה הטייתו) וכתב דאנו דייב משום דהוא עשה פעולת הצלה.

ואם כן לפי תנחת החז"א נמצא גם כאן דהוא עשה פעולת הצלה בכדי להוציא את האנשים הידועים שכבר לקחו המליך ונא"י אכפת לן אם על ידי כך יפלו אחרים במקומם ברשת המליך?

שרי לכם למסור שדרי הוא בבית משורכם שובלכם אסורים, ומענה מותר הוא וזה "ועש כד" - ממסור לו את שמעון, וזהו, ויקחו מאתם את שמעון" - שום מסור לו את שמעון. ע"כ.

נמצא דלפי דבריו ואחרים מסור לו בידים ועשו כן על פי הכלה משום דזה לא דמי להוספתא והירושלמי כפי' שנתבאר.

ת. לעומת זאת מדברי המשך תכמה עולה דלא כך אלא ס"ל דיוסף לקח את שמעון אבל לא שום מסור לו אלא, ויקחו" שהוא לקחם מהם, ולא שום מסור לו בידים.

וידע המשך תכמה על הפסוק (פי' מ' פסוק יט) אחריכם יאסר יוסף בבית משורכם וכו'. הנה הרי דינא דתנן בתרומת (ירושלמי פ"ק ח' הלכה ד') סיעות (בני אדם שהיו הולכים בדרך, פגעו להם גזיזים ואמרו להם תנו לנו אחד מהם) (נדרגו אותם) ואם לא נהרגו כולכם, (אפילו כולכם נהרגים) לא ימסרו נפש אחת משראל יחדיו להם אחת, כנון שבע בן בכרי ימסור אותה, ואל ייהרגו (עכ"ל הירושלמי).

כן כן, הלא על פי הדין יאסור כולם ואל ימסור אחד מהם לשבי, אך על פי שכאן לא היה צורך לעשות מעשה, דבא"ז זה היה כולם במשמר, מכל מקום אסור אם לא ייתורו, ומכל שכן כאן שהם לא היו אסורים והוא ביקש שיאסר אותם.

לכן אמר (פסוק כא) 'איש אל אחיו (אבל) אשתים אנתו על אחינו אשר ראינו צרת נפש אחתנו אלינו) ולא שמענו, על כן באה אלינו הצרה הזאת', שאין נמסור אחד ממנו, כלתי שראוהו ימסור עצמו מודעו ליהאסר, למען הציל את אחיו ולדרם על הכלל, ואנו לא ירחמנו על יוסף "לכן באה עלינו הצרה הזאת" - שצריכים אנו לזיזת מתעורר רחמי האחר על הכלל, ולהכיר ולהאסר עבור אחיו, שהיה מודה כנוד מידה וכו'.

ולכן כפי יוסף (פסוק כד) 'יודבר אליהם' שמה שקשה להם לברר את האחר, הוא בעצמו יבורר, ויקחוהו ויאסורו, וד"ק יק"ע ע"כ. פ. הרי שדעת המשך תכמה אפילו בכד"ג אסור היה להם למסור אחד מהם על אף שכאן

כס"ד

מנשא נרזום

מחזורת של מורנו הרב הגאון רבי נתום שיינז שליט"א

עלון כס"ד | ששת יושלו תשפ"א

לע"ז חרובית האדוקנית טובה ניסל בת הרה"צ ר' הלל ברוך זצ"ל, שמסדר נעשה על חזרת בעלה יצחק"א

בגדרי אין דוחין נפש מפני נפש

מישראל. וכך נפסקה ההלכה בפשטות ברמב"ם בפ"ה מה' סדרות ד"ה, ויריד ס"י ק"ז סעי' א'.

ולא דמיא כאמור משום דהתם מוסרין בידים, ומסירה בידים ממש אסורה, אך כאן לכאורה אין זה נושע במסירה בידים אלא דאם יבא עשוי למתנה יעקב – עשה יעקב שאם יפגעו יפגעו היראשנים.

אך צ"ע דמילן לחתני דבר זה.

ג. ולכאורה התמורה קשית ביותר ויעקב אינו גופיה סבר כן. דהא כאשר העידים את גחל יבק, מבאר המבי"ן על הגאון בפסקו (בראשית פ' ל"ב פסקו כ"ג) ויקם בלילה הוא ויקח את שתי נשיו ואת שתי שפוחותיו ואת ראשן מוקדם ומאחר בפסקו חזק להחליט, אבל אמר שאסף נשיו ושפוחותיו וילקחו את שפת הגחל ועבר הוא לבדו את מעבר יבק לראשית אם גבחו המים ושם ולקחם עמו כלם כאחר ויעמידם את הגחל ע"ש.

ואין כאן כן נתן דין מוקדם ומאחר להחליטו ועוד יותר דסיכון את השפוחות וילקחין כבודו להוציל את לאה ורחל וילקחיהו? *

*

ר' דהנה ברבינו בחי' בראשית פרק מז' פסקו כ"ד ויקח מאתם את שמעון ויאסור אותו לעיניהם מצאנו רמזי' גדול מאד שכתב ז"ל: **מבוא למדן רבננו דז"ל:** (ירושלמי תרומות פ' ח משנה ד') נכדים שאמרו לישוראל תנו לנו אחד ונחרגנו ואם לא נחרגנו את כלכם, ילחמו ויחרגו כולם ואל ימסר אחד מישוראל

להריגה, אבל אם בדרך מעצמם אחד מהם

ואמרו תנו לנו את פלוגי – הרי אלו נתונים להם ואל יחרגו, שכן מצינו בשב"ע בן בכרי שראו כנגד דוד, כענין שכתוב (שמואל ב' פרק כ' פסוק א') "ושם נקרא איש בלילע ושמו שבע בן בכרי איש ימיני ויתקע בשופר ויאמר אין לנו חלק בדוד ולא נחלה לנו בכך ישי, איש לאחלי ישראלי".

וכאשר ברח לו ונכנס באהל בית מעכה דרך אחרי יואב, כענין שכתוב (ש"ס) "ויבאו ויצורו עליו באבניה בית המעכה וישפכו סלילה אל העץ ותעמוד בתל, וכל העם אשר את יואב משחיתים לתופל החומה".

ואמר להם יואב (ש"ס) "איש מהו אפרים שבע בן בכרי שמו נשא יד במלך ברוך, תנו אותו לבדו ואלכה מעל הער, ותאמר האשה אל יואב הנה ראשו מושלך אלך בער החומה" ע"כ.

הרי לו מדכתב רבינו בחי', שמכאן למדו רבותינו – ממה שאמר יוסף לא רצו לרסנו את מה ולא עשו שום מעשה רק יוסף לקח את שמעון – שאסור להרגו יהודי שבשקט גויים להרגו אחד מהם שאין חילוק בין מסירה לבית הסוד לבין מסירה להריגה.

(ובאמת דלדעת רבינו בחי' דאסור למסור אפי' לבית הסוד – כמו דאשכחנא באחד יוסף – נמצא דמאי ראמדינו בירושלמי דאסור למסור אחד מישוראל להריגה כשלא יחרגו כשבע בן בכרי – לדעתו ילפענ בקיז מאחר יוסף – ומה לבית סוד אסור קיז דלהריגה אסור).

ת. והנה יש לציון דהק"ז מאי יוסף אילמא מאר, ומשום דבאמת דעסקנו בתוספתא הרי וסיעה של ישראל שחולקין הם כולם ברשות עצמן, ומה שהגויים רוצים הוא שמסור להריגה אדם תפשי, ואם פסקות חסדותו הוא מוחפש להריגה או לבית סוד.

כום לגבי אחר יוסף הרי הם היו כבר כולם במשמורתו ומה שהיה עליהם לעשות זה לא למסור אדם תפשי, אלא למסור אדם מבין כל אלו שבע נמצאים במשמורתו, ולכאורה פועלתם היא רק להציל את השאר, זו בלבד, ומי ג"מ הם לאכאורה נאסר עליהם וא"כ קיז

דאסור למסור אדם שהוא תפשי להסגור.

ג. ברם מצאנו לשינוי מגדולי האחרונים שנתקלקל דברם האם כשאסור להם שאחד יאסר אכן מצבם של אחי יוסף היה כמו של שמשהוהר חפשי או כמו שהוא מבצע של אסור כבר בפועל.

ג. גדולי הדורות הללו שנתקלקל בכך מחלוקתם נסובה סביב הסבר ופירוש האמור בתורה, והם השלל דור לר' דוד זיצנהיים והמשר הכמה לבצעל האור שמת.

הושלל דור דייק כמה דיוקים בפסוקי פרשת אחי יוסף:

א. יש לדקדק דקאמר אויבים אחד יאסר, הנה ליה למימר אחד מכם או אחד מאוהבים.

ב. ותו יש לדקדק בבית משמורכם ויתדא הוה, ב. ומה ליה למימר רק אויבים אחד יאסר, ומאי נפקא מיניה אם הוה בבית משמור זה או בבית משמור אחר.

ג. תו יש לדקדק ויעשו כן, על מאי קאי "יעשו".

ד. עור קשה ויקח מאתם את שמעון, מאי **"מאתם", הוה ליה למימר ויקח את שמעון.**

והרי"ן לפי מה דאיתא בירושלמי בתרומות מ"ז, אר' ובמקד פ' ויגש רצ"ר, ש"ר, גוים שאמרו תנו לנו אחד מכם ונחרגנו ואם לא נחרגנו את כלכם, יחרגו כולם ואל ימסרו להם אחד, ואם יחרגו, אם חייב מיתה שבע בן בכרי, יסדרהו. ב"ד"א כשהוא מנפנים והם מביחין, אבל אם כולם מנפנים הווא"ל שהוא והם נחרגים ימסרו להם אחד ואל יחרגו כולם.

וכתב דהפ"ת דיש מפרשים דאם כולם מנפנים אפילו לא יחרגו ימסרו להם, וכתב דלא נחרגא דמסרו האחד יותר מאחרים, אלא בחדותו מיידו ואף על פי שאינו חייב מיתה כיוון דכולם מנפנים ימסרו.

והנה יוסף דעתו היה ליקח את שמעון כ"ר שלא ירדו שמעון וליי' בעצה אחת ויחרגו אותו, כמו שפירש רש"י לגבי דפתח האחד דפירש רש"י שהוא ליי' שנישאר יחיד, וא"כ זה כוונת יוסף ממה שאמר, "אויבים אחד" ויינו שמעון, ואמר את האלקים אי דא ולא אעשה עמכם שלא כריי, ומעמד אויבים אחד יאסר, ובליאיה

ליום היארציט השלישי לבעל האילת השחר מרן הגרא"ל שטימון ז"ע

טעם בלימוד

יהודי נכנס למרן הגר"ח קניבסקי שליט"א וביקש את ברכתו שיהיה לו חשק ללמוד.
פנה מרן לנכדו הגר"ד גדליה הוויגסברג שליט"א ושאלו וכו' צריך ברכה כדי שיהיה חשק ללמוד?

למחרת כשסיפר זאת הגר"ג הוויגסברג למרן רה"י הגרא"ל שטימון שליט"א התבטא רבנו שליט"א ואמר: דרך מי שלא טעם מעולם טעם עבירה כרבנו הגר"ח שליט"א איננו מסוגל להבין שיש מציאות שאין לאדם חשק ללמוד! והוסיף רבנו שליט"א ואמר דהלא התורה מתוקה מדבש ונופת צופים כדכתיב 'הנחמדים מזהב ומפז רב ומתוקים מדבש ונופש צופים' ואין מתיקות כמתיקות התורה, וא"כ מדוע אנו מתפללים כל בוקר על עריבות בתורה?

אלא רואים מכך את כוחו הגדול של היצה"ר שיכול הוא לקחת את הדבר הכי מתוק בעולם ולהפוך אותו למר! היה פעם לפני שנים שהרבנית שטימון ע"ה ביקרה בבית הרבנית קניבסקי ע"ה אשת רבינו הגר"ח שליט"א.

והוא ביקש לשואלה למה ספרו של רבינו על מסכת סנהדרין נקרא 'חסד ומשפט' ולא אילת השחר כשאר ספריו?

השיבה: שיש ב' טעמים, אחד יכולה לומר וטעם אחד זה סוד שלא יכולה לומר, והטעם שיכולה לומר שהיות זה ספר יותר דק משאר הכרכים כדי שיהיה יותר קל למוכרי הספרים לדעת המחיר, שבכל ספרי אילת השחר זה מחיר אחד, וזה מחיר שונה.

לאחר זמן נודע שהטעם השני הוא בגלל האותיות. שאמר רבינו שיש ענין בספרים שיהיה לאדם כל הכ"ב אותיות בשמות ספריו 'אילת השחר' 'מפקודיך אתבונן' 'עוזי ומגיני' 'חסד ומשפט' לכך שיצא חיבורו על מסכת נדה חשב בתחלה לקרותו בשיתא לא מצינא (ע"פ דברי הגמ' ב"מ ק"ד ב' בארבעה לא מצינא בשיתא מצינא) כי היה חסר אות צ' להשלמת הכ"ב אותיות, לבסוף קרא לו 'פרי עץ הגן'. ועוד טעם לקריאת הספר "חסד ומשפט" על חסד שנעשה אז במשפ'.

סיפרו על הגאון רבי נחום פרצוביץ זצ"ל שפילס דרכו לכיוון קדמת בית המדרש, ושנים מן הבחורים שעסקו באותה עת בשיתח חולין הבחינו בו שהוא קרוב ועומד לחלוף על פניהם. תיכף ומיד החלו מתנדנדים נוכח הסטנדרים ובהגיעו סמוך ונראה ממש למקום מושבם החלו מנגנים, תנו רבנן, אי אי אי, תנו רבנן. ורבי נחום סר

אליהם ולוחש באזניהם אי אי אי, אבל בכל מסכת נדרים [שזה המסכת שלמדו אז] אין ולו פעם אחת תנו רבנן.

כשסיפרו עובדה זו קמיה דהגאון רבי חיים קניבסקי שליט"א, והיה נראה בעליל שנהנה מהסיפור עצם את עיניו, וכמו העביר את כל מסכת נדרים מול עיניו, לפתע ננער ולחש אמנם כן אין 'תנו רבנן' בנדרים אבל יש 'דתנו רבנן'. רבנן'. מאן תנא להא דתנו רבנן נדר לחמישה בני אדם והותר לאחד מהם הותרו כולן (בנדרים כז ע"א).

סיפרו בהתפעלות עצומה עובדה זו לרבנו שליט"א, ואמר על כך ראש הישיבה מה אתם מתפעלים והלא זו המכולת שלו. וביאר דבריו בתוספת נופך: האם מישוה מאתנו מתפעל מבעל מכולת המכיר את כל תכולת חנותו היכן מונח כל מוצר ומה מחירו המדויק בודאי שלא. וכל זאת למה כי הוא חי את המכולת שלו זה החיים שלו. ואצל ר' חיים הגמרא והמפרשים הוא הוא המכולת שלו. (קובץ ישורון)

סיפרו לרבינו הגר"ח שליט"א: שרבינו אמר שהיה זמן שהיה כמה שעות בתחנת הרכבת בברלין במקום סכנת נפשות בימי מלחמת העולם השנייה, והרגיש בחוש שהיה עמו מלאך ששמר עליו.

הגיב רבינו הגר"ח, לכל אחד יש מלאך. [ע"ב ק"ב, ב אדם אית ליה מזלא ובפרש"י] ומי שמקלקל את מעשיו הם בורחים ממנו, ורבנו לא קלקל לכך נשאר עמו המלאך והרגיש בחוש את המלאך (מנחת תודה)

שמעתי מרבינו שכששואלים שאלה להגר"ח מקבלים מיד תשובה טובה וברורה בל"מ, ועליו נאמר מה שכתוב בגמ' שבת דף קמ"ה ב' אמור לחכמה אחותי את, אם ברור לך הדבר כאחותך שהיא אסורה לך, וכו'.

רבינו הראה לי ספרו של הגר"ח דעת נוטה, והסביר לי שהוא כאשר מגיע לו מכתב צריך לעי' בזה היטב כדי להשיב, ואם יתחיל לעי' לא יגמור כל כך מהר, אבל הגר"ח ק"י יש לו תפיסה מהירה וזכרון נפלא, והוא בור סיד שאינו מאבד טיפה, ולכן הוא יכול לענות מהר.

שמעתי מרבינו משל למה הדבר דומה לעובד בחנות גדולה שיש בה אלפי פריטים וזוכר מחירו של כל דבר והיכן מונח, כיון שזה פרנסתו וזה מה שיש לו בראשו, כן הדבר לענין רבינו הגר"ח ק"י שיועד וזוכר את התורה כי זה מה שיש לו בראשו, וזהו הדבר היחיד שמעניין אותו.

שמעתי מרבינו שאמר, שאני רואה בהרבה ספרים שכותבים שהגר"ח ק"י האיר להם את העינים, ונאמר עליו הכל צריכים למרי חטיא. (הוריות ז"ד א').

תראה את הנהגת הגר"ח ק"י את הספרים של אביו הביא לאחותו, מה שיכל הביא לאחותו, יש ללמוד מכך איך צריך להיות הנהגת ת"ח.

מגבית מיוחדת לקראת ימי החנוכה

הכרת הטוב לשותפים במגבית זו יקבל כל שותף שמן זית מהודר משיירי מצוה שהיה תלוי כנוי סוכה

בסוכת מרן רשכבה"ג שר התורה הגר"ח קניבסקי שליט"א

וכך יהיה ניתן להמשיך את המצוה ולהדליק את הנרות בימי החנוכה הבעל"ט כמבואר בספרים הק' ומהגר"ח פלאגי שהוא סגולה לאריכות ימים.

קובץ גליונות

בתרומה חד פעמית בסך 60 ₪ בלבד הנך נעשה שותף להפצת דברי התורה ויכני הרבים הגדול של אלפי הלומדים המעינים והקוראים מדי שבוע

053-3145-900

ליצירת קשר: ig0533145900@gmail.com

רבי יהודה הנשיא 52 בני ברק

077-2092005 053-3145900

ניתן לתרום גם במכשירי "קהילות" ו"נדרים פלוס" בבתי הכנסת,

יש ללחוץ על לחצן 'קופות נוספות' ובחיפוש 'דברי ישי' או בטלפון:

נדרים פלוס 03-7630585 שלוחה-1586

קהילות 073-2757000 שלוחה-4310

גיליון מס' 407 פרשת וישלח
תשפ"א שנה תשיעית

גיליון זה יוצא לע"נ
ר' משה יהודה בהר"צ ר' יוסף יצחק ז"ל
נלב"ע כ"ב כסלו תשנ"ו
חזו' מרת אסתר בת הר"ח ר' דוד נתן ע"ה
נלב"ע ט"ו כסלו תשס"א
חנה פערל ע"ה בת ר' בנימין בניש"י
נלב"ע ז' כסלו תשמ"ח
תנצב"ה

דברי שי"ח

ממרן רשכבה"ג שר התורה הגר"ה קניבסקי שליט"א

תמכין דאורייתא

ויגע בכף ירך יעקב

ויגע בכף ירך יעקב - בתמכין דאורייתא / זוהר פרשת וישלח: "וירא כי לא יכול לו, מה עבד מיד ויגע בכף ירכו דאתחכם לקבלה אמר כיון דאתברו סמכין דאורייתא מיד אורייתא לא אתתקף"

רבים מתומכי תורה משגרים את שאלותיהם להכוונה והדרכה - כיצד לזכות בחיי נצח. רבנו מכוונם בעצה טובה. הם גם מביעים לפעמים צער וכאב על מצבם. נגיד מתומכי תורה שיח' התאונן באוזני רבנו כי נדב בנינים רבים לשיבות, ואין לבעלי המוסדות הכרת הטוב כלפיו, לדוגמא הוא נדב בנין לשיבה ואח"כ ביקש להכניס בחור טוב בינוני, ולא מצוין, ולא הסכימו, היכן הכרת הטוב?! כמו כן סיפר כי פלוני למד אתו בחברותא וכאשר גמר לקבל את הכסף פתאום אין לו זמן ללמוד עמו. הם עושים לך טובה, כי על ידי זה, כל החשבון ישולם לך בעולם הבא, ואדרבא הנהגתם אתך באופן שיש לך צער מכך, זה חלק מהשכר הגדול של המצוה [ורגיל רבנו להראות דברי הירושלמי בפאה פ"ח ה"ו כדון איכא אגר טוב ע"ש].

מה לומר בדינר על החזקת התורה?

תאמר להם שהחפץ חיים [שמירת הלשון ש"ג פ"ן] כתב שהללו המחזיקים תורה לעתיד לבוא הם יידעו ללמוד, שהרי כתוב שיישבו במחיצת תלמידי החכמים - "בצל החכמה בצל הכסף" ואם לא יידעו ללמוד איזה שכר יש להם בכך, זה עונש, על כורחך שייידעו ללמוד. רבנו אמר זאת בשמחה גדולה רבה כמי ששמח בשבילים - כמה טוב יהיה להם שייידעו ללמוד!

נכנס פלוני לחדר ואמר, כי בעבר הרב קניבסקי אמר לו אל תתרגל לומר 'תודה רבה' על תרומה שאתה מקבל, כי הגביר הוא זה שצריך להודות לך על הזכות העצומה שאתה זוכה אותה. מה שאתה כן יכול, זה לברך אותו וכגון לומר לו: "תזכה למצוות". אינני זוכר שאמרתי כך, אבל נכון שכך היה צריך להיות [שהעשיר לא יבקש תודה] אע"פ שבוודאי על פי דין אין שום איסור לומר תודה לתומכי תורה המעניקים מכספם למען עולם התורה והעניים שבישראל.

אבל הנה בברכת כהנים שזו מצות עשה והכהן חייב בה, מ"מ כתב במשנה ברורה שהמנהג לומר לכהנים יישר כוח, השיב רבנו: אבל לא כתוב תודה, אלא שנותן לו ברכה. "יישר כוח" זו ברכה.

(כל משאלותיך)

פנינים על הפרשה

קסנתי מכל החסדים ומכל האמת (לב, יא) פירש רש"י: נתמעטו זכויותי על ידי החסדים והאמת שעשית עמי, לכך אני ירא. שמא משהבטחתי נתלכלכתי בחטא, ויגרום לי להמסר בידי עשו. וברשב"ם: לפי שעשית לי חסדים ואמת יותר מן הראוי לי, לכך אני ירא.

נשאל רבינו שהמגן אברהם (אורח חיים קנו) הביא דברי ים של שלמה (בבא קמא פ"ח סימן כג) שלא יאמר אדם יש לי יותר ממה שהיה ראוי לי לפי מעשי, שאם כן הוא כאומר שהקב"ה ותרן הוא. אלא יסיים בה שזכות אבותיו מסייעת. ולכאורה, יעקב אבינו אמר שקיבל יותר מהמגיע. וכן קשה מברכת הגומל, שאומרים בה: "הגומל לחייבים טובות" (ברכות נד ע"ב, לגרסת הר"ף והרא"ש) משמע שאינם זכאים. תשובת רבינו: אחרי שהקדים "אלוקי אבי אברהם ואלוקי אבי יצחק", הוי כאילו אמר: לולי זכות אבותי.

ובברכת "הגומל לחייבים טובות", אינו אומר בפירוש על עצמו שהוא חייב. (תורת חיים, קובץ עיון הפרשה)

יפה מראה

הכסף חשוב?

וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ מְהִיטָבָא בַּת מִסְרָד בַּת מִי זָהָב (ל"ו ל"ט) ברש"י: בת מי זהב - מהו זהב, עשיר היה, ואין זהב חשוב בעיניו לכולם.

במשנתם של חכמי המוסר דרשו כי על האדם להגיע למצב בו אין כסף וזהב יהיה חשוב בעיניו כלום, ולא דוקא מצד עשרו, אלא כי על האדם לזכור שהכסף אינו תכלית לעצמו, ואין מצוה לאסוף כסף ולאגור ממנו כמות גדולה, אלא הוא רק אמצעי ודרך לקיום המצות ולהתכלל בלי להצטרך למתנת בשר ודם.

וכך מנהגו של רבינו, כשהיו מציעים לו אנשים שונים כסף סתם, אפילו סכומים גדולים, היה מסרב לקבל, ורק אם ביקשו למסור לצדקה נאות בתנאים מסוימים לקבל כסף כדי לשמש כשליח בעלמא.

לעילוי נשמת

הרה"ג
ר' בנימין
ב"ר מאיר זצ"ל

נלב"ע כ"ה כסלו
תנצב"ה

אמצעי לקיום המצות. רבינו מקבל כספי צדקה כדי למסור לנצרכים

להצטרפות לרשימת מקבלי הגיליון במייל ניתן לשלוח בקשה לכתובת: divreysiach+subscribe@googlegroups.com

ניתן לתרום ולהקדיש ע"ג הגיליון לע"נ, לרפואה ולהצלחה וכד', נשמח לקבל עובדות, הנהגות, וש"ת מרבינו.

"ESSENTIALLY" ABOVE & BEYOND!

י"ט כסלו תשפ"א • 5 דצמבר 2020 • מאנסי: הדלקת נרות - 4:09 • מוציש"ק - 5:40 (72 דקות) • Vo. 3 | Issue 11 | No. 110 • בידיד

רס התורה

דברי תורה מודפסים ומופצים בחופשיות על ידי ראמפוסט

"בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתיך"

פרשת וישלח

THIS MOTZEI SHABBOS!
AREVIM'S 20th ANNUAL DINNER
Giving Back

דברי שי"ח • משא נחום • טיב הקהילה • שבילי פנחס • חוט של חסד • המברך

דברי תורה
עברית